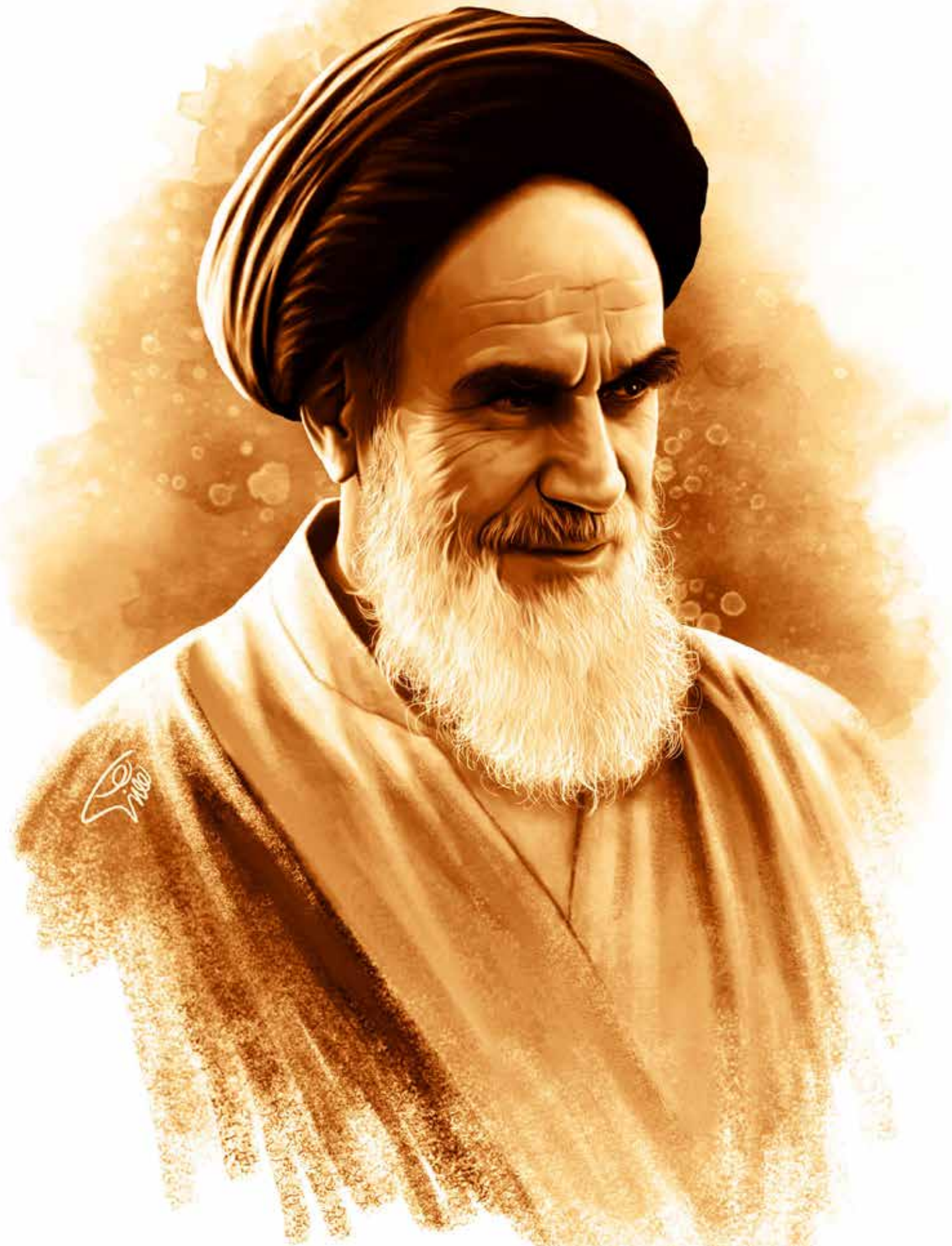

۹۲۵ مشعل

تشریح اقدام‌های زیست محیطی سازمان
منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

نفس بخش حوااسمان هست

سال ۹۵ بود که وزیر نفت برنامه‌های اج‌اس‌ای سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس را برای اجرا به مدیران عامل شرکت‌های اصلی و تابعه وزارت نفت ابلاغ کرد و در این میان، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس تحت نظر مدیریت اج‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران، مسؤولیت مستقیم اجرای برنامه‌های مصوب را به عهده گرفت و شرکت‌های اصلی و فرعی و سایر شرکت‌های مستقر در منطقه (اعم از دولتی و خصوصی) موظف به همکاری کامل به آن سازمان شدند. دکتر مهدی تنها زبیرتی، رئیس محیط‌زیست منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در گفت‌وگو با «مشعل» به تشریح اقدام‌های انجام شده در این مسیر پرداخت. خبر خوب آنکه پروژه احداث مجتمع مدیریت پسماندهای صنعتی و ویژه عسلویه در قالب دو سایت به سرمایه‌گذار واگذار شده است و پروژه در برنامه زمانی ۲۴ ماهه به پایان و به بهره‌برداری خواهد رسید و با اتمام آن، یکی از معضلات و ...

خرداد

پانزده خرداد
نقطه عطف
تاریخ معاصر بود

سالروز رحلت بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران امام خمینی "ره" و قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تسلیت عرض می نمایم

تبریر و تهنیت مبارک

فطر کبیر

اللَّهُمَّ

اهْدِ الْكِبْرِيَاءَ وَالْعَظِيمَةَ وَأَهْلَ الْجُودِ

وَالْحَبْرُونَ وَأَهْلَ

الْعَفْوِ

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:

کسری نوری

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد

دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهربانی

دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیمان، معصومه آصفری، مرجان طباطبایی، سعید محمدیگی، شبنم اعماری

آلبوم و فنی

صفحه آرا: حسین گلیلیگانی، بهاره افتخاری
عکس: عبدالرضا محسنی، سیدمصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی، نرگس مختار ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

شنبه ۱۸ خرداد ۱۳۹۸

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت مشعل شوید.

فرهنگ و زندگی

حیات بخشی
به روح

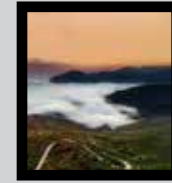
نفت و زندگی

اهدای جان
سرخ

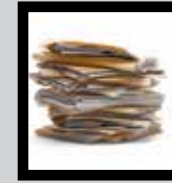
باشگاه خبر

سهم ۱۰ درصدی از
مصرف گاز کشور

گردشگری

مسیرهای
مه آلود رویایی

موزه نفت

نفت با سند و
مدرک

نفت در
مدیریت سیل
خوزستان نمره
قبولی گرفت

۴

گفت و گو با مدیر تامین
کالای شرکت خطوط لوله و
مخابرات نفت ایران
ایمان به سازندگان
داخلی با
باور توانستن

۱۲

تدوین طرح جامع
توسعه صنایع
پایین دستی
پتروشیمی

۶

حاشیه ها
بلای جان
نفت

۴۲

نخبه پروری و
استعدادیابی به
جای مدال آوری

۴۰

کسب بالاترین نرخ توسعه

رشد و توسعه است. منطقه ۷ عملیات انتقال گاز
به مرکزیت شهر همدان مسؤلیت دریافت، تقویت
فشار و انتقال گاز به استان های مرکزی، لرستان،
کردستان، کرمانشاه، ایلام، همدان و بخشی از
استان های آذربایجان غربی، قزوین و زنجان را به
عهده دارد. گسترده
خطوط در مساحت ۱۵۰ هزار
کیلومتر مربع همراه با انتقال
گاز به بیشترین تعداد
ایستگاه های CCGS کشور بین
مناطق ده گانه، از ویژگی های
مهم منطقه ۷ عملیات انتقال

مشعل - منطقه ۷ عملیات انتقال گاز با دارا بودن
چهار هزار و ۸۲۱ کیلومتر خط لوله در اندازه های ۲ تا ۵۶
(اینچ) بیش از ۱۳ درصد از خطوط لوله در حال
بهره برداری کشور را تحت پوشش دارد که این متر از
اتمام پروژه های خطوط لوله ۵۶ اینچ در حال احداث، به
پنج هزار و ۵۰۰ کیلومتر می رسد.
این منطقه با گستره ۱۵۰ هزار
کیلومتر مربع، فعالیت خود را از
اردیبهشت ۱۳۸۸ به طور رسمی
آغاز کرده است. منطقه ۷، به عنوان
یکی از مناطق راهبردی در شرکت
انتقال گاز ایران دارای بالاترین نرخ

۱۴

گفت و گو «مشعل» با رئیس پژوهش و فناوری شرکت
بهینه سازی مصرف سوخت:

ماده ۱۲ بر پایه اقتصاد
مقاومتی است

۱۸

رکورد ۷۰ میلیون نفر ساعت
کار کرد بدون حادثه

۲۰

قربانیان
بی تقصیر کف خیابان

۴۷

عکس: سید حسن حسینی

قدردانی معاون سازمان پدافند غیرعامل کشور از وزارت نفت

نفت در مدیریت سیل خوزستان نمره قبولی گرفت

نفتی با همدلی، هم‌افزایی و هماهنگی با ستاد بحران استانداری خوزستان، افزون بر انجام وظایف ذاتی، در زمینه عمل به مسئولیت‌های اجتماعی نیز، تلاش زیادی انجام دادند. محمدی با اشاره به جاری شدن میلیاردها مترمکعب آب در خوزستان گفت: با وجود حجم زیاد آب و غرق‌آب شدن بسیاری از تالیسات و خطوط لوله، با تمهیداتی که اندیشیده شدو پایش مستمر آنها، شرکت و با حضور مدیران عامل و نمایندگان شرکت‌های تابع وزارت نفت در استان خوزستان برگزار شد، عنوان کرد: تلاش زیرمجموعه‌های وزارت نفت برای کمک‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان خوزستان قابل تحسین بوده است.

در این نشست، احمد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب هم گزارشی از اقدام‌های این شرکت در مدیریت شرایط اضطراری سیل ارائه داد و گفت: فعالیت‌های این شرکت در این حوزه از ۲۷ اسفندماه ۹۷ آغاز شد و این فعالیت‌ها به صورت شبانه‌روزی در دو جبهه نگهداشت تاسیسات و راهبری تولید و پشتیبانی از مردم و امدادرسانی به مناطق سیل‌زده تداوم یافت.

معاون انرژی سازمان پدافند غیرعامل کشور ضمن قدردانی از تلاش شرکت‌های تابع وزارت نفت در شرایط بحرانی سیل در استان خوزستان اعلام کرد: نفت در مدیریت سیل استان خوزستان نمره قبولی گرفت. محمدعلی مطیعی در نشست بررسی پیامدهای سیل در تاسیسات نفتی که نهم خردادماه امسال به میزبانی این شرکت و با حضور مدیران عامل و نمایندگان شرکت‌های تابع وزارت نفت در استان خوزستان برگزار شد، عنوان کرد: تلاش زیرمجموعه‌های وزارت نفت برای کمک‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان خوزستان قابل تحسین بوده است.

در این نشست، احمد محمدی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب هم گزارشی از اقدام‌های این شرکت در مدیریت شرایط اضطراری سیل ارائه داد و گفت: فعالیت‌های این شرکت در این حوزه از ۲۷ اسفندماه ۹۷ آغاز شد و این فعالیت‌ها به صورت شبانه‌روزی در دو جبهه نگهداشت تاسیسات و راهبری تولید و پشتیبانی از مردم و امدادرسانی به مناطق سیل‌زده تداوم یافت.

وی افزود: در چنین شرایطی همه شرکت‌های

با هدف جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده انجام شد

تفاهم‌نامه سه‌جانبه همکاری جایگزینی تاکسی‌های فرسوده با تاکسی‌های برقی میان شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، سازمان تاکسیرانی شهر تهران و شرکت خودروسازان جنوب امضا شد. این تفاهم‌نامه با هدف اجرای طرح جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده با تاکسی‌های گاز سوز/ هیبریدی/ برقی به منظور ورود تاکسی‌های برقی به ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت به صورت آزمایشی، میان محسن دلاویز، مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، علیرضا قنادان، مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر

تهران و سیامک حجت، مدیرعامل شرکت خودروسازان جنوب امضا شد. تاکسی‌های برقی دارای مزیت کاهش مصرف سوخت، کاهش آلایندگی زیست محیطی و توسعه کمی و کیفی ناوگان پاک برقی در تاکسیرانی شهر تهران است. پس از اجرای آزمایشی، این طرح در مقیاس بزرگ‌تر از نظر تعداد و گستره جغرافیایی در سطح استان تهران و کشور در چارچوب اجرای بخشی از تعهدهای «طرح جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده با تاکسی‌های گاز سوز/ هیبریدی برقی» مصوب شورای اقتصاد، اجرایی خواهد شد.

باحضور ۱۶ تیم انجام شد

شکل‌گیری گروه‌های متناسب با نیازهای فناورانه در استارت‌آپ

تشکیل ۱۶ تیم عالی متناسب با نیازهای فناورانه ارائه شده در مسیر هوشمندسازی صنعت نفت، از دستاوردهای سومین دوره رویداد استارت‌آپ هوشمندسازی در صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران بود. این رویداد از سوی شتاب‌دهنده تخصصی آی‌تک ITCHE (تخستین) و تنها شتاب‌دهنده تخصصی انرژی) و با هدف کمک به شکل‌گیری، ایجاد و رشد اکوسیستم استارت‌آپ در صنعت نفت، گاز و انرژی برگزار شد. بیان نیازهای فناورانه، ایده‌پردازی و اعتبارسنجی ایده‌ها و تیم‌سازی و پیوستن به شبکه کارآفرینی، از جمله فعالیت‌های اصلی در طول اجرای این

امضای تفاهم‌نامه همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت میصا

پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت مدیریت پروژه‌های صنعتی ابدال (میصا) تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. آزمایش‌های مطالعات الگوسازی ژئومکانیک، مطالعه آسیب سازندی در مغزه، فناوری‌های ازدیاد برداشت نفت و گاز از مهم‌ترین مسائل این تفاهم‌نامه است.

بر اساس این گزارش، توسعه فناوری‌های صنعت نفت، تجاری‌سازی، فروش خدمات و کالاها و فناوری‌های پژوهشگاه در داخل و خارج از کشور، از دیگر مسائلی به شمار می‌آید که قرار است با امضای این تفاهم‌نامه پیگیری شود.

جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت در حاشیه امضای این تفاهم‌نامه گفت: در پژوهشگاه علاقه به توسعه شبکه‌های همکاری وجود دارد و هیچ‌گاه تنها به امکانات داخلی سازمان بسنده نخواهیم کرد؛ زیرا صنعت نفت از یکسو با چالش‌های بسیار روبه‌روست و از سوی دیگر از زیرساخت‌ها و نیروی انسانی باتجربه بهره می‌گیرد، از این رو سیاست اصلی این سازمان توسعه شبکه‌ها و شناسایی ظرفیت‌ها در مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی است. وی ادامه داد: امکانات و زیرساخت‌های بسیار مناسبی در شرکت‌های خصوصی و پژوهشگاه وجود دارد که این اشتراکات

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

برخی به دنبال افشای بر نامه‌های وزارت نفت برای مقابله با تحریم‌ها هستند

وی با اشاره به طرح پرونده کرسنت از سوی منتقدان گفت: باید یک گروه کارشناسی این قرارداد و پرونده را بازخوانی کند و ببیند اقدام‌هایی که در آن زمان برای اجرایی نشدن قرارداد انجام شد چقدر به منافع کشور صدمه زد، همین افراد امروز هم وزیر نفت را به بداندتقاد می‌گیرند که چرا گاز مجانی به پاکستان نمی‌دهید.

میرزایی تاکید کرد: رفتار این عده در ارتباط با کرسنت خسارت محض بود، زیرا ظرفیت‌های حقوقی آن قرارداد و منافع ملی کشور را به خاطر منافع شخصی و جناحی نادیده گرفتند.

نماینده مردم سنقر و کلیایی در مجلس شورای اسلامی:

وزیر نفت برای اجرایی شدن طرح پتروشیمی سنقر سنگ تمام گذاشت

نماینده مردم سنقر و کلیایی در مجلس شورای اسلامی گفت: وزیر نفت برای اجرایی شدن طرح پتروشیمی سنقر سنگ تمام گذاشت. وی افزود: هلدینگ خلیج فارس با ورود به این منطقه، زمینه را برای تبدیل سنقر به قطب پلیمری فراهم کرده است.

بین‌الملل

سقوط تولید نفت روسیه در ماه مه

تولید نفت روسیه در ماه مه امسال به پایین‌ترین حد خود در ۱۱ ماه اخیر رسید. به گزارش خبرگزاری رویترز از مسکو، آمار وزارت انرژی روسیه روز یکشنبه (۱۲ خردادماه) نشان داد تولید نفت این کشور در ماه مه امسال به ۱۱ میلیون و ۱۱۰ هزار بشکه در روز رسید که پایین‌ترین سطح از ماه ژوئن سال ۲۰۱۸ میلادی تاکنون به شمار می‌آید. کاهش تولید نفت روسیه به‌طور عمده ناشی از تعطیلی خط لوله دروزنبا در این کشور به دلیل آلودگی کلر بوده است. طبق آمار وزارت انرژی روسیه، صادرات نفت این کشور به وسیله خط لوله در ماه مه به ۴ میلیون و ۹٪ هزار بشکه در روز کاهش یافت، در حالی که این رقم در ماه آوریل امسال ۴ میلیون و ۴۹۴ هزار بشکه در روز بود.

این آمار همچنین نشان می‌دهد تولید گاز روسیه در ماه مه امسال به ۶۲ میلیارد و ۲۸۰ مترمکعب (معادل ۲ میلیارد و ۴۰ میلیون متر مکعب در روز) رسید که کمتر از ماه پیش از آن است.

افت قیمت نفت نشانه ترس از رکود است

یک کارشناس اقتصادی اعلام کرد بازارهای جهانی دوباره میان ترس از کمبود نفت و ترس از رکود اقتصادی درگیر شده‌اند. به گزارش روزنامه عرب‌نیوز از ریاض، با توجه به قوی بودن عوامل بنیادین بازار، به نظر می‌رسد افت قیمت نفت در هفته گذشته توجیهی نداشته باشد، اما بازارها دوباره در ببحوجه کمبود عرضه از یک سو و رکود اقتصادی از سوی دیگر، گیر افتاده‌اند. بر اساس نظرسنجی رویترز، در ماه مه امسال، تولید نفت اوپک به ۳۰ میلیون و ۱۷۰ هزار بشکه در روز رسید. با وجود کاهش ذخیره‌سازی نفت در آمریکا برای نخستین بار در چند هفته اخیر، قیمت‌ها کاهش یافتند. افت قیمت نفت به طور عمده به دلیل نگرانی‌های مربوط به اقتصاد کلان بود و اختلاف تجاری آمریکا و چین همچنان بر جو روانی بازارهای جهانی بی‌تاثیر نمانده است. با این همه، واردات نفت چین به رقم نفت سابقه ۱۰ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسیده و یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نسبت به پارسال افزایش یافته است و این مسئله نگرانی‌ها را درباره تأثیر منفی جنگ تجاری بر تقاضای نفت، کم‌رنگ‌تر می‌کند، یکی از دلایلی که هنوز بازارها با کمبود نفت روبه‌رو نشده‌اند، این است که پالایشگران آسیایی ۲ تا ۳ میلیون بشکه از ظرفیت تولید خود را به دلیل عملیات نگهداری، تعطیل کرده‌اند و این مسئله تا ماه ژوئن ادامه می‌یابد. این عملیات نگهداری، از عوامل مؤثر در کاهش نسبی تقاضا بوده است. از آنجا که پالایشگران آسیایی ۶۰ درصد از نفت خود را از خلیج فارس تأمین می‌کنند، قیمت نسبی انواع نفت خام ترش بالا بوده است. باراهاندازی دوباره واحدهای این پالایشگاه‌ها، آنها خرید نفت خام ترش را از سر می‌گیرند.

هنگ‌کنگ تنها تحریم‌های سازمان ملل متحد را به

رسمیت می‌شناسد

دولت هنگ‌کنگ هشدارهای آمریکا را درباره تجارت نفتی با ایران وارد و تاکید کرد که تنها به تحریم‌های اعمال شده از سوی سازمان ملل متحد پایبند خواهد بود. به گزارش روزنامه اکونومیک ژورنال، هنگ‌کنگ هشدار مبنی بر وضع تحریم علیه این کشور از سوی آمریکا را به دلیل صدور اجازه توقف و ارائه خدمات نفتکش‌های ایرانی در پایانه این کشور رد کرد. اداره بازرگانی و توسعه اقتصادی هنگ‌کنگ اعلام کرد که دولت این منطقه تحریم‌های وضع شده از سوی شورای امنیت سازمان ملل متحد را به‌طور کامل اجرا می‌کند، اما این شورا هیچ محدودیتی برای صادرات نفت ایران وضع نکرده است.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

از سوی وزیر نفت و همسو با برنامه اقتصاد مقاومتی انجام شد ابلاغ اولویت‌های امسال ۴ شرکت اصلی وزارت نفت و معاونت امور مهندسی

بیژن زنگنه، وزیر نفت، اولویت سال ۹۸ چهار شرکت اصلی وزارت نفت و معاونت امور مهندسی، پژوهش و فناوری را همسو با برنامه ملی اقتصادی مقاومتی برای اجرا ابلاغ کرد. تکمیل ظرفیت و راه‌اندازی فازهای ۱۳، ۱۴ و ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی، افزایش ظرفیت تولید نفت خام میدان‌های مشترک غرب کارون، و احداث خط لوله گوره - جاسک و پایانه صادراتی نفت خام در بندر جاسک از جمله اولویت‌های شرکت ملی نفت ایران بوده که از سوی وزیر نفت به مسعود کرباسیان، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران ابلاغ شده است. تکمیل گازرسانی به استان سیستان و بلوچستان و نقاط صنعتی و نیروگاهی، گازرسانی به یک میلیون خانوار شهری و روستایی و گازرسانی به ۷۶۰۰ واحد تولیدی و صنعتی مصرف‌کننده سوخت مایع، از جمله اولویت‌های شرکت ملی گاز ایران بوده که از سوی وزیر نفت به حسن منتظر تربتی، مدیرعامل این شرکت ابلاغ شده است.

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی خبر داد:

تدوین طرح جامع توسعه صنایع پایین دستی پتروشیمی

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: طرح جامع توسعه صنایع پایین دستی پتروشیمی در این شرکت در حال تدوین است. بهزاد محمدی، روز پنجشنبه (۹ خردادماه) در آیین آغاز عملیات اجرایی طرح پتروشیمی سنقر با بیان اینکه یکی از مهمترین برنامه‌های ویژه وزارت نفت توسعه صنایع پایین دستی پتروشیمی است، گفت: ساخت این طرح متناسب با شرایط منطقه برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود و امیدواریم با تلاش هلدینگ خلیج فارس در بازه زمانی ۱۲-۱۴ ماه شاهد بهره‌برداری از این طرح باشیم. وی، پتروشیمی را صنعتی جذاب و رو به جلو در دنیا معرفی کرد و گفت: این صنعت در حال رشد، دارای تنوع و تعدد محصولات پتروشیمی است و با استفاده از فناوری‌های نو در این صنعت می‌توانیم با شتاب بیشتری در مسیر توسعه حرکت کنیم. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اینکه رشد سالانه نفت خام در

انجام بیش از ۴ هزار متر حفاری در مناطق نفت‌خیز کشور

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در امور فنی و مهندسی از انجام ۴ هزار و ۲۵۱ متر حفاری جهت‌دار و افقی روی ۱۰ حلقه چاه در دو ماه نخست امسال در مناطق نفت‌خیز کشور خبر داد. مهران مکنونی با بیان اینکه حفاری افقی و جهت‌دار از شیوه‌های روزآمد صنعت حفاری است، گفت: افزون بر حفاری جهت‌دار و افقی، حفاری ۱۶۳ متر مغزه‌گیری از سه حلقه چاه محقق شد که در کسب اطلاعات جامع از مخازن نفت و گاز بسیار با اهمیت است. وی با تاکید بر اینکه هر یک از خدمات تخصصی - فنی و ویژه حفاری در اجرای عملیات حفر چاه‌های نفت و گاز نقش اساسی و مکمل زنجیره فرآیند کار دارد، گفت: ۶۷ مورد عملیات نمودارگیری درون چاهی، ۷۸ مورد نمودارگیری سطحی و ۵۵ عملیات تکمیل چاه در این چارچوب انجام شده که در مجموع شامل ۲۰۰ عملیات

اطلاعیه شماره ۴ شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی ایران

عرضه بنزین به خودروها فقط با کارت هوشمند سوخت

شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد که عرضه بنزین به خودروها از ۲۰ مردادماه امسال فقط با ارائه کارت هوشمند سوخت انجام می‌شود. در اطلاعیه شماره ۴ این شرکت آمده است: «در اجرای سیاست‌های دولت و مجلس شورای اسلامی، عرضه بنزین در جایگاه‌های عرضه سوخت سراسر کشور از تاریخ ۲۰ مردادماه امسال فقط با ارائه کارت هوشمند سوخت، امکان‌پذیر خواهد بود. براساس این اطلاعیه، آن دسته از صاحبان خودروها که کارت هوشمند سوخت خود را گم کرده و بر اساس فراخوان پیشین شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی ایران، اطلاعات خود را در سامانه دولت همراه درج و با طی کردن فرآیند لازم، شماره حساب کارت اعتباری

با حکم معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش

مدیرعامل شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی منصوب شد

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش، در حکمی امیر وکیل زاده را به عنوان مدیرعامل شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی ایران منصوب کرد. در حکم علی‌رضا صادق آبادی خطاب به وکیل‌زاده آمده است: «نظر به تخصص، تعهد و تجارب جنابعالی به موجب این حکم به سمت مدیرعامل شرکت ملی بخش فراورده‌های نفتی ایران منصوب می‌شوید. امید است با اتکال به نیروی لایزال الهی و بهره‌گیری از تجارب کارکنان و کارشناسان متعهد آن شرکت و تعامل مناسب با مدیران

بومی‌سازی انواع کاتالیست با بهره‌گیری از دانش فنی

جوانان نخبه دانشگاهی

انواع کاتالیست‌هایی که قلب فرآیندهای پالایشگاهی و پتروشیمی است، با بهره‌گیری از دانش فنی جوانان نخبه دانشگاهی در داخل کشور بومی‌سازی شد و به مرحله تولید و بهره‌برداری رسید. این دستاورد در مجموعه اچ‌ان‌تی ایجاد شده و هم‌اکنون ظرفیت تولید کاتالیست‌های آن به حدود سالانه ۱۰ هزار تن رسیده است. همچنین دانش فرآیندهای تولید هگزان

در احکامی از سوی مجمع عمومی شرکت ملی نفت ایران صورت گرفت

انتصاب اعضای هیات مدیره شرکت ملی حفاری ایران

مجمع عمومی شرکت ملی نفت ایران اعضای دوره جدید هیات مدیره شرکت ملی حفاری ایران را منصوب کرد. در نشست مجمع عمومی شرکت ملی نفت ایران که به‌طور فوق‌العاده به ریاست مسعود کرباسیان و با حضور اعضا تشکیل شد، سیدعبدالله موسوی به عنوان عضو اصلی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران منصوب شد. همچنین بر اساس صورت‌جلسه مجمع، بابک زنگنه، صادق

راه‌اندازی ۲ حلقه چاه در منطقه سروستان و سعادت‌آباد

جنوبی با اشاره به اینکه منطقه عملیاتی سروستان و سعادت‌آباد، تنها منطقه نفت‌خیز تحت نظارت شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی است، یادآور شد: نفت تولیدی این منطقه عملیاتی پس از فرآورش برای تامین خوراک به پالایشگاه شیراز ارسال می‌شود. میدان نفتی سروستان در ۱۱۰ کیلومتری جنوب شرقی شیراز و میدان نفتی سعادت‌آباد در ۲۰ کیلومتری شمال میدان سروستان واقع شده است. منطقه عملیاتی سروستان و سعادت‌آباد، یکی از پنج منطقه عملیاتی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی و تنها منطقه عملیاتی نفتی این شرکت به شمار می‌رود.

دو حلقه چاه توسعه‌ای نفت در منطقه عملیاتی سروستان و سعادت‌آباد شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی راه‌اندازی شد. حمید ایزدی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی اعلام کرد: با هدف دستیابی به برنامه‌های افزایش و نگهداشت تولید، دو حلقه چاه توسعه‌ای نفت در منطقه عملیاتی سروستان و سعادت‌آباد راه‌اندازی شد و به بهره‌برداری رسید. وی افزود: این دو حلقه چاه از اواخر اردیبهشت‌ماه امسال به‌طور رسمی راه‌اندازی شد و هم‌اکنون برای تثبیت مقدار تولید روزانه، رفتار چاه‌ها از سوی مدیریت امور فنی شرکت بهره‌برداری در حال مطالعه و بررسی است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس

نفسی بخش حواسمان هست

تشریح اقدام‌های زیست محیطی
سازمان منطقه ویژه اقتصادی
انرژی پارس

مشعل | سال ۹۵ بود که وزیر نفت برنامه‌های اچ‌اس‌ای سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس را

برای اجرا به مدیران عامل شرکت‌های اصلی و تابعه وزارت نفت ابلاغ کرد و در این میان، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس تحت نظر مدیریت اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت ایران، مسؤولیت مستقیم اجرای برنامه‌های مصوب را به عهده گرفت و شرکت‌های اصلی و فرعی و سایر شرکت‌های مستقر در منطقه (اعم از دولتی و خصوصی) موظف به همکاری کامل به آن سازمان شدند. دکتر مهدی تنها زیارتی، رئیس محیط‌زیست منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در گفت‌وگو با «مشعل» به تشریح اقدام‌های انجام شده در این مسیر پرداخت. خبر خوب آنکه پروژه احداث مجتمع مدیریت پسماندهای صنعتی و ویژه عسلویه در قالب دو سایت به سرمایه‌گذار واگذار شده است و پروژه در برنامه زمانی ۲۴ ماهه به پایان و به بهره‌برداری خواهد رسید و با اتمام آن، یکی از معضلات و چالش‌های منطقه حل خواهد شد. بحث تأثیرات زیست محیطی و هوا که می‌شود، زیارتی می‌گوید: «در حوزه آلاینده‌های آروماتیک که مردم دغدغه خطرات سرطان‌زایی را دارند، اعلام می‌کنم که ما در خارج از فنس‌های عملیاتی، بالاتر از حدود محیط زیست نیستیم. مردم می‌توانند این آرامش خاطر را داشته باشند که براساس پایش‌هایی که با نظارت سازمان حفاظت محیط زیست در حال انجام است، از بابت ترکیبات آروماتیک تهدیدی برای سلامت آنها وجود ندارد. هشت ایستگاه پایش داریم که هزینه هر کدام یک میلیارد تومان و هزینه راهبری سالانه هر کدام از آنها حدود ۲۵۰ میلیون تومان است. این ایستگاه‌ها در خارج از فنس‌های عملیاتی شرکت‌های منطقه قرار دارند و ما برای اینکه بتوانیم پاسخگوی مردم باشیم، هوای محیط‌های غیر صنعتی را پایش می‌کنیم.» او ادامه می‌دهد: «بر اساس مصوبه هیات مدیره سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، در تمامی طرح‌های جدید که قرار است در منطقه سرمایه‌گذاری شود، در صورت برخورداری از فلر، حتما باید از تکنولوژی زیروفلر استفاده کنند.» متن کامل این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

«**سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس به نمایندگی از وزارت نفت، برای کاهش آثار و مضرات زیست محیطی ناشی از صنعت در منطقه چه برنامه‌هایی را عملیاتی کرده است؟**

در ابتدا باید این نکته را مورد اشاره قرار دهم که توسعه صنعتی همراه با تأثیراتی بر محیط بی‌رأی بوده و این مساله اجتناب‌ناپذیر است. حوزه مشترک ایران و قطر و شرایط منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس ایجاب می‌کرد که در بهره‌ای از زمان، وزارت نفت به شکل ضرب‌الاجلی، توسعه بهره‌برداری حداکثری از ثروت ملی که کشور همسایه می‌توانست سهم بیشتری از آن را برداشت کند، در دستور کار قرار دهد. امروز وزارت نفت برای کاهش آثار و مضرات زیست محیطی ناشی از صنعت در منطقه، برنامه‌های ویژه‌ای را تدارک دیده است. در پاسخ به سوال شما باید یادآوری کنم که وزیر نفت در سال ۹۵ ابلاغیه‌ای را برای اهداف و برنامه‌های زیست محیطی پارس جنوبی ابلاغ کرد که براساس آن مکلف به ۴۴ برنامه خاص و ویژه محیط زیست شدیم. در این زمینه، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، متولی اجرای این برنامه‌ها و سازمان محیط زیست، شرکت ملی نفت و وزارت نفت، مسؤول پایش این برنامه‌ها شدند. این موارد از همان سال در راستای عمل به وظیفه مسؤولیت اجتماعی در دستور کار قرار گرفت و هدفگذاری ما تحقق آن بوده است.

«**همسو با ابلاغیه وزیر نفت چه برنامه‌هایی در دستور کار قرار گرفته و عملیاتی شده است؟**

یکی از بزرگترین اقدام‌هایی که پس از

ابلاغیه سال ۹۵ وزارت نفت در دستور

کار قرار گرفت، احداث مجتمع

مدیریت پسماندهای صنعتی و

ویژه در منطقه ویژه اقتصادی

انرژی پارس بود. وجود پسماند

در فرایند پالایش گاز و تولید،

اجتناب‌ناپذیر و براساس

قانون مجلس، تولیدکننده

خود، عهده‌دار امحای آن

است. سازمان منطقه ویژه

اقتصادی انرژی پارس به

نمایندگی از وزارت نفت،

خود را مقید به احداث

مجتمع مدیریت پسماندهای

صنعتی و ویژه دانست. در

این مسیر برای انجام

مطالعات مکان‌یابی براساس

الزام‌های سازمان محیط

زیست، پروژه‌ای برای

مکان‌یابی مجتمع با

همکاری دانشگاه شهید

بهشتی آغاز شد. در گام

بعدی، در قالب پروژه‌ای

دیگر، تمامی پسماندهای

شرکت‌ها شناسایی و طراحی مفهومی مجتمع انجام شد. در مرحله سوم مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی احداث مجتمع پسماند تعریف و در نهایت منجر به صدور مجوز احداث این مجتمع از سوی سازمان محیط زیست و همچنین اداره محیط زیست استان بوشهر شد. پس از انجام فراخوان کشوری از سوی سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، سرمایه‌گذار آن در قالب کارگروهی با همکاری سازمان محیط زیست، وزارت نفت، شرکت ملی نفت ایران و سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس شناسایی و زمین‌ها به آن واگذار شد.

«**این پروژه اکنون در چه مرحله‌ای قرار دارد؟**

پروژه احداث مجتمع مدیریت پسماندهای صنعتی و ویژه عسلویه در قالب دو سایت «دفن مهندسی و بهداشتی پسماندهای غیر قابل بازیافت و سایت «بازیابی مواد و انرژی این پسماندها سرمایه‌گذار واگذار شده و پروژه در بازه زمانی ۲۴ ماهه به پایان و به بهره‌برداری خواهد رسید و با اتمام آن یکی از معضلات و چالش‌های منطقه حل خواهد شد. سرمایه‌گذار، این پروژه را با مشارکت شرکت خارجی اجرا خواهد کرد.

«**اشاره کردید که براساس ابلاغیه وزیر نفت، مکلف به ۴۴ برنامه خاص و ویژه زیست محیطی شده‌اید. غیر از پروژه احداث مجتمع مدیریت پسماندهای صنعتی و ویژه، برنامه‌های دیگری در دستور کار قرار گرفته است؟**

پروژه دوم همسو با ابلاغیه وزیر نفت در حوزه پساب و فاضلاب صنعتی است. خوشبختانه مجتمع‌های پتروشیمی سایتیک از زمان راه‌اندازی، تصفیه‌خانه متمرکز داشتند و شرکت پتروشیمی مبین، مسؤولیت پذیرش پساب‌های سایر پتروشیمی‌های بالادست را عهده‌دار بوده و باید گفت که در حوزه پساب‌های پتروشیمی سایتیک با مشکل خاصی مواجه نبودیم، برای پتروشیمی‌های سایت ۲ نیز پیگیر هستیم تا انشاءالله با راه‌اندازی تصفیه‌خانه متمرکز پتروشیمی دماوند، امکان مدیریت پساب‌های پتروشیمی سایت (۲) نیز فراهم شود. تا قبل از راه‌اندازی تصفیه‌خانه دماوند، پتروشیمی مبین، با ایجاد ظرفیت جدید در حال دریافت فاضلاب‌های پتروشیمی‌های جدید سایت دو است؛ اما در بخش پالایشگاه‌های گازی، تصفیه‌خانه‌های آنها از زمان راه‌اندازی نمی‌توانستند استانداردهای سازمان حفاظت محیط زیست را برای تخلیه به دریا محقق کنند، از این رو همواره چالش‌های زیادی را میان محیط زیست، بخش صنعتی و جوامع محلی شاهد بودیم. سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در این بخش نیز ورود کرده و با همکاری شرکت نفت و گاز پارس به عنوان نماینده شرکت ملی نفت برای احداث پالایشگاه‌ها، شرکت مجتمع پارس جنوبی به عنوان نماینده شرکت ملی گاز برای راهبری مجتمع‌ها و اچ‌اس‌ای وزارت نفت و شرکت ملی نفت و همه گروه‌ها را متقاعد کرد و در قالب کارگروهی تصمیم‌بر احداث تصفیه‌خانه‌های تکمیلی برای پالایشگاه‌های گاز شد، با هدف اینکه خروجی‌شان به استانداردهای مورد نظر سازمان محیط زیست برسد. در این زمینه با یک مشاور خارجی عقد قرارداد و مطالعات انجام شد. براساس نتیجه مطالعات در منطقه پارس (یک) پالایشگاه‌های قدیمی مقرر شد، در هر پالایشگاه یک تصفیه‌خانه تکمیلی اختصاصی برای آن پالایشگاه احداث شود. همچنین در پارس (۲) نیز که پالایشگاه‌های ۱۲ تا ۲۴ قرار دارند، مقرر شد یک تصفیه‌خانه متمرکز احداث و پیش تصفیه در هر پالایشگاه انجام شود.

◀ به مساله آلودگی هوا

بپردازیم. منتقدان همواره در بحث آلوده کردن هوا، صنعت نفت را متهم کرده‌اند. اساسا این انتقادها را چه میزان وارد می‌دانید؟

موضوع آلودگی هوا، همیشه از بحث‌های برجالتش منطقه بوده و بیشتر دینفعان بادینن فلر هادر منطقه، مدعی آلوده‌شدن هوا هستند.

فلر، یک واحدی برای تامین ایمنی بالايشگاه است. برای مجتمع‌های پتروشیمی و بالايشگاه، وجود شبکه فلر ضروری است، چون در شرایط غیر طبیعی تجهیز ایمن برای ارسال گاز و خوراک در بافتی با هدف دفع خطراتی چون انفجار و انتشار گازهای سمی فلر است. باید این نکته را یادآوری کنیم که گازهای ناشی از احتراق می‌تواند خطرات خاص خود را داشته باشد. برای پایش این مساله و تعریف برنامه اصلاحی سازمان منطقه و ویژه اقتصادی انرژی پارس، هشت ایستگاه پایش آنلاین آلودگی هوا را که سال‌ها خریداری شده بود، از شرکت نفت و گاز پارس تحویل گرفت و راهبری آن را عهده‌دار شد. این هشت ایستگاه از مدت‌ها قبل در سرویس قرار گرفته و داده‌های آن برای سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس و سازمان محیط زیست قابل دسترسی بوده و از طریق آن، وضعیت آلودگی هوا قابل پایش است. بنابراین در زمینه مبارزه با آلودگی، ما دست روی دست نگذاشتیم و جوامع محلی را به عنوان شهرها و روستاهایی که بیشترین اعتراض از سوی آنها بوده است، در نظر داشته‌ایم. برای اینکه بداییم وضعیت هوای ساکنان مناطق همجوار منطقه چگونیه است، علاوه بر ایستگاه‌های موجود پروژه‌ای دیگر در سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس تعریف شد که کل مناطق مسکونی اعم از شهرها و روستاهای مجاور منطقه را تقسیم‌بندی کرده و برای هر چهار کیلومتر مربع، یک ایستگاه پایش هوا به روش غیر فعال با همکاری آژمایشگاه مرجع اتحادیه اروپا تحت پایش قرار گرفت.

◀ شامل چه مناطقی است؟

این ایستگاه‌ها از منطقه کنگان آغاز می‌شود و تا فرودگاه بین‌المللی خلیج فارس ادامه می‌یابد که تمامی مراکز جمعیتی و بخش‌ها و روستاهای همجوار را در بر می‌گیرد. چند آلاینده مهم و معیار شامل دی‌اکسید گوگرد (SO₂)، دی‌اکسید نیتروژن (NO₂) و بنزن را به روش غیر فعال پایش می‌کنیم. یعنی آلاینده جذب یک جاذب می‌شود و به آژمایشگاهی می‌رود و مورد آنالیز قرار می‌گیرد. این ایستگاه‌ها اکنون در حال بهره‌برداری هستند. داده‌های موجود می‌دین نکته است که در مناطق مسکونی همجوار منطقه صنعتی، برخی آلاینده‌ها مثل بنزن که از سوی سازمان بهداشت جهانی، سرطان‌زای درجه (یک) شناخته شده، هیچ مشکلی وجود ندارد. مانگران این بودیم که بنزن در شهرها و روستاهای همجوار که مردم زندگی بلندمدت دارند، بالاتر از میزان استاندارد باشد که داده‌های مان نشان می‌دهد در همه مناطق و ایستگاه‌های خارج از فنس‌های صنعتی و در بخش‌های غیر صنعتی و مسکونی میزان بنزن پایین‌تر از میزان استاندارد محیط زیست ایران و همچنین استاندارد بهداشت جهانی است. میزان استاندارد تعیین شده از سوی سازمان محیط زیست پنج میکروگرم به ازای هر متر مکعب است که در این بخش متوسط ماهانه بنزن بالاتر از سه میکروگرم به ازای متر مکعب را هیچگاه شاهد نبوده‌ایم و این

مجموعه وزارت نفت به وجود آورده که ذی نفعان آن که معرض مواجهه با بنزن بالاتر در زمینه سایر آلاینده‌ها

آرامش

خاطر را برای

مردم هستند، در از استاندارد دقرار ندارند. باید اشاره کنیم که دی

اکسید نیتروژن (NO₂) هم خوشبختانه پایین‌تر از میزان استاندارد است. اما در این زمینه هم پس از مشخص شدن میزان انحراف آن از استاندارد، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی به عنوان نماینده وزارت نفت برای رساندن میزان دی‌اکسید گوگرد (SO₂) در هوای منطقه وارد عمل شد و با تشکیل کارگروهی با عنوان کارگروه فلر بنگ و بهبود کیفیت هوادر منطقه تمهیدات لازم را اتخاذ کرد. این کارگروه متشکل از کارشناسان و مدیران ارشد شرکت‌های بالايشگاه‌های گاز در قالب مجتمع گاز پارس جنوبی و شرکت نفت و گاز پارس است. باید اعلام کنیم که از مسیر تصمیمات اتخاذ شده، تمام منابع و دلایل انتشار دی‌اکسید گوگرد (SO₂) شناسایی و برای هر کدام برنامه عملیاتی احصاء شده و بودجه آن نیز در مرحله تدوین است. در یک برنامه زمان‌بندی پنج‌ساله، باید پروژه‌ها به مرحله‌ای برسند که میزان دی‌اکسید گوگرد (SO₂) هوای محیط به پایین‌تر از حد مجاز محیط زیست برسد و این مهم در قالب سند راهبردی بهبود کیفیت هوای منطقه عسلویه به کارگروه ملی بهبود کیفیت هوا که با دستور هیات دولت تشکیل شده، ارائه شده است تا اشاءالله پس از تصویب در کارگروه ملی به هیات دولت برای تصمیم‌گیری ارائه شود.

◀ منشأ دی‌اکسید گوگرد (SO₂) نیاز به اصلاح ندارد؟

بیشتر دی‌اکسید گوگرد (SO₂) هوای منطقه، به دلیل این است که واحدهای باز یافت گوگرد بالايشگاه‌های جدید به طور کامل در سرویس قرار ندارند. در واقع دو مشکل وجود دارد. واحدهای باز یافت گوگرد بالايشگاه‌های گازی قدیم در سرویس قرار دارند اما بر اساس تکنولوژی‌های قدیمی، میزان راندمان آن حدود ۹۵ درصد است. ما اولویت نخست را وارد مدار کردن واحدهای باز یافت گوگرد بالايشگاه‌های جدید قرار دادیم که تمامی آنها به یک واحد تکمیلی در باز یافت گوگرد مجهز بوده و تمام خروجی‌های واحد باز یافت گوگرد را دریافت و مجدد به گوگرد تبدیل می‌کند. با این اقدام راندمان این واحدها به بالای ۹۹ درصد می‌رسد. با به سرویس آمدن این واحدها بر اساس برآورد ما میزان دی‌اکسید گوگرد (SO₂) در محیط به حد مجاز می‌رسد؛ اما ما هم تاکید کردیم که بالايشگاه‌های قدیمی نیز باید

برنامه‌های اصلاحی و تکمیلی را برای پایین‌رساندن دی‌اکسید گوگرد (SO₂) آماده‌و اعلام کنند. بنابراین سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، شرکت تولیدکننده آلودگی در سطح منطقه نیست؛ اما به عنوان زبان‌گوی مردم با صنعت و نماینده وزارت نفت برای حفظ پایدار سه رکن اصلی توسعه یعنی صنعت، اجتماع و محیط زیست، به طور مداوم با صنعت در مذاکره بوده و پیگیر مطالبات مردم و دیگر ذی‌نفعان است.

◀ با این اوصاف شمار در زمینه وضعیت هوای عسلویه چه پیامی برای مردم این منطقه دارید؟

در حوزه آلاینده‌های آروماتیک که مردم دغدغه خطرات سرطان‌زایی را دارند، اعلام می‌کنم که مادر خارج از فنس‌های عملیاتی، بالاتر از حدود محیط زیست نیستیم. مردم می‌توانند این آرامش خاطر را داشته باشند که بر اساس پایش‌هایی که با نظارت و استاندارد محیط زیست در حال انجام است، از بابت ترکیبات آروماتیک، تهدیدی برای سلامت آنها وجود ندارد. هشت ایستگاه پایش داریم که هر زینه هر کدام یک میلیارد تومان است و ۲۵۰ میلیون تومان در سال هزینه راهبری آن است. این ایستگاه‌ها در خارج از فنس‌های عملیاتی شرکت‌های تولیدی و در سطح مناطق غیر صنعتی قرار دارند و ما برای اینکه بتوانیم پاسخگوی مردم باشیم، هوای آن مناطق را پایش می‌کنیم.

◀ برخی ادعاها حاکی از آن است که شاهد سقط جنین، سرطان و تولد نوزادهای ناقص‌الخلقه در شهرستان‌های کنگان، دیر و عسلویه هستیم که یکی از مهم‌ترین دلایل آنها آلودگی شرکت‌های پتروشیمی است. این موضوع را تأیید می‌کنید؟

خیر. چرا که بر اساس داده‌ها و آمار در بافتی از دانشگاه علوم پزشکی استان بوشهر، پس از بررسی این موضوع اعلام شد که هیچ شواهدی دال بر بالاتر بودن نرخ سرطان، سقط جنین و تولدهای ناقص‌الخلقه در شهرستان عسلویه، دیر و کنگان نسبت به دیگر شهرستان‌های استان بوشهر وجود ندارد. این سوال بتازگی پس از مصوبه هیات دولت در خصوص آلودگی هوای عسلویه، در جلسه‌ای با حضور استاندار استان، از رئیس دانشگاه علوم پزشکی استان بوشهر پرسیده شد و ایشان گفتند که مادر دانشگاه علوم پزشکی چنین مساله‌ای را تأیید نمی‌کنیم.

◀ برای سلامت کارکنان که داخل فنس‌های صنعتی هستند، چه برنامه‌ای دارید؟

در فنس‌های عملیاتی، با قشر دیگری از مردم مواجه هستیم. استانداردهای محیط زیست بسیار سختگیرانه است. میزان بنزن برای استاندارد محیط زیست پنج میکروگرم و برای مواجهه شغلی به ۱۶۰۰ میکروگرم می‌رسد. استاندارد محیط زیست می‌گوید که باید تمام طول عمر انسان و همه دوره‌های زندگی انسان‌ها را از زمان جنینی تا کهنسالی دید و علاوه بر انسان‌ها دیگر مخلوقات خداوند یعنی دیگر زیست‌مندان، گیاهان و جانداران را در نظر بگیریم. تمام پرسنل مراکز تولیدی به شکل مستمر، تحت پایش‌های طب صنعتی قرار دارند و هر انحراف از آن، در برنده ثبت می‌شود. کارکنان ساعات

مشخصی از روز را در مواجهه با هوا قرار دارند. بر اساس اندازه‌گیری، در صورت میزان مواجهه بیشتر کارکنان، برای آنان تجهیزات حفاظت فردی از جمله ماسک، فیلتر و در نظر گرفته می‌شود و متناسب با نتایج پاراکلینیکی منتج از طب صنعتی اقدامات کنترلی مناسب توصیه می‌شود؛ ولی مردم و دیگر زیست‌مندان این امکان را ندارند؛ بنابراین استانداردهای محیط زیست بسیار سختگیرانه‌تر از استانداردهای بهداشت حرفه‌ای برای شاغلان است. به هر رو در داخل فنس‌های صنعتی هم میزان آلاینده‌ها در حال پایش است. یکی دیگر از پروژه‌ها این است که همه داده‌های ایستگاه‌های پایش و همه خروجی پایش‌های آنلاین روی دودکش و تصفیه‌خانه شرکت‌ها در قالب یک نرم‌افزار جامع داده‌های آلودگی محیط زیستی منطقه در حال جمع‌کردن دارد و این نرم‌افزار در اختیار سازمان محیط زیست و محیط زیست استان و شهرستان و همه صنایع قرار می‌گیرد که در جریان آن باشند.

◀ دیدن فلر‌ها همواره مردم را نگران می‌کند. در این زمینه برنامه خاصی تمهید شده؟ و چقدر ترس از فلر‌ها جدی است؟

فلر همه جای دنیا، چالش میان جوامع محلی و صنعتی است. فلر به عنوان نماد آلودگی دیده می‌شود و همه فکر می‌کنند تمام آلودگی از آن است. بر اساس گزارش سازمان‌های بین‌المللی، نقش فلر در آلودگی هوانسبت به سایر آلاینده‌های یک صنعت، کمتر از ۲۰ درصد است؛ اما فلر به عنوان شاخص دیده می‌شود. طراحی فلر هادر بالايشگاه‌های گاز از زمان طراحی بدون دود بودند. فلر‌های برخی پتروشیمی‌های قدیمی، بدون دود نبوده که موظف شدند برنامه عملیاتی خود را در این زمینه اعلام کنند. باید این اطمینان را بدهیم که بر اساس مصوبه هیات مدیره سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، در

تمامی طرح‌های جدید که قرار است در منطقه سرمایه

گذاری شود، در صورت برخورداری از فلر، حتما باید از تکنولوژی زبرو فلر استفاده کنند. هم‌زمان شرکت نفت و گاز پارس با همکاری یک شرکت خارجی، پروژه‌ای را تعریف کرده تا بر اساس آن، تمام بتانسیل‌های کاهش فلر که به شکل عملیاتی قابل اجرا هستند، در بالايشگاه‌های گاز شناسایی شوند و با ارائه راهکار و برنامه اجرایی در اختیار مافرا گیرند و پس از تأیید پروژه‌های جدید، اجرایی شوند. باید این نکته را هم یادآوری کنیم که کاهش ۷۰ درصدی میزان فلر بنگ در تمام بالايشگاه‌های گازی در برنامه پنج‌ساله اتفاق افتاده است. اکنون تمام این بالايشگاه‌ها بر اساس داده‌های اعلام شده از سوی شرکت‌ها، پایین‌تر از حدود طراحی فلر بنگ هستند.

◀ در حوزه دریا هم برنامه خاصی در نظر گرفته شده است؟

در حوزه دریا نیز چند پروژه تعریف کردیم که یکی از آنها از زیبایی ریسک دفع پساب‌های صنعتی تخلیه شده به دریاست که با همکاری دانشگاه و مجتمع گاز پارس جنوبی در حال انجام است و بر اساس آن میزان آلاینده‌های پساب از زیبایی و مدل‌سازی می‌شود. افزون بر آن در حال تمهید برای تجهیز برنامه گشت زنی دریایی هستیم. برنامه‌ریزی ما این است که اداره محیط زیست سازمان منطقه برخوردشود. به این موارد، باید برنامه‌ریزی سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس برای محیط زیست طبیعی راهم مورد اشاره قرار دهیم. توسعه فضای سبز منطقه همواره از برنامه‌های ما بوده و در این مسیر، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس ۱۲۶۰ هکتار فضای سبز ایجاد کرده است. همچنین بر اساس توافق‌نامه منعقد شده میان وزارت نفت و سازمان منابع طبیعی و امور جنگل‌ها با محوریت توسعه فضای سبز منطقه، قرار است سازمان منابع طبیعی و امور جنگل‌ها به عنوان متولی ۱۱۰ هکتار توسعه فضای سبز را با نامین هزینه از سوی وزارت نفت عملیاتی کند.

تمامی طرح‌های جدید که قرار است در منطقه سرمایه گذاری شود، در صورت برخورداری از فلر، حتما باید از تکنولوژی زبرو فلر استفاده کنند. هم‌زمان شرکت نفت و گاز پارس با همکاری یک شرکت خارجی، پروژه‌ای را تعریف کرده تا بر اساس آن، تمام بتانسیل‌های کاهش فلر که به شکل عملیاتی قابل اجرا هستند، در بالايشگاه‌های گاز شناسایی شوند و با ارائه راهکار و برنامه اجرایی در اختیار مافرا گیرند و پس از تأیید پروژه‌های جدید، اجرایی شوند. باید این نکته را هم یادآوری کنیم که کاهش ۷۰ درصدی میزان فلر بنگ در تمام بالايشگاه‌های گازی در برنامه پنج‌ساله اتفاق افتاده است. اکنون تمام این بالايشگاه‌ها بر اساس داده‌های اعلام شده از سوی شرکت‌ها، پایین‌تر از حدود طراحی فلر بنگ هستند.

گفت و گو با مدیر تامين كالای شر كت خطوط لوله و مخابرات نفت ايران

ایمان به سازندگان داخلی با

باور توانستن

سعید محمدبیگی | تامين و توليد اقلام و تجهيزات

مورد نیاز کشور با تکیه بر توانمندی تولید کنندگان و سازندگان داخلی، موضوع مهمی است که مقام معظم رهبری همواره بر آن تاکید داشته‌اند و حسب منویات معظم‌له، جهت تحقق بخشی آن، گام‌هایی در بخش‌های مختلف از جمله صنعت نفت برداشته شده است. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با شبکه‌ای افزون بر ۱۴ هزار کیلومتر، در سراسر کشور، یکی از زیربخش‌های زیربنایی و مهم صنعت نفت است که به گفته ابوالقاسم زمانی، مدیر تامين كالای شر كت خطوط لوله و مخابرات نفت ايران، «پیش قراول ساخت داخلی با اتکا به سازنده داخلی به شمار می آید.» آنچه در پی می آید، مشروح گفت و گو با وی در باره ساخت داخلی و حمایت از سازنده داخلی است.

از نگاه شما ساخت داخلی چه مفهومی دارد؟

وقتی صحبت از ساخت داخلی می‌شود باید به دو جنبه توجه شود؛ یکی جنبه ارزشی کالا و دیگری اجزای تشکیل دهنده آن. برای مثال، کالای نهایی مانند پمپ، زنجیره و مجموعه‌ای از چند صد قطعه است. این پمپ را در صورتی می‌توان داخلی نامید که همه قطعات تشکیل دهنده و همه مراحل ساخت آن مربوط به همان کشور باشد، اما از آنجا که مواد اولیه برخی محصولات باید از خارج تامين شود، چنین رویه ای تقریباً در هیچ جای دنیا وجود ندارد و کشور ما هم از این قاعده مستثنی نیست.

مدیریت تامين كالای چه مسؤولیت و وظیفه ای دارد؟

وظیفه اصلی این مدیریت در مجموعه شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، تامين اقلام و تجهيزات مورد نیاز این صنعت در بخش‌های مختلف آن است برای مثال تامين ماشین آلات، قطعات یدکی، لوازم مصرفی و... به عهده این مدیریت است که در قالب یک فرآیند (درخواست تا تامين) انجام می‌شود.

درباره این فرآیند (درخواست تا تامين) توضیح می‌دهید؟

در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران سیستم یکپارچه‌ای تعریف شده است که همه بخش‌ها به آن دسترسی دارند.

کالای مورد تقاضای واحدها (مدیریت مهندسی طرح‌ها، مدیریت مخابرات، معاونت فنی و...) از طریق این سیستم یکپارچه ثبت و به مدیریت كالای شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت اعلام می‌شود.

قطعه، کالا یا تجهیز مورد تقاضای واحدها در صورت موجود بودن در انبار، طی فرآیندی از انبار ترخیص و به واحد درخواست کننده تحویل می‌شود.

در صورتی که کالا یا تجهیزى درخواست شود و در انبار موجود نباشد، باید فرآیند دیگری که شامل اعلام تقاضا از سوی مدیریت برنامه‌ریزی، تامين بودجه و اعتبارات مالی، تایید امور مالی است، طی و حسب آن به تامين تقاضای درخواستی اقدام شود.

سال گذشته در تامين اقلام مورد تقاضای واحدهای درخواست کننده چقدر موفق عمل کردید؟

سال گذشته تقریباً به عموم تقاضاهای داخلی اعلام شده به مدیریت كالای شرکت خطوط لوله و مخابرات پاسخ مثبت داده و اقلام مورد نیاز تامين شد؛ البته در بخش‌هایی هم با توجه به نوسان‌های ارزی و تغییرات گاه لحظه‌ای نرخ‌ها، در تامين برخی اقلام، مشکلاتی به وجود آمد که البته راهکاری برای آن در نظر گرفته و مشکل برطرف شد تا چرخ چرخه صنعت انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی لحظه‌ای از حرکت باز نایستد.

چه راهکاری برگزیده شد؟

با توجه به این که تامين کنندگان حاضر به قبول چنین ریسکی (تامين کالا با وجود نوسان‌های ارزی) نبودند، مقرر شد خریدهای داخلی، به صورت ارزی-ریالی انجام شود.

درباره خریدهای خارجی چگونه عمل شده است؟

در حوزه خریدهای خارجی هم سال گذشته اقلام مورد نیاز واحدهای سفارش دهنده با وجود مشکلات ناشی از تحریم‌های بین‌المللی با تمرکز روی تامين کنندگان داخلی به صورت واسطه تامين شد و تامين کنندگان برای تامين كالای مورد نیاز به صورت واسطه عمل کردند؛ البته برخی اقلام مورد نیاز صنعت انتقال نیز توانان تامين می‌شود.

منظور از «تامين توانان» چیست؟

به این معناست که وقتی به تامين کننده سفارش كالایی داده می‌شود، در کنار آن، سفارش ساخت داخل آن نیز به او داده می‌شود؛ یعنی وقتی كالایی را از خارج وارد می‌کند، در ساخت داخل آن نیز متمرکز شود.

سال گذشته فراخوانی از سازندگان داخلی انجام و نمایشگاهی از اقلام مورد نیاز صنعت انتقال نفت و فرآورده‌های نفتی در تاسیسات ری برپا و در آن خواسته شد تا اقلامی را که از خارج وارد می‌شود و توانایی ساخت آنها در داخل وجود دارد، به مدیریت كالای خطوط لوله اعلام کنند.

در بیشتر موارد سازندگان و تامين کنندگان، اقلام مورد نیاز صنعت انتقال نفت خام و فرآورده‌های نفتی را به صورت «تومان» تامين کرده‌اند؛ به این معنا که اگر قطعه یا تجهیزى را از خارج وارد کرده‌اند، ساخت آن در داخل کشور را هم مورد توجه قرار داده‌اند و با تکیه بر توان داخل در جهت تقویت صنعت انتقال نفت کشور گام برداشته‌اند.

اتکا به توانمندی‌های داخلی هر کشور رامی‌توان برگ برنده آن دانست به ویژه در شرایط کنونی که کشورهای زورمدار با اعمال تحریم‌های ظالمانه، می‌کوشند با بستن دروازه‌های اقتصاد، مشکل آفرینی کنند.

باتوجه به مطالب اخیر، درباره خریدهای داخلی وخارجی سال گذشته شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت ايران توضیح می‌دهید؟ سال گذشته ۷۰ فقره سفارش گذاری به مبلغ ۴۵۴ میلیارد و ۲۲۳ میلیون تومان به اضافه ۴۹۴ هزار یورو در حوزه خرید داخلی انجام شده که شامل اقلامی مانند شیرآلات، باتری‌های خاص، لوازم ابزار دقیق، الکترونیک، مواد روان کننده، بی سیم، همچنین لوازم آتش‌نشانی (فوم و البسه) خودرو، انواع کابل و فیلتر است.

سال گذشته، همچنین به ساخت داخل (باراولی) ۸۹ قلم کالا در قالب ۱۳ فقره سفارش، مشتمل بر ۱۰ هزار ۸۵۸ قطعه، اقدام شد.

در حوزه خرید خارجی نیز در مقطعی که برجام فضای تازه‌ای باز کرد، با گشایش اعتبارات اسنادی، یک دستگاه توربین وارد کشور شد.

شرکت خطوط لوله ومخابرات چگونه از تامين کنندگان و سازندگان داخلی حمایت می‌کند؟

ساخت داخل برخی اقلام حساس مانند قطعات توربین به دلیل قلت آنها برای سازنده داخلی صرفه اقتصادی ندارد؛ به سازندگان این نوید داده شد که توربین در بخش‌های مختلف صنعت نفت کاربرد دارد و مشتمل بر قطعاتی است که اگر تولید کنندنده داخلی مشابه آن را بسازد و به تایید مدیریت كالای شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت برسد، قطعه یا قطعات ساخته شده به معاونت مهندسی وزارت نفت اعلام می‌شود و در پی آن بخش‌هایی مانند شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، شرکت نفت ملزم مرکزی و... که توربین اساس کار آنهاست، ملزم به استفاده و حمایت از این تولید داخلی خواهند شد. این راهکار موجب می‌شود هم ساخت چنین قطعاتی برای تولید کننده داخلی مقرون به صرفه شود و هم حمایت از تولید کننده داخلی و ساخت داخل، شکل واقعی تری به خود بگیرد.

در حوزه تعمیرات نیز شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ايران حتی سر آمد است و شاید بتوان گفت این شرکت پیش از بخشنامه وزیر نفت مبنی به کارگیری شرکت‌های داخلی، به این حوزه ورود کرده است. شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت ايران به زعم خود همواره حمایت‌های همه جانبه‌ای از تولید کنندگان وسازندگان داشته است و آنها نیز به این حمایت‌ها اذعان دارند.

به نظر شما چه حمایت‌های دیگری لازم است تا ساخت داخل تقویت شود؟

کنکته مهم در این چرخه پژوهش است. معمولاً عمده زمانی که برای ساخت یک کالا صرف می‌شود، به این بخش مرتبط است. از آنجا که اطمینان به كالایی که برای نخستین بار ساخته می‌شود، سخت است و مشخص هم نیست که كالای ساخته شده قابلیت استفاده داشته باشد. به نظرمی‌آید بخش‌های دولتی مانند نفت باید در این حوزه (پژوهش و فناور) که اهمیت بسزایی در چرخه ساخت وتولید دارد، حمایت بیشتری از سازندگان وتولید کنندگان انجام دهند.

در صنعت نفت، ظرفیتی به نام پژوهشگاه صنعت نفت وجود دارد که از توان علمی و فنی بالایی برخوردار است و می‌تواند به سازندگان وتولید کنندگان داخلی کمک‌های بسیاری کند. برای مثال وقتی كالایی خریداری می‌شود که باید برای آن استاندارد گرفته شود، چرا از این ظرفیت (پژوهشگاه صنعت نفت) استفاده نمی‌شود. راهکارهای اجرایی در برخی حوزه‌ها مانند تعمیرات وساخت داخل به معاونت مهندسی وزارت نفت ارائه شده است که این معاونت با بررسی واعلام نتیجه آنها می‌تواند کمک کند تا چتر حمایتی از سازنده وتامين داخلی باز تر شود.

عمده نگرانی‌های تولید کنندگان و سازندگان چه مواردی است؟

اتکا به توانمندی های داخلی هر کشور رامی‌توان برگ برنده آن دانست به ویژه در شرایط کنونی که کشورهای زورمدار با اعمال تحریم‌های ظالمانه، می‌کوشند که با بستن دروازه های اقتصاد، مشکل آفرینی کنند.

درفراخوان سال گذشته بسیاری از سازندگان در مفاد قرارداد ساخت یک قطعه یا کالا، در مواردی مانند بیمه وشبوه‌های پرداخت (تسویه حساب) نگرانی‌هایی داشتند که البته واقع‌بینانه هم بود. به آنها باید اطمینان داده می‌شد تا برای ساخت كالایی خاص که مصرف آن در کشور محدود است یا برای تولید كالایی که به مواد اولیه و ارزش برای وارد کردن آن دارد، مشکلی از نظر خرید و پرداخت‌های مالی وجود ندارد.

انقصاد قراردادهای ارزی-ریالی، شیوه‌ای حمایتی از تولید کنندگان و سازندگان داخلی است که به آنها این اطمینان را می‌دهد هم پرداخت‌های مالی بدون مشکل انجام می‌شود و هم كالای ساخته شده برای صنعت، ضمانت خرید خواهد داشت.

این شیوه قراردادی (ارزی-ریالی) با توجه به نوسان‌های ارزی موجود، مورد استقبال سازندگان و ساخت پیگ هوشمند برای تویک رانی در لوله‌های با قطر ۱۸ اینچ نیز دوطرفه (صنعت خط لوله و سازندگان) باز کرد.

قراردادهای ارزی-ریالی با نسبت ۳۰ درصد ارزی و ۷۰ درصد ریالی تنظیم و این امکان ایجاد می‌شود که مبلغ بخش ارزی قرارداد عیناً به صورت ارزی به سازنده پرداخت شود و از آنجا که اطمینان خاطری را برای تامين کنندگان کالا به همراه دارد، مورد استقبال قرار گرفته است.

هم اکنون چه تعداد تولید کننده و سازنده داخلی با شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت کار می‌کنند؟

هم اکنون تعداد زیادی از شرکت‌های تولید کننده و سازنده داخلی با شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت ايران کار می‌کنند، اما پیشنهاد می‌شود این شرکت‌ها با تشکیل کنسرسیوم، هر یک در بخش تخصصی خود به ساخت داخل و رونق تولید کمک کنند.

یکی از مواردی که می‌تواند به رشد تکاملی کمک کند، تشکیل کنسرسیوم است.

وقتی چند تولید کننده با هم یکی می‌شوند، در اصل توان سرمایه‌ای وتولید خود را بالا برده‌اند. برای مثال توربین‌مشکل از قسمت‌های مختلفی است که هر یک از اعضای کنسرسیوم با توجه به تخصصی که دارند، می‌تواند سازنده بخشی از آن باشد. هم اکنون فعالیت این شرکت‌ها به صورت کنسرسیوم نیست دلیل آن هم نبود باور در کار گروهی وتعریف روشن از آن است.

آماری از تعداد اقلام مورد نیاز شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ايران دارید؟

قطعات مورد نیاز در شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت مشتمل بر ۱۰ هزار قطعه است که اگر دسته بندی شوند، در ۱۰ گروه قرار خواهند گرفت.

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ايران تا چه حد متکی به ساخت داخل است؟

این شرکت با توجه به تعامل سازنده ای که کردن باور «توانستن» کشور رادر مسیر رشد وتولید کنندگان وجود دارد، موفق شده است روزافزون قرار دهند.

در بسیاری از حوزه‌ها ورود و در حمایت از ساخت داخل پیش قراول باشد.

این شرکت هم اکنون تا حد بسیار زیادی اقلام و تجهیزات مورد نیاز خود را با اتکا به تولید کنندگان و سازندگان داخلی تامين می‌کند و همان طور که پیش تر گفته شد، در ۱۰ گروه كالایی، متکی بر توانمندی داخلی است.

برای مثال شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت ايران در حوزه شیرآلات خرید خارجی ندارد و از تولیدات داخل بهره می‌برد.

درباره لوله نیز مشکلی وجود ندارد وتولیدات داخلی در این صنعت استفاده می‌شود.

در بخش محر که شیرها همان اکچویاتور نیز چند شرکت وارد کار شده‌اند تا ساخت آن در داخل انجام شود.

در برخی موارد هم مانند ساخت پیگ هوشمند گام‌هایی برداشته شده است تا به نیاز صنعت خطوط لوله ومخابرات نفت پاسخ گوید.

هم اکنون در ساخت پیگ هوشمند برای تویک رانی در لوله‌های با قطر ۱۸ اینچ نیز فعالیت‌هایی در معاونت مهندسی وزرات نفت در جریان است.

با توجه سیاست‌های کلان کشور و به تبع آن وزارت نفت، شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت نیز در جهت حمایت از ساخت داخل، از سال‌ها پیش، پای در این مسیر گذاشته است؛ به طوری که هم اکنون بیش از ۸۰ درصد اقلام مورد نیاز خود را با اتکا به داخل تامين وتلاش می‌کنند این سهم را افزایش دهد.

ارزیابی شما در مورد سازندگان وتولید کنندگان داخلی واتکا به آنها چیست؟

سازندگان وتولید کنندگان داخلی را باید یک فرصت بسیار خوب دید وقتی صنعت خط لوله از خارج قطع امید می‌کند، باید به سمت داخل روی آورد وسازنده وتولید کننده داخلی هم باید با درک حساسیت‌های این صنعت، خود را ملزم کند تا محصولی با کیفیت به مشتری و مصرف کننده خود تحویل دهد.

به تولید کنندگان داخلی وتوانمندی آنها ایمان داریم اما این مستلزم آن است که آنها نیز خود را باور داشته باشند که می‌توانند در ساخت داخل نقش آفرین باشند.

شرایطی که به واسطه تحریم‌های بین‌المللی ایجاد شده، تهدیدها را به فرصت تبدیل کرده وموجب شده است تا حتی در برخی حوزه‌ها مانند کننده تعمیرات توربین که پیش تر وابستگی بسیاری به شرکت‌های سازنده آن داشتیم، توانسته ایم صادر کننده خدمات در این حوزه باشیم نه وارد کننده آن.

گفته‌ای هست که بخواهید اضافه کنید؟

امروز، دیوار انحصارگری در کشور شکسته شده است و در بسیاری موارد سازندگان وتولید کنندگان ایرانی به درجه ای از بالندگی رسیده‌اند که نیاز و وابستگی به بیرون مرزها به کمترین سطح ممکن رسیده است.

این رشد وبالندگی باید ادامه یابد وتولید کنندگان وسازندگان داخلی نیز باید با نهادینه کردن باور «توانستن» کشور رادر مسیر رشد روزافزون قرار دهند.

پوشش ۱۳ درصد خطوط لوله کشور در منطقه ۷ انتقال گاز

کسب بالاترین نرخ توسعه

مشعل | منطقه ۷ عملیات انتقال گاز با دارا بودن چهار هزار و ۸۲۱ کیلومتر خط لوله در اندازه‌های ۲ تا ۵۶ (اینچ) بیش از ۱۳ درصد از خطوط لوله در حال بهره‌برداری کشور را تحت پوشش دارد که این متر از با تمام پروژه‌های خطوط لوله ۵۶ اینچ در حال احداث، به پنج هزار و ۵۰۰ کیلومتر می‌رسد. این منطقه با گستره ۱۵۰ هزار کیلومتر مربع، فعالیت خود را از اردیبهشت ۱۳۸۸ به طور رسمی آغاز کرده است. منطقه ۷، به‌عنوان یکی از مناطق راهبردی در شرکت انتقال گاز ایران دارای بالاترین نرخ رشد و توسعه است. منطقه ۷ عملیات انتقال گاز به مرکزیت شهر همدان مسؤلیت دریافت، تقویت فشار و انتقال گاز به استان‌های مرکزی، لرستان، کردستان، کرمانشاه، ایلام، همدان و بخشی از استان‌های آذربایجان غربی، قزوین و زنجان را به عهده دارد. گستردگی خطوط در مساحت ۱۵۰ هزار کیلومتر مربع همراه با انتقال گاز به بیشترین تعداد ایستگاه‌های CGS کشور بین مناطق ده‌گانه، از ویژگی‌های مهم منطقه ۷ عملیات انتقال گاز به شمار می‌رود و این حجم دارایی فیزیکی، توان بسیار بالایی را برای نگهداری و تعمیرات این خطوط نیاز دارد.

تامین ۴۶۷ قلم کالا از کالاهای مازاد شرکت‌های تابع ملی گاز انجام شده است. در آینده نیز در قالب تفاهم‌نامه پژوهشی منعقد شده با شرکت جوان (VIRA) واقع در شهر همدان در زمینه‌های مختلف و کارهای پژوهشی متناسب، ارتباط برقرار خواهد شد.

عبادی با اشاره به برخی افتخارهای کسب شده از سوی کارکنان این منطقه عملیاتی می‌گوید: در سال ۹۷ در اولین المپیاد بهره‌برداران شرکت انتقال گاز ایران رتبه دوم در سنجش نظام سلامت اداری شرکت ملی گاز ایران نیز رتبه دوم را به دست آورده‌ایم، همچنین به عنوان نخستین منطقه در بین سایر مناطق ده‌گانه انتقال گاز نسخه جدید سیستم مدیریت IMS را جاری سازی و مستقر و در زمینه‌های غیر فنی نیز همچون حوزه‌های ورزشی افتخاراتی از جمله مقام اول رشته تیراندازی در المپیاد ورزشی شرکت ملی گاز ایران را کسب کرده‌ایم.

نهادهای نظارتی استان‌های تحت پوشش منطقه نظیر استانداردها، فرمانداری‌ها و... هماهنگی‌های ماهانه با همکاران عملیاتی مراکز بهره‌برداری خطوط لوله در سطح منطقه مبنی بر یکپارچه‌سازی مسائل مربوط به حریم همچون اخطاریه‌ها، استعلام‌ها و گزارشات تجاوز؛ تغذیه تمامی اطلاعات حریم خطوط لوله در سیستم GIS شرکت انتقال گاز با امکان گزارش‌گیری دقیق و به روزسانی اطلاعات سیستم GIS به صورت ماهانه، از فعالیت‌های منطقه در حوزه حفظ و نگهداری خطوط لوله به شمار می‌آید.

عبادی با اشاره به اقدام‌های این منطقه در زمینه تحقق شعار سال می‌گوید: «در راستای منویات مقام معظم رهبری، در این منطقه عملیاتی در سال حمایت از کالای ایرانی، اقدام‌های مهمی از قبیل خودکفایی در زمینه ساخت ۱۶۵ قلم کالا با متشا خارجی با اقدام‌های ساخت داخل و بومی‌سازی کالاهای مورد نیاز با بهره‌مندی از توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و

مدیر منطقه ۷ عملیات انتقال گاز می‌گوید: «سال گذشته در مجموع حدود ۳۰ میلیارد مترمکعب گاز از این منطقه منتقل شده، حدود پنج هزار کیلومتر پیگرانی و سه هزار و ۶۶۰ کیلومتر نیز نشت‌یابی صورت پذیرفته است.»

امین عبادی درباره همکاری با شرکت‌های داخلی برای تامین اقلام مورد نیاز تعمیرات اساسی می‌افزاید: «به‌منظور تامین قطعات مورد نیاز در اورهال‌های انجام شده روی توربوکمپرسورها، همچنین بسیاری از تعمیرات انجام گرفته با بیش از ۱۰ شرکت داخلی که از شرکت‌های توانمند و دانش‌بنیان بوده‌اند، همکاری‌های موثری صورت گرفته است.» او اعلام می‌کند: «برقراری گشت‌های منظم حریم از سوی نیروهای حراست منطقه، انجام رایزنی و هماهنگی‌های لازم با

تعمیرات اساسی در سال ۹۷ بسیار گسترده بوده است و مهمترین فعالیت‌ها شامل اورهال یک دستگاه کمپرسور گاز تاسیسات اراک، جابه‌جایی یک دستگاه توربین MAN و راه‌اندازی آن در حوزه‌های برق و مکانیک و ابزار دقیق، تعویض، نصب و راه‌اندازی یک دستگاه توربین و همچنین نصب باسداکت در تاسیسات فامنین، جایگزین کردن حسگرهای IR با کاتالیستی در سیستم F&G در تاسیسات فامنین و بیجار و... می‌شود

فرهنگی، هنری در زمینه فرهنگ‌سازی حفظ حریم خطوط لوله و حضور آنها در تعدادی از روستاهای واقع شده در حریم خطوط لوله و... از جمله برنامه‌های روابط عمومی در حوزه فرهنگ‌سازی حفظ و نگهداری حریم خطوط لوله به‌شمار می‌آید.

رئیس روابط عمومی منطقه ۷ عملیات انتقال گاز یادآور می‌شود: «انجام نظرسنجی‌های علمی و بهره‌برداري از آن جزو فعالیت‌های شاخص روابط عمومی منطقه است؛ به نحوی که فعالیت‌های انجام شده در این بخش آنچنان موثر و کارآمد بوده که در هفتمین جشنواره روابط عمومی‌های برتر وزارت نفت طبق اعلام نظر داوران حائز رتبه یک در بین تمامی روابط عمومی‌های وزارت نفت و روابط عمومی منطقه مفتخر به دریافت لوح تقدیر از سوی وزیر شد.»

به گفته بیگدلی مجرد، از مهمترین نظرسنجی‌های انجام شده می‌توان به سنجش متغیرهایی همچون مشارکت‌پذیری، همکاری با منطقه و... قبل و بعد از فرهنگ‌سازی حریم خطوط لوله، پرداخت که نتایج به طرز بارزی گویای بالا رفتن سطح مشارکت و همبازی در بین ساکنین حریم خطوط لوله است.

او اعلام می‌کند: «در حوزه اطلاع‌رسانی، برای نخستین بار در منطقه، نشست خبری مدیر منطقه با دعوت از ۲۷ رسانه فعال در سطح استان همدان اعم از مدیران مسؤول و سرپرستان نشریات محلی، استانی و کشوری، خبرگزاری‌ها، صدا و سیما و فعالان رسانه‌های مجازی برگزار شد. در حوزه برگزاری همایش نیز با فراخوان و جمع‌آوری آثار علمی - پژوهشی همکاران بسیجی منطقه، اولین همایش تجلیل از محققان، مخترعان و مبتکران بسیجی منطقه برگزار شد.»

بیگدلی مجرد در پایان تأکید می‌کند: «مهندسی مجدد وظایف سازمانی در راستای تسهیل در امور و پاسخگویی بهینه به ذینفعان، از جمله برنامه‌ها در مسیر جایک سازی و بومیایی روابط عمومی است.»

شده به قدری گسترده است که امکان عنوان همه آنها در این مصاحبه وجود ندارد، اما خاطر نشان می‌کنم در راستای پایداری تاسیسات منطقه و انتقال مستمر گاز در حوزه عملیات ایستگاه‌های تقویت فشار گاز با وجود کمبود نیروی انسانی، تلاش‌ها و زحمات بسیاری از سوی کارکنان مجموعه کشیده می‌شود و با اتکا به دانش فنی و اعتماد به نسل جوان و با انگیزه، امیدواریم هرروز شاهد موفقیت و اعتلای روزافزون شرکت انتقال گاز در راستای وظایف محوله‌اش باشیم.»

مهندسی مجدد وظایف سازمانی

در ادامه، رئیس روابط عمومی منطقه ۷ عملیات انتقال گاز درباره فعالیت‌های روابط عمومی در حوزه فرهنگ‌سازی «حریم» تأکید می‌کند: «در حوزه فرهنگ‌سازی حریم خطوط لوله، منطقه ۷ عملیات انتقال گاز دارای برنامه جامع میان مدت و کوتاه مدت است که هر ساله بخشی از فعالیت‌های در نظر گرفته شده را طبق افاق ترسیم شده، عملی می‌کند.»

بهرروز بیگدلی مجرد ادامه می‌دهد: «دیوار نویسی مدارس روستاهای مجاور حریم خطوط لوله با هماهنگی ادارات کل آموزش و پرورش استان‌های غربی کشور همراه با درج شعائر حفظ حریم خطوط لوله، اخذ مجوز نشر کتاب دانستنی‌های انتقال گاز و چاپ، انتشار و توزیع آن در مدارس شهرها و روستاهای مجاور حریم خطوط لوله، آگاهی‌سازی از قوانین حریم خطوط لوله با درج آگهی‌های زیرنویس و بخش آن از شبکه‌های استانی استان‌های غربی کشور همراه با درج شعائر حفظ حریم خطوط لوله، رایزنی و برنامه‌ریزی با گروه‌های فرهنگی و هنری برای استفاده از ظرفیت‌های

شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌های کشور است و باید در زمینه‌های مختلف قطب‌های علمی شناسایی و ارتباط برقرار شود. واحد پژوهش منطقه ۷ تاکنون با واحد پژوهش دانشگاه‌های بوعلی سینا، صنعتی همدان، علوم پزشکی همدان، آزاد اسلامی واحد ملایر، آزاد اسلامی واحد همدان، آزاد اسلامی واحد اراک، رازی کرمانشاه ارتباط داشته است.

او یادآور می‌شود: «مشخصات همه تجهیزات تاسیسات تقویت فشار و خطوط لوله در سطح منطقه، به کمک استاندارد ISO۱۴۲۲۴ و ساختار ۹ سطحی پیشنهاد شده در این استاندارد شناسایی و طبقه‌بندی شده است.»

اتکا به دانش فنی نسل جوان

در ادامه، معاون عملیات ایستگاه‌های منطقه ۷ می‌گوید: «تعمیرات اساسی در سال ۹۷ بسیار گسترده بوده است و مهمترین فعالیت‌ها شامل اورهال یک دستگاه کمپرسور گاز تاسیسات اراک، جابه‌جایی یک دستگاه توربین MAN و راه‌اندازی آن در حوزه‌های برق و مکانیک و ابزار دقیق، تعویض، نصب و راه‌اندازی یک دستگاه توربین و همچنین نصب باسداکت در تاسیسات فامنین، جایگزین کردن حسگرهای IR با کاتالیستی در سیستم F&G در تاسیسات فامنین و بیجار و... می‌شود.» او تأکید می‌کند: «برای تأمین قطعات مورد نیاز در اورهال‌های انجام شده روی توربوکمپرسورها و همچنین بسیاری از تعمیرات انجام شده چه به‌صورت اضطراری یا به‌صورت تعمیرات دوره‌ای از خدمات شرکت‌های داخلی به‌طور گسترده استفاده می‌شود.»

برنامه‌های نگهداری و تعمیرات تاسیسات تقویت فشار تقسیم می‌شود. بابک موگویی اعلام می‌کند: «حضور در ارزیابی تعالی سازمانی (مدل صنعت گاز کشور) برای کسب سه ستاره، موفقیت در کسب گواهینامه‌های استاندارد‌های مدیریتی و برایش ۲۰۱۵، موفقیت در پیاده‌سازی مدیریت فرایندها (ابلاغی شرکت انتقال گاز) با پیشرفت بیش از ۴۰ درصد، موفقیت و پیاده‌سازی در مدیریت استراتژی منطقه (استخراج نقاط ضعف، قوت، تهدیدها و فرصت‌ها و BSCهای همه واحدها و برنامه‌ریزی برای اقدامات و فعالیت‌های آتی منطقه با توجه به نتایج حاصله)، اقدام برای پیاده‌سازی نظام آراستگی در ۵ واحد مجزای منطقه (با پیشرفت بیش از ۷۰ درصد)، شروع به پیاده‌سازی مدیریت دانش (به صورت بومی شده منطقه و با پیشرفت حدود ۲۵ درصد) و... از جمله فعالیت‌های این معاونت به‌شمار می‌آید.»

معاون مهندسی و خدمات فنی منطقه ۷ با اشاره به فعالیت‌ها در حوزه حمایت از کالای ایرانی و تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تأکید می‌کند: «خودکفایی در زمینه ساخت ۱۶۵ قلم کالا با منشا خارجی با اقدامات ساخت داخلی و بومی سازی کالاهای مورد نیاز از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان، تأمین ۴۶۷ قلم کالا از کالاهای مازاد شرکت‌های تابع ملی گاز و مناطق عملیات انتقال گاز در سال ۹۶ و ۶ ماهه نخست سال ۹۷ که ارزش روز آنها چندین برابر ارزش دفتری آنهاست، استفاده از کامپوزیت در تعمیرات خطوط لوله به‌صورت ONLINE بدون تخلیه خط و... را می‌توان از جمله فعالیت‌های این معاونت در حوزه تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی برشمرد.»

به گفته موگویی، یکی از مهمترین ابعاد فعالیت‌های امور پژوهش، ارتباط با

استفاده حداکثری از توان داخلی

در ادامه، معاون عملیات خطوط لوله منطقه ۷ می‌گوید: «تدوین برنامه‌های تعمیراتی شامل برنامه‌های پیش‌بینی نشده، اضطراری برای نگهداشت و پایداری شبکه انتقال گاز، از جمله فعالیت‌های تعریف شده‌ای است که خوشبختانه به صورت ۱۰۰ درصدی محقق شده است.»

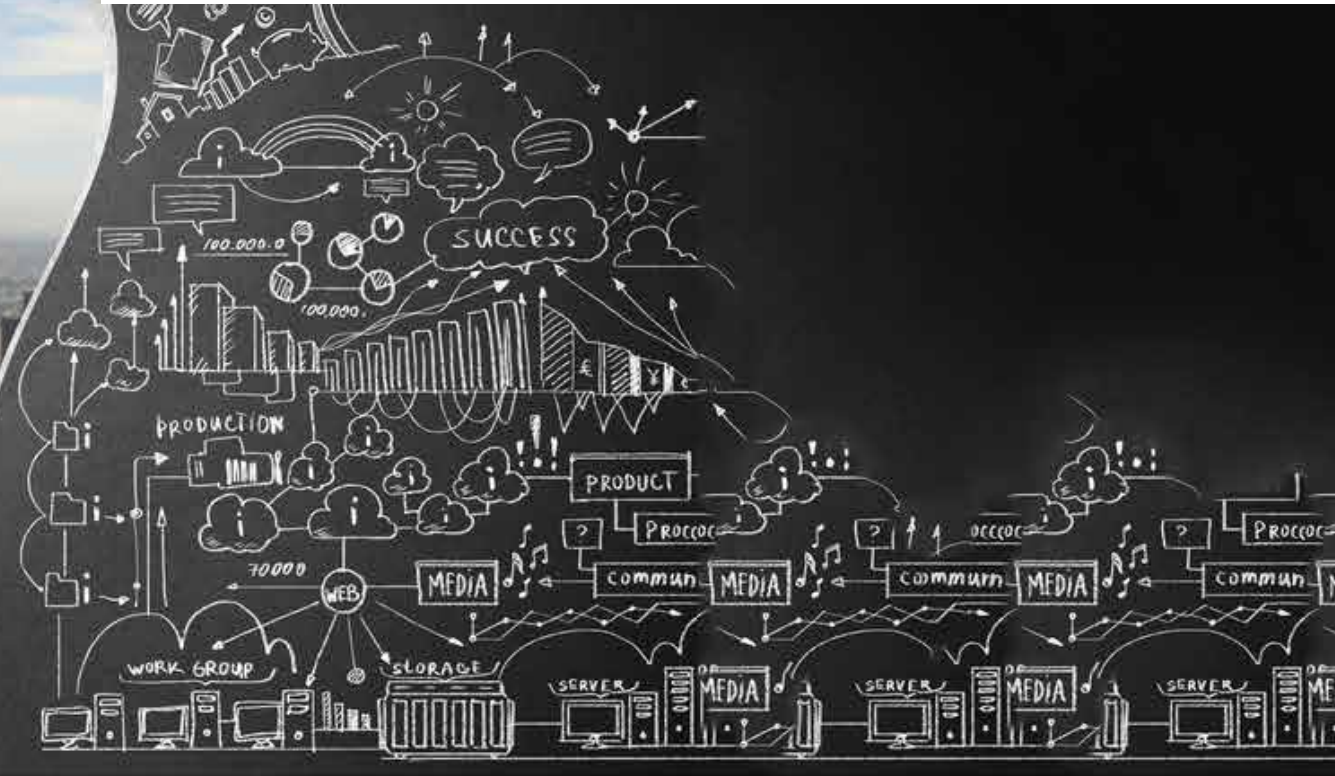
پرویز زرین تأکید می‌کند: «در بخش تأمین قطعات و تعمیرات مورد نیاز در خطوط لوله سعی بر استفاده حداکثری از توان و تولید داخلی بوده است و در بخش‌های حفاظت کاتدی شیرآلات و اقلام مورد نیاز تعمیرات خطوط لوله از قبیل الکتروتود، دستگاه‌های برش و... از این ظرفیت بهره گرفته‌ایم.» معاون عملیات خطوط لوله منطقه ۷ با اشاره به فعالیت‌ها در حوزه حفظ و نگهداری حریم خطوط لوله می‌گوید: «بازدید مستمر و کنترل مراکز بهره‌برداري و واحدهای عملیاتی از حریم خطوط لوله و تاسیسات، تهیه گزارشات مصور و ثبت در سامانه GIS، پاسخ به استعلامات حریم از طریق نرم‌افزار GEGIS و بازدید تیم اختار به به متجاوزین حریم و همکاری در جاری‌سازی اقدامات فرهنگی و تشریح الزامات و موارد حریم از طریق مدارس و روستاهای واقع در حوالی خط لوله، از جمله برنامه‌ها در حوزه حفظ حریم خطوط لوله به‌شمار می‌آید.»

پیاده‌سازی مدیریت استراتژی

در ادامه، معاون مهندسی و خدمات فنی منطقه ۷ می‌گوید: «برنامه‌های تعمیرات اساسی منطقه به دو دسته کلی برنامه‌های نگهداری و تعمیرات خطوط لوله و

نیازهای پژوهشی مورد نیاز شرکت بهینه سازی مصرف سوخت با هدف اجرای طرح‌های ماده ۱۲، از سوی واحد پژوهش و فناوری و با همکاری مدیریت‌های اجرایی شرکت شناسایی می‌شوند و راهکارهای مناسب برای آنها تمهید می‌شود

در طرحی که به این منظور تدارک دیده شده، شرکت کنند.» که گفته او «تیلور اقتصاد مقاومتی در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، مشاهده می‌شود. نیازهای پژوهشی مورد نیاز شرکت بهینه سازی مصرف سوخت با هدف اجرای طرح‌های ماده ۱۲، از سوی واحد پژوهش و فناوری و با همکاری مدیریت‌های اجرایی شرکت شناسایی می‌شوند و راهکارهای مناسب برای آنها تمهید می‌شود. در حال حاضر بخش قابل توجهی از تجهیزات مورد نیاز این طرح‌ها (با قطعات مورد نیاز برای ساخت تجهیزات مربوطه) وارداتی است که با توجه به پتانسیل‌های کشور در زمینه‌های مختلف و دسترسی به مواد اولیه و نیروی کار ارزان قیمت، با بومی سازی و ساخت داخل بسیاری از این تجهیزات، به طور متوسط ۲۵ تا ۵۰ درصد کاهش قیمت و اشتغالزایی مناسبی خواهیم داشت.»

محورهای فعالیت پژوهش و فناوری شرکت بهینه سازی مصرف سوخت

رئیس پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در ادامه به محور فعالیت‌های پژوهش و فناوری این شرکت می‌پردازد و می‌گوید: «از جمله این محورها می‌توان به این موارد اشاره کرد: بهینه‌سازی مصرف سوخت و توسعه فناوری‌های نوین در سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی در ساختمان‌ها و صنایع، فناوری‌ها و شیوه‌های نوین همسوا با بهینه‌سازی مصرف سوخت در وسایل نقلیه سبک و سنگین و حمل و نقل ریلی (راه آهن و مترو)، توسعه و به کارگیری انرژی‌های تجدیدپذیر (به منظور تامین نیازهای حرارتی) با هدف تحقق مدیریت سبز، بهینه‌سازی مصرف سوخت و به کارگیری سامانه‌ها و رویکردهای نوین انرژی در بخش کشاورزی، فناوری‌های بازیافت و استفاده از حرارت اتلافی در صنایع انرژی‌بر، اقتصاد و تحلیل بازار خرید طرح‌های صرفه‌جویی انرژی در ایران (مبتنی بر ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور)، مدل سازی فنی خرید صرفه‌جویی انرژی با به کارگیری فناوری‌های مختلف (اندازه‌گیری و صحت‌گذاری صرفه‌جویی انرژی)، آینده پژوهی فناوری‌های حوزه انرژی، انتقال فناوری و کسب دانش فنی در حوزه انرژی، روش‌های تامین مالی و مسائل حقوقی در حوزه قرارداد‌های مبتنی بر عملکرد صرفه‌جویی انرژی (EPC)، برنامه‌ریزی انرژی و فرهنگسازی (الگوهای مصرف) با هدف استفاده بهینه از منابع انرژی کشور و نقش استراتژی‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در ایفای تعهدات بین‌المللی زیست‌محیطی کشور.»

حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی و پذیرش پروژه‌های جایگزین سربازی

براتی در پایان، از دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی رشته‌های مرتبط خواست تا با مراجعه به وب سایت شرکت - بخش حمایت از پایان‌نامه‌های دانشجویی - ضمن مطالعه دستور عمل حمایت از پایان‌نامه‌ها، در صورتی که موضوع پایان‌نامه‌شان با محورهای گفته شده، همسو است، فرم پیشنهاد موضوع پایان‌نامه را تکمیل و به منظور بهره‌مندی از حمایت مالی مربوط، ارسال کنند. او خاطر نشان می‌کند: «فرااد واحد شرایط بنیاد ملی نخبگان نیروهای مسلح برای اجرای پروژه‌های جایگزین سربازی (سرباز نخبه) که علاقه‌مند به اجرای پروژه‌های خود در حوزه‌های مذکور هستند، می‌توانند با طی مراحل مربوط، به این شرکت معرفی شده و پروژه جایگزین سربازی خود را در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت اجرا کنند.»

کار خراجی، کاهش ۴۰ درصدی داشته باشد. از طرف دیگر نیز این سیستم‌ها می‌توانند با بازده بسیار، گرمای مورد نیاز در فصل زمستان را تامین و نیازهای حرارتی ساختمان را در فصول گرم و سرد سال تامین کرده و به هموار کردن نمودار مصرف گاز در بخش ساختمان کمک کنند. میزان آلاینده‌گی این سیستم‌ها در مقایسه با سیستم‌های حرارتی مورد استفاده در ساختمان‌ها و نیز نیروگاه‌های کشور، بسیار پایین تر بوده و دارای ویژگی‌های زیست محیطی بسیار جذابی است.» رئیس پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، پروژه سوم در دست اقدام را طراحی و ساخت سرمشعل‌های دیگرها (در ظرفیت‌های مختلف) برای موتورخانه‌های ساختمان‌های مسکونی، تجاری و اداری بیان می‌کند و می‌افزاید: «این پروژه در طرح ماده ۱۲ با عنوان ارتقای کارایی ۶۰۰ هزار موتورخانه، کاربرد خواهد داشت و می‌تواند کاهش مصرف سوخت موتورخانه به میزان حدود ۱۰-۵ درصد و کاهش آلاینده‌گی به میزان حداقل ۳۰ درصد را به همراه داشته باشد. هم اکنون، سرمشعل‌های مورد استفاده در موتورخانه‌های کشور طراحی قدیمی بوده و آلاینده‌گی بالایی دارند. ما در این پروژه به دنبال آن هستیم که سرمشعل‌های باطراحی جدید و روز دنیا برای سیستم‌های گرمایشی تولید کنیم و در پایان نقشه‌های ساخت و سایر اطلاعات مورد نیاز برای تولید این سرمشعل‌ها را در اختیار تولید کنندگان داخلی خواهیم گذاشت. برای این پروژه‌ها مصوبات شورای پژوهش شرکت نفت و نیز هیات مدیره شرکت ملی نفت اخذ شده و در گام بعد بر آنیم تا با کسب موافقت شورای پژوهش و هیات مدیره شرکت بهینه‌سازی، قرارداد‌های مربوط را منعقد کنیم. پروژه‌های دیگری نیز در دست پیگیری هستند که در مرحله مطالعات کارشناسی و مذاکره قرار دارند.» او خاطر نشان کرد: «بخش بینی می‌کنیم ظرف چند ماه آینده بتوانیم این پروژه‌ها را به قرارداد برسانیم.»

طرح کاهش استرس و افسردگی شغلی

براتی با بیان اینکه پژوهش تنها در زمینه فناوری نیست، می‌گوید: «طرح پیشگیری و کاهش استرس و افسردگی شغلی کارکنان شرکت را نیز در دستور کار داریم. هدف از اجرای این طرح، شناسایی اثرات منفی حاصل از استرس‌های شغلی است که با برخی تمرین‌های ذهن آگاهی و تن آرامی می‌توان آنها را کاهش داد. فرسودگی شغلی در میان کارکنان، بخصوص در شرکت‌های دولتی شایع است، از این رو بر اساس فراخوان داده شده، کارمندان شرکت بهینه‌سازی می‌توانند به صورت داوطلبانه

گفت‌وگوی «مشعل» با رئیس پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت:

ماده ۱۲ برپایه اقتصاد مقاومتی است

تصرف‌های برق و گاز برای این سامانه‌ها هستیم تا به صورت گسترده مورد استفاده قرار گیرد. اکنون، دانش فنی محصول آماده است؛ اما به دلیل فقدان تعرفه‌های مربوطه و نبود قوانین برای خرید برق در مقیاس میکرو مشکلاتی داریم که پیگیر حل آن هستیم.»

اجرای سه پروژه فناورانه جدید

براتی با بیان اینکه سه پروژه فناورانه را در دستور کار داریم، ادامه می‌دهد: «یکی از این پروژه‌ها توسعه دانش فنی میکرو توربین گازی در محدوده توانی ۶۰-۳۰ کیلووات است که یک فناوری راهبردی برای کشور محسوب می‌شود و در حوزه‌های مختلفی از جمله ساختمان، حمل و نقل و صنعت (بوئیه صنعت نفت) به بهینه‌سازی مصرف انرژی و افزایش بهره‌وری کمک شایانی خواهد کرد، ضمن اینکه در نظر داریم قیمت تمام شده محصول را به حداقل ۳۰ درصد کمتر از نمونه‌های وارداتی مشابه برسانیم. پروژه دوم، طراحی و توسعه سامانه پمپ حرارتی گاز سوز (GHP) است که با استفاده از سرریز دانشی به دست آمده در پروژه میکروسی‌اچ پی و کاهش حدود ۲۵ درصد هزینه اجرا خواهد شد. در صورت دستیابی به دانش فنی مربوطه و تجاری سازی آن، می‌توان با بازده بسیار بالاتری از نیروگاه‌ها، سرمایه‌های مورد نیاز در فصل تابستان را با استفاده از گاز طبیعی تولید کرد. براتی می‌افزاید: «کشور ما منابع گازی زیادی دارد، اما نمودار مصرف گاز ما بشدت متغیر است. در فصل زمستان مصرف گاز افزایش پیدا می‌کند و در فصل تابستان، استفاده زیادی از گاز در بخش ساختمان نداریم که یکی از راهکارها برای حل این موضوع، تولید سرمایه‌های از گاز طبیعی است. در گذشته این کار از طریق چیلرهای جذبی انجام می‌شد؛ اما ضمن بازده پایین این سیستم‌های جذبی، در مناطق مرطوب و جنوبی کشور نیز محدودیت داشتیم که با استفاده از فناوری تراکمی و روز دنیا یعنی GHP، می‌توان ضمن برطرف کردن محدودیت سیستم‌های جذبی، باراندمان بالایی از گاز طبیعی، سرمایه‌های تولید کرد. با بومی شدن این فناوری انتظار داریم قیمت نهایی محصول برای مصرف کننده نسبت به نمونه

سمیه راهیما در برنامه چهارم توسعه، محوریت دانایی، شعار اصلی برنامه بود و این امر در به وجود آمدن ساختارهای دانا محور و تقویت این مهم در سطح دستگاه‌های دولتی نیز نقش دارد. تیلور دانایی محوری در زیرساخت‌های توسعه صنعتی، در تقویت و حمایت از پژوهش و فناوری نمایان می‌شود. بر همین اساس و به منظور تحقق بند «ب» ماده ۴۶ قانون مزبور، دولت موظف شده برای برپا سازی نظام جامع پژوهش و فناوری، نسبت به ساماندهی نظام پژوهش و فناوری کشور (تا پایان سال اول برنامه چهارم) از طریق تعیین اولویت‌ها، هدفمند کردن اعتبارات و اصلاح ساختاری واحدهای پژوهشی اقدام کند و بر اساس بند «ج» همین ماده، نوسازی شیوه‌های مدیریت بخش پژوهش از جمله ایجاد شبکه‌های واحدهای پژوهش و فناوری همگن به عنوان دستگاه‌های اجرایی با مأموریت توزیع هدفدار و بهینه اعتبارات تحقیقاتی و نظارت و پایش فعالیت‌ها در زمینه‌های علمی مربوطه، با تکیه بر شاخص‌های جهانی را به انجام برساند. در بند «ه» ماده ۴۶ دستگاه‌های اجرایی نیز مکلف شدند یک درصد و حداکثر تا ۴ درصد از اعتبارات هزینه‌ای خود را به منظور انجام امور پژوهشی هزینه کنند. از این رو واحد پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، در اردیبهشت سال ۸۶ برای جهت‌دهی و بهبود مستمر فعالیت‌های شرکت در حوزه پژوهش و توسعه فناوری‌های بهینه‌سازی انرژی در بخش‌های صنعتی، خانگی، تجاری و حمل و نقل تشکیل شد که پس از تشکیل این واحد، تمامی فعالیت‌های پژوهشی شرکت در این واحد متمرکز شدند. در این زمینه عقیل براتی، رئیس پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت می‌گوید: «ماهیت اصلی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، پژوهشی / مطالعاتی است. به عبارت دیگر، وظیفه اصلی این شرکت، انجام مطالعات، شناسایی فناوری‌ها، تدوین دستور عمل‌ها و استانداردها و سایر فعالیت‌های مرتبط، به منظور اجرای اقدامات و پروژه‌هایی است که هدف آنها کاهش شدت انرژی و افزایش سهم انرژی‌های تجدید پذیر حرارتی در کشور باشد.» به گفته او «با توجه به سیاستگذاری‌های شرکت در زمینه فعالیت‌های پژوهشی و آینده پژوهی فناوری‌ها، به دنبال بومی کردن دانش فنی فناوری‌های مورد نیاز کشور در حوزه‌های کاری شرکت هستیم. بنابراین می‌توان گفت که مهمترین قسمت در حوزه کاری پژوهش و فناوری، توسعه فناوری‌های نوین با هدف کاهش شدت انرژی در سطح کشور است، ضمن آنکه در فعالیت‌های مطالعاتی و سیاستگذاری نیز کمک می‌کنیم تا به نیازهای پژوهشی واحدهای عملیاتی پاسخ داده شود.»

راه‌اندازی شورای پژوهش

براتی ادامه می‌دهد: «پایش‌هایی در سطح کشور داریم که بر اساس آن، نیازهای فناورانه حوزه انرژی را شناسایی و در این زمینه پروژه‌هایی تعریف می‌کنیم. از سوی دیگر، با شناسایی نیازهای فناورانه و غیر فناورانه حوزه انرژی، برای آنها برنامه‌ریزی کرده و پروژه‌های انتقال فناوری / بومی سازی فناوری برایشان تعریف می‌کنیم. البته در سال جاری شورای پژوهش شرکت راه‌اندازی می‌شود تا مکانی برای تدوین راهبردهای پژوهش و فناوری شرکت باشد.» رئیس پژوهش و فناوری شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت می‌گوید: «از ابتدای آغاز به کار واحد پژوهش و فناوری، پروژه‌های پژوهشی زیادی داشتیم که در این میان می‌توان به دستیابی به دانش فنی سامانه میکروسی‌اچ پی (MCHP) بر مبنای موتور گاز سوز داخلی اشاره کرد که سال گذشته با موفقیت به پایان رسید. اکنون در حال پیگیری تجاری سازی محصول و اصلاح

« **همانطور که در خبرها آمده، شرکت نفت فلات قاره ایران رکورد ۷۰ میلیون نفر ساعت کار بدون حادثه را از آن خود کرده است. لطفا در این زمینه توضیح دهید؟** با ورود به سال ۹۸ باید گفت که در شاخص‌های حوادث، رکورد ۷۰ میلیون نفرساعت کار بدون حادثه عملیاتی و فرایندی منجر به فوت را در چهار سال گذشته زدیم و امیدواریم بتوانیم این شاخص را تا ۱۰۰ میلیون نفرساعت نیز برسانیم. این آمار نشان می‌دهد که با توجه به محدودیت‌هایی که داریم، توانستیم در داخل سازمان و واحدهای مختلف عملیاتی، این فرهنگ را گسترش دهیم، به گونه‌ای که اکنون نگاه تولید بدون حادثه در شرکت حاکم شده است.

« **در زمینه گسترش فرهنگ حفاظت از محیط‌زیست چه اقدام‌هایی را در دستور کار دارید؟**

برای تسری حفاظت از محیط زیست در مناطق مورد حفاظت شرکت نفت فلات قاره ایران، پروژه‌های متعددی را در برنامه خود داشته و داریم. یکی از آنها جمع‌آوری پیت‌های نفتی ۵۰ ساله در جزیره خارگ است و در این زمینه با پژوهشگاه صنعت نفت قراردادی امضا کرده‌ایم. بر اساس این پروژه پیت‌های نفتی، در این منطقه جمع‌آوری و خاک‌های آلوده زیست‌پالایی و گیاه‌پالایی می‌شود. این روند در جزیره لاوان نیز دنبال می‌شود. ضمن آنکه در زمینه ارتقای پساب صنعتی نیز با پژوهشگاه صنعت نفت قرارداد بسته‌ایم. مدت زمان اجرای این پروژه سه سال بوده که از ۶ ماه گذشته آغاز شده است.

« **چه مطالعاتی در زمینه مسائل زیست‌محیطی دارید؟**

نزدیک به ۱۵ سال است که سیستم مدیریت یکپارچه IMS را استقرار داده‌ایم. همانطور که می‌دانید این سیستم استاندارد است که شامل سیستم مدیریت کیفیت ISO ۹۰۰۱، سیستم مدیریت محیط زیست ISO ۱۴۰۰۱، سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای OHSAS ۱۸۰۰۱ و سیستم مدیریت انرژی ISO ۵۰۰۰۱ می‌شود.

اگر به دنبال استقرار سیستم مدیریت یکپارچه اچ‌اس‌ای هستیم که شرکت‌های بزرگ آن را دنبال می‌کنند، پایه آن از IMS است. به نظر من اگر شرکتی نتواند گواهینامه IMS بگیرد، اساسا اچ‌اس‌ای ندارد.

در زمینه چالش‌ها باید گفت تا زمانی که تکنولوژی نداشته باشیم و تجهیزات سخت‌افزاری خود را نوسازی نکنیم، نمی‌توانیم بگوییم که IMS جواب ندهد است؛ اما زمانی که به سمت اصلاح فرایندها برویم، به IMS پرداخته شده است. یکی از اقدام‌های خوبی که شرکت نفت فلات قاره ایران انجام داد، اصلاح فرایند انتخاب پیمانکاران و رقابتی تر شدن آن بود و باید شرکت‌هایی بیابند که گوشه چشمی به اچ‌اس‌ای داشته باشند. ضمن آنکه باید نگاه فرهنگی داشته باشیم. طی پنج سال اخیر به موضوعات اچ‌اس‌ای پرداخته شده؛ اما تا رسیدن به ایده‌آل راه زیادی داریم. کاهش حوادث را شاهد بودهایم؛ اما این روند باید حفظ شود.

« **اکنون پساب‌های صنعتی و تصفیه آن یکی از چالش‌های پیش‌روی شرکت‌های نفتی است. برای حل این مشکل چه برنامه‌هایی دارید؟**

از ۷-۶ سال پیش تاکنون، پروژه پساب صنعتی را دنبال می‌کنیم که در این زمینه از سیستم‌های CFU استفاده می‌کنیم. به هر حال شرکت نفت فلات قاره ایران از جمله پیشگازان در طراحی، نصب و استقرار سامانه‌های تصفیه پساب صنعتی در سکوها و مناطق عملیاتی خود است. به مرور زمان و با توجه به تغییر شرایط مخازن نفتی و سختگیری در الزام‌های زیست‌محیطی، معیارهای جدیدتری از جمله تصفیه تکمیلی را برای دورریزی در نظر گرفته‌ایم. ضمن آنکه در جزیره سبزی، ارتقای پساب‌های صنعتی را در قالب یک پروژه پژوهشی به صورت پایلوت دنبال می‌کنیم.

در جزیره قشم نیز برنامه تزریق پساب در چاه‌های نفتی را داریم و به دنبال چاه‌های مناسب دفعی هستیم. در این باره شناسنامه پروژه ابودر نیز تهیه شده و بخشی از پساب‌های سکوی ابودر در یک سال آینده در چاه‌های دفعی این میدان تزریق خواهد شد.

« **در خصوص مقابله با آلاینده‌ها چطور؟**

منتظر اعتبار برای تامین تجهیزات مقابله با آلودگی‌های نفتی هستیم. ضمن آنکه دو پروژه مدیریت آلاینده‌های هوا و مدیریت کربن را در برنامه داریم و پروژه جامع استقرار سامانه‌های پایش لحظه‌ای در منطقه عملیاتی خارگ، برای خروجی دودکش‌های فرایندی کارخانجات مورد توجه قرار گرفته است. همچنین شرح کار جامع مربوط به فازهای تکمیلی پروژه مدیریت کربن در منطقه عملیاتی خارگ در دست تدوین است و پایش‌های آنلاین را برای کنترل آلودگی پساب و افزایش بهره‌وری آب طبق استاندارد، مدنظر داریم. بر اساس برنامه‌ای که داریم، پایش آنلاین آلاینده‌ها در مرداد ۹۸ و پایش آنلاین پساب‌ها نیز در مهر ۹۸ آغاز خواهد شد.

در مدیریت ریزش منابع هیدروکربوری نیز مقابله با سوانح زیست‌محیطی را مدنظر قرار

”

تا زمانی که تکنولوژی نداشته باشیم و تجهیزات سخت‌افزاری خود را نوسازی نکنیم، نمی‌توانیم بگوییم که IMS جواب ندهد است، اما زمانی که به سمت اصلاح فرایندها برویم به IMS پرداخته شده است. یکی از اقدام‌های خوبی که شرکت نفت فلات قاره ایران انجام داد، اصلاح فرایند انتخاب پیمانکاران و رقابتی تر شدن آن بود و باید شرکت‌هایی بیابند که گوشه چشمی به اچ‌اس‌ای داشته باشند

در گفت و گو با رئیس اچ اس ای شرکت نفت فلات قاره ایران مطرح شد:

رکورد ۷۰ میلیون نفر ساعت

کارکرد امن

سمیه راهیما | زمانی موضوع اچ‌اس‌ای به داشتن لباس کار و کلاه ایمنی محدود بود؛ اما امروز این مساله مفهوم گسترده‌تری دارد. آموزش نیروهای ایمنی در حوزه‌های فرایندی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است و دستیابی به آن به بهره‌مندی از دانش و مفاهیم مختلف ایمنی نیاز دارد. به عبارت دیگر در بیشتر شرکت‌های نفتی از جمله شرکت نفت فلات قاره ایران که در آن مجموعه‌ای از فعالیت‌ها و عملیات صنعتی و غیرصنعتی انجام می‌شود، ضرورت دارد برای تحقق اهداف اچ‌اس‌ای، همه عملیات ها هم‌زمان دیده

شوند. از این رو نگاه مدیریت اچ اس ای نباید تنها به فعالیت‌های صنعتی و فرایندی محدود باشد؛ بلکه فعالیت‌های غیرصنعتی مانند فعالیت‌های فرودگاهی و هوانوردی، فعالیت‌های دریایی، ایمنی نواحی غیرصنعتی و مسکونی و... نیز باید در این زمینه مدنظر قرار گیرد. برای جویا شدن از فعالیت‌ها و اقدام‌های انجام شده در شرکت نفت فلات قاره ایران، با ایمان شیربان پور، رئیس اچ‌اس‌ای این شرکت به گفت‌وگو نشستیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

طریق، شرایط ایمنی لحاظ شوند. علاوه بر آموزش اچ‌اس‌ای پیمانکاران بهتر است برای مدیران ارشد نیز دوره‌های آموزشی کپسولی و فشرده داشته باشیم تا با موضوع اچ‌اس‌ای بیشتر آشنا شوند.

همچنین به دنبال نرم‌افزار PM برای تعمیرات پیشگیرانه و نگهداری تجهیزات آتش‌نشانی هستیم که در قرار داد آتی ایمنی و آتش‌نشانی به صورت پایلوت دو تا سه سایت را برای بحث تامین و نگهداری سیستم‌ها و تجهیزات آتش‌نشانی در نظر خواهیم گرفت. کار بزرگی که از ۱۶-۱۵ سال پیش در شرکت نفت فلات قاره ایران انجام شد، سیستم‌های مجوز کار است. این سیستم به فرهنگ‌های کاری در مناطق نظم می‌دهد و همه واحدها مانند بهره‌بردار، تعمیرات و اچ‌اس‌ای با متناسب با شرایط عملیاتی واحدهای عملیات دریایی و واحدهای اداری در گیر می‌شوند تا سیستم‌های مجوز کار بر مبنای ارزیابی ریسک صادر شود. یکی از دلایلی که باعث شده تعداد حوادث منجر به فوت ما کاهش یابد، به توسعه، استقرار، تمرکز و افزایش حساسیت روی سیستم‌های مجوز کار (PTW) بزمی‌گرد.

بخشی از فعالیت ما شامل نظارت بر عملیات هوانوردی است. اکنون مسؤولیت ایمنی فرودگاه‌های ملکی بهرگان، لاوان و سبزی و پروازهای هلی‌کوپتری را داریم. ایمنی شناور، سکوهای خشکی و ایمنی بارگیری، کمپ مسکونی نیروها نیز با سازمان اچ‌اس‌ای شرکت نفت فلات قاره ایران است. این امور به نوبه خود تنوع ریسک، فعالیت‌ها و حجم کار نظارتی سازمان اچ‌اس‌ای مناطق عملیاتی را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، عملیات صنعتی، غیرصنعتی، بارگیری و فعالیت‌های هوایی و دریایی را انجام می‌دهیم و خوشبختانه تاکنون مشکل خاصی نداشته‌ایم.

فقدان حوادث با توجه به شاخص‌هایی که در ابتدای بحث عنوان شد، نشان می‌دهد که روند برخورد، نظارت و فرهنگ‌سازی اچ‌اس‌ای با وجود محدودیت‌ها، توانسته رشد قابل توجهی در تمام زمینه‌ها داشته باشد و همکاران ما در مناطق عملیاتی بویژه در سازمان اچ‌اس‌ای به صورت شبانه‌روزی در تلاش برای نظارت بر این امور هستند.

« **تاکنون چه برنامه‌هایی برای اطفای حریق داشته‌اید؟**

در زمینه حریق تاکنون دو کار انجام شده است. به طوری که سیستم RBC و هم‌پندسازی مخازن (سیستم‌های ایمنی مقابله با صاعقه) را با همکاری واحدهای مختلف عملیاتی پیاده کرده‌ایم. همچنین پروژه خرید و تجهیز سیستم‌های پمپاژ آب حریق با ظرفیت و دبی (MEGA FLOW) بالا را تعریف و تدوین کرده‌ایم که مطالعات پایه آن هم‌اکنون از سوی مدیریت مهندسی ساختمان در حال انجام است تا اگر مخزنی با مشکل اساسی یا حریق تمام سطح (FULL SURFACE FIRE) مواجه شد، به سمت اطفای حریق کارآمد، پیشرفته و به‌روز برویم.

تهیه شناسنامه تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی هلی‌دک سکوهای عملیاتی و پیگیری خرید آنها با مدیریت تدارکات را نیز در دستور کار داریم. سازمان هواپیمایی کشوری روی هلی‌دک‌های ما برای استانداردسازی سختگیری می‌کند و ما نیز به دنبال استانداردسازی هستیم تا خرید تجهیزات اتمان بر اساس استانداردهای روز دنیا باشد.

بررسی شرایط و استانداردهای شناورهای آتش‌خوار در دریا و برنامه خرید ماشین‌های آتش‌نشانی در خشکی را نیز داریم. در حال حاضر استاندارد برای تعیین تعداد و نوع شناورهای آتش‌خوار به صورت شفاف و روشن وجود ندارد و باید استانداردهایی در این زمینه تدوین شود تا بر اساس آن متناسب با حجم سکو و تولید آن و میزان هیدروکربوری که روی سکو وجود دارد، شناور آتش‌خوار در نظر گرفته شود. در کشور توان ساخت شناورهای آتش‌خوار را داریم که در شرایط بحران بویژه دریا، در کنترل اطفای حریق و نشت‌گاز بسیار موثر است. به همین منظور مقرر شده، جلسات فنی مشترکی با سازمان بنادر و دریانوردی برای تدوین استانداردهای شناورهای آتش‌خوار در تاسیسات نفت و گاز دریایی برگزار شود.

« **آموزش، یکی از ارکان مهم در هر سازمانی به شمار می‌رود. چه برنامه‌هایی در حوزه اچ‌اس‌ای دارید؟**

اکنون دوره‌های آموزشی از حالت سنتی که در حد آتش‌نشانی بوده، به ایمنی، آتش‌نشانی و اچ‌اس‌ای تغییر کرده است. شعار ما در این مقطع آن بود که یک نیروی ایمنی، باید سیستم‌های فرایندی و عملکرد ایمنی مرتبط با خود را بشناسد. از سوی دیگر نفرات بهره‌بردار باید ایمنی را کامل بدانند که برای حصول این امر، برای نفرات بهره‌بردار نیز دوره‌های ایمنی برگزار کردیم تا با نکات ایمنی در حوزه کاری خود آشنا شوند. از سوی دیگر دوره‌های فرایندی و عملیاتی را نیز باید برای نفرات ایمنی برگزار کنیم. تاکنون دوره‌های آموزشی با سیستم F&G، آشنایی با سیستم‌های اطفاء و آموزش‌های چهارگانه دریایی را برگزار کرده‌ایم. یکی از مشکلات ما در آموزش این است که افراد باید برای این کار از محیط کارشان خارج شوند، از این رو تمهیداتی در نظر گرفته شد تا در مناطق عملیاتی آموزش‌ها، کاربردی باشد. همچنین آموزش مجازی را نیز در تیرماه امسال راه‌اندازی خواهیم کرد.

ضمن آنکه آموزش مجازی را در کمیته سلامت راه‌اندازی کرده‌ایم تا همه اعضای این کمیته بتوانند از بهداشت حرفه‌ای و عمومی استفاده کنند، از این رو چند سرفصل را معرفی کردیم که در سیستم بارگذاری خواهد شد.

تاکنون ۵ دوره از کمیته سلامت تشکیل شده و در آن مباحث نیروی انسانی، اچ‌اس‌ای، زیرمجموعه منابع انسانی و... مطرح شده است.

« **وضعیت ایمنی در شرکت نفت فلات قاره ایران چگونه است؟**

بر اساس آخرین بازرسی ایمنی صورت گرفته، مشخص شد که ۳۰ درصد مناطق از نظر ایمنی، تیم‌ها، تجهیزات و سیستم‌های اعلان و اطفای حریق، طبق استاندارد‌های جهانی هستند، ۵۵ درصد در ناحیه زرد قرار دارند که اگر حفظ و نگهداشت نشوند، به ناحیه قرمز خواهند رفت و حدود ۱۵ درصد هم در ناحیه قرمز قرار دارند که باید در یک واکنش فوری، به سمت بازسازی و نوسازی بروند.

اکنون برای بازسازی و نوسازی حدود ۹۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز داریم که تاکنون ۴۰۰ میلیارد تومان آن اخذ شده است.

« **سخن آخر؟**

با توجه به فرهنگ‌سازی‌های صورت گرفته، نگاه به اچ‌اس‌ای گسترده‌تر شده و در بخشنامه وزارت نفت نیز بخش هزینه‌کرد اچ‌اس‌ای مستثنا بوده است. بنابراین در این مسیر، نیازمند حمایت و پیگیری بیشتر هستیم.

باید حساسیت مدیران به رعایت استانداردهای اچ‌اس‌ای زیاد شود؛ زیرا با جان مردم در ارتباط است. از این رو به شرکت‌های بیمه گفته‌ایم که قبل از قرارداد، ارزیابی ریسک داشته باشند.

متأسفانه موضوع اچ‌اس‌ای تا رسیدن به ایده‌آل و استانداردهای جهانی فاصله زیادی داشته و هنوز نهادینه نشده است که امیدوارم با تغییر نگاه مدیران ارشد و آموزش‌هایی که داریم، این مشکلات برطرف شود.

رئیس‌سکوی بهر گانسر از پایان عملیات سبک‌سازی سکوی بهره‌برداری بهر گانسر به‌عنوان قدیمی‌ترین سکوی خلیج‌فارس خبر داد.محمد،نجیرافزود:جداسازی تجهیزات سنگین روی سکوی قدیم ازسازه و انتقال آن به مناطق خارک و بهرگان، ازجمله موارد سبک سازی این سکو به شمار می‌روند که با انجام کارگروهی منسجم‌انجام‌شده‌ست‌وی تصریح کرد:عملیات‌سبک‌سازی سکوی بهره‌برداری بهر گانسر در فرایندی مدون ومنطبق با استانداردهای بالای ایمنی شرکت نفت فلات قاره ایران در کمترین زمان ممکن انجام شده‌ست،نجیر با بیان این که عملیات سبک سازی سکوی بهره‌برداری بهر گانسر در سالروز آزادسازی خرمشهر پایان یافته‌است،تصریح کرداین عملیات باانجام ۴۵۰ نفر-ساعت کار بدون حادثه، در دو نوبت کاری وبانظارت مستمر مسؤولان منطقه بهرگان انجام‌شده‌ست،رئیس سکوی بهر گانسر اظهار کرد:شناسایی وجداسازی نقاط مرزی میان تجهیزات و خطوط لوله در حال بهره‌برداری ازتجهیزات و خطوط لوله قابل برچیدن سکوی بهره‌برداری قدیم شامل اسپیدگذاری بیش از ۲۰ سر لوله و فلنج‌های ۲ تا ۱۸ اینچ،تخلیه، شست‌وشو وپاک‌سازی همه ادوات و مسیرهای تولیدنفت‌اعم ازسه‌واحد تفکیک‌کننده،دو واحد برج شیرین‌سازی

- منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

ایجاد ۱۵ هزار شغل در صنایع پایین دستی پترو شیمی

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس با اشاره به کریدور تاسیساتی این منطقه گفت: با سرمایه‌گذاری در این بخش، علاوه بر تکمیل زنجیره تولید محصولات پائین دستی پترو شیمی، ۱۵هزارشغل ایجادمی‌شود.

سید پیروز موسوی در نشست با نخبگان این سازمان با بیان این که تکمیل کریدور تاسیساتی صنایع پایین‌دستی از ماموریت‌های مهم سازمان است،گفت:در صورت تکمیل این کریدور، بسیاری از صنایع در منطقه مستقر خواهند شد و موجب می‌شود که علاوه بر توسعه اشتغال، درآمد کشور نیز از این بخش افزایش یابد. وی با اشاره به زیرساخت‌های منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس برای جذب سرمایه گفت: دسترسی

- شرکت نفت فلات قاره ایران

سبک‌سازی قدیمی‌ترین سکوی خلیج فارس

نفت‌خام،ایستگاه تلمبه‌خانه،سر شاخه‌های ورودی نفت به کارخانه، مسیرهای خروجی نفت و گاز، کارخانه، اسکرابرهای گاز و واحد سوخت رسانی توربین‌ها ازجمله موارد انجام شده در این عملیات است.نجیر، انجام محاسبات و تهیه برنامه اجرایی پروژه از جمله محاسبات وزنی، تدوین برنامه جابه‌جایی بارهای سنگین و قطعات و ادوات دور از دسترس با توجه به وضع قرارگیری تجهیزات در نقاط مختلف سکو، همچنین صدور پروانه کارهای مجزای سرد و گرم مطابق با دستورعمل شرکت نفت فلات قاره بر پایه اسنادارزیابی ریسک و برنامه جابه‌جایی بارهای حجیم و سنگین را بخش دیگری از فعالیت‌های انجام شده در عملیات سبک سازی سکوی بهر گانسر خواند. وی تصریح کرد: جداسازی، بارگیری و انتقال تجهیزات به برج‌ماکان ۵ و شنلورهای پشتیبان و تندر کاتی منطقه بهرگان نیز از دیگر اقدام‌های انجام شده در این عملیات سخت و پیچیده بوده‌است.

کابل‌اندازی اسکله صادرات نفت خام جزیره سیری

با انجام عملیات کابل‌اندازی اسکله صادرات نفت خام جزیره سیری، کابل‌های برق دلفین‌های شماره ۸، ۹ و ۱۰ این اسکله که بر اثر باد و طوفان‌های اخیر

- شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری

راه‌اندازی سامانه انتقال رادیویی دیجیتال

مجموعه آموزشی سامانه انتقال رادیویی مایکروویو دیجیتال SDH به‌منظور ارتقای سطح دانش فنی کارکنان فناوری و ارتباطات در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری راه‌اندازی شد. این سیستم آموزشی امکان شبیه‌سازی ترکیب‌بندی کارت‌های مورد استفاده و پیکربندی نرم‌افزاری آنها در یک سایت است، وی تصریح کرد: این مجموعه آموزشی شرایطی را فراهم کرده‌است تا نیروهای جوان ضمن آشنایی باتجهیزات آنالوگ، هم‌زمان سامانه‌های رادیویی دیجیتال را نیز فراگیرند وباصیانت‌ان‌داری‌های سازمان، افزون بر کاهش هزینه‌ها، بهترین وضع نگهداری ممکن ازتجهیزات واستفاده بهینه از آنها را در حال و آینده رقم بزنند.

تشکیل شده که معادل یک لینک رادیویی مایکروویو دیجیتال SDH به‌منظور ارتقای سطح دانش فنی کارکنان فناوری و ارتباطات در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری گفت:از دیگر موارد استفاده این سیستم آموزشی امکان شبیه‌سازی ترکیب‌بندی کارت‌های مورد استفاده و پیکربندی نرم‌افزاری آنها در یک سایت است، وی تصریح کرد: این مجموعه آموزشی شرایطی را فراهم کرده‌است تا نیروهای جوان ضمن آشنایی باتجهیزات آنالوگ، هم‌زمان سامانه‌های رادیویی دیجیتال را نیز فراگیرند وباصیانت‌ان‌داری‌های سازمان، افزون بر کاهش هزینه‌ها، بهترین وضع نگهداری ممکن ازتجهیزات واستفاده بهینه از آنها را در حال و بندرعباس که حجم قابل توجهی نفت کوره تولید

- پالایشگاه اصفهان

ساخت واحد تصفیه نفت کوره به ارزش ۶۰۰ میلیون یورو

قرارداد ساخت واحد تصفیه نفت کوره پالایشگاه اصفهان به ارزش حدود ۶۰۰ میلیون یورو، بین این پالایشگاه‌وشرکت ایرانی نارگان امضا شد.علیرضاصاق‌آبادی،معاون‌وزیر نفت‌در امور پالایش وپخش،در آیین امضای این قرارداد گفت: تصفیه وکاهش نفت کوره و تبدیل آن به فرآورده‌های باارزش‌تر، یکی از اولویت‌های برنامه‌ریزی شده شرکت ملی پالایش وپخش فرآورده‌های نفتی‌است که‌امیدواریم قرارداد پالایشگاه اصفهان فتح‌بلی برای اجرای این پروژه در دیگر پالایشگاه‌های کشور شود. وی با اشاره به این که پروژه کاهش نفت کوره در پالایشگاه آبادان در فازهای دوم وچهارم آن در دست اجراست،افزود:امیدواریم پالایشگاه‌های تهران، تبریز و بندرعباس که حجم قابل توجهی نفت کوره تولید

- سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت

فعالیت ۳۵ مرکز مشاوره بهداشت و درمان

مدیرعامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت از فعالیت ۳۵ مرکز مشاوره بهداشت و درمان در سطح کشور خبر داد و گفت: تکلیف وزارت نفت در برنامه ششم توسعه ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در مناطق میزبان پروژه‌های توسعه‌ای صنعت نفت است. حبیب‌الله سمیع، در نشست شورای سیاست‌گذاری چهارمین همایش مسؤولیت اجتماعی صنعت نفت‌با بیان این‌که‌از جمله نیازهای اساسی مردم بومی هر منطقه، ارائه خدمات بهداشتی و درمانی است، گفت: هم‌اکنون ۳۵ مرکز مشاوره از سوی سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در سطح کشور فعال است که محور اصلی فعالیت این مراکز مشاوره،تحکیم‌ببین‌خلوه‌ها برای حل مشکلات و چالش‌های موجود در مناطق همجوار نفتی

- شرکت گاز استان فارس

واگذاری اشتراک رایگان گاز در استان‌های فارس و مرکزی

می‌کنند، بتوانند چنین پروژه‌ای را دنبال کنند. مرتضی ابراهیمی، مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان افزود: برای واحد تصفیه نفت کوره، پیش‌تر قراردادی بایک شرکت خارجی امضا شده بود که به دلیل تحریم‌ها، این شرکت خارجی کنار رفت وبابرگزاری مناقصه، شرکت ایرانی «نارگان» برنده و جایگزین شد. وی ارزش پروژه را حدود ۶۰۰ میلیون یورو عنوان و اظهار کرد: تلاش ما این‌است که این طرح به وسیله شرکت ایرانی، امکانات ایرانی وبا استفاده از منابع داخلی به‌ثمر برسد فریدون کیهانی، مدیرعامل شرکت نارگان به‌عنوان مجری این پروژه نیز با ابراز خرسندی از توجه به توانایی‌هایی شرکت‌های داخلی، مدت اجرای این قرارداد را ۳۶ ماه اعلام کرد.

۶۴۴۳ اشتراک رایگان به طور رایگان در استان‌های فارس و مرکزی به مددجویان کمیته امداد خمینی (ره)، بهزیستی، خانواده شهدا، جانبازان، ایثارگران و اماکن مذهبی واگذار شده‌است. غلامعباس حسینی، مدیرعامل شرکت گاز استان فارس گفت: به‌منظور اجرای ماده ۸۰ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه، ۵۷۶۹ اشتراک گاز به مجموعه مددجویان کمیته امداد، سازمان بهزیستی، مساجد و اماکن مذهبی و ایثارگران در سال ۹۷ واگذار شده‌است. وی افزود: از این تعداد، حدود ۳۷۶۵ اشتراک مربوط به خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد، ۱۲۶۵ مشترک تحت پوشش سازمان بهزیستی، ۲۲۹ اشتراک مربوط به اماکن مذهبی شامل مساجد و حسینیه‌ها، اماکن اقلیت‌های مذهبی و حوزه علمیه و بقیه مربوط به خانواده‌های ایثارگران است.

محمدرضا سمیعی، مدیرعامل شرکت گاز استان مرکزی نیز از واگذاری تعداد ۶۷۴ انتشاب گاز رایگان به جانبازان، مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی در سطح این استان در سال گذشته خبر داد و گفت: این واگذاری همسو درجهت تحقق مسؤولیت اجتماعی انجام شده‌است.

- خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه لرستان

۶۳ هزار نفر – ساعت عملیات بدون حادثه ترمیم خطوط لوله

پس از وقوع سیلاب ویرانگر در استان لرستان، بیش از ۶۳هزارنفر – ساعت عملیات بدون حادثه برای بازسازی و ترمیم خطوط آسیب‌دیده‌ناشی از سیل در این منطقه انجام‌شد.محمدنوریزدان، رئیس‌اچ‌اس‌ای و پدافند غیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه لرستان گفت: با توجه به هشدار سازمان هوشناسی، ماشین‌الات سنگین شامل بیل مکانیکی، کمرشکن و آبخوف پیش از وقوع سیلاب در مراکز انتقال نفت شهدای تنگ فنی و شهید سیفی (آسار)مستقر شدند و هم‌زمان نیز، نشست‌های مدیریت بحران با حضور گروه‌های واکنش در این مراکز برگزار شد تا آمادگی کامل پیش از وقوع بحران وجود داشته‌باشد. وی افزود: پیش از حادثه، همه الوه‌های خطوط در اطراف رودخانه‌های سیمره، کشکان و پل بابرابرای جلوگیری از نشت احتمالی مواد به رودخانه‌ازسوی کارکنان بهره‌برداری مراکز عملیاتی یا همکاران حراست‌بسته‌و خط ۱۰ اینچ پل باباحسین به تلسیسات نیز کاملاً تخلیه شد. رئیس‌رئیس اچ اس ای و پدافند غیرعامل شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت منطقه لرستان ادامه داد: با وقوع سیلاب اول در چهارم و پنجم فروردین ماه امسال، همه گروه‌های واکنش در سطح منطقه و مراکز انتقال نفت به حال آماده‌باش درآمدند و نشست مدیریت بحران با حضور مدیر منطقه، معاونان عملیاتی، فنی و مخابراتی و همچنین رؤسای واحدهای فنی و ستادی تشکیل شد.وی افزود: پس از سیلاب دوم، به خطوط انتقال در بستر رودخانه‌های کشکان، ناصروند و سیمره، همچنین فیبرنوری خسارت وارد شد که با حضور ۱۵۰ نفر و ۱۴ ساعت کار شبانه‌روزی، عملیات بازسازی نقاط آسیب‌دیده آغاز شد. نوریزدان گفت: مدیریت ریسک و اجرای کامل اقدام‌های کنترلی برای جلوگیری از بروز خطر هاشناسایی شده سبب شد عملیات ترمیم بدون هر گونه حادثه ناتوان کننده به پایان برسد.

- شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

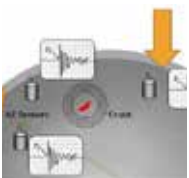
برگزاری نخستین دوره کنترل فوران چاه با استاندارد IWCF

نخستین دوره کنترل فوران چاه (سطح ۴) با استاندارد IWCF در مرکز آموزش محمود آباد برگزار شد. در این دوره آموزشی ۶ روزه (دوم تا هفتم اردیبهشت) با استفاده از دستگاه پیشرفته شبیه ساز، کنترل فوران چاه با استاندارد یاد شده به کارکنان عملیاتی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران آموزش داده شد. این دوره آموزشی زیر نظر شرکت ملی نفت ایران، با رعایت استانداردهای بین المللی تجهیزات و بهره گیری از مدرسان با مدرک تحصیلی بین المللی باسطح کیفی بالا در فضای آموزشی بهره مند از امکانات رفاهی، برگزار شده است. بنابر برنامه ریزی، تا پایان امسال بیش از ۳۰ دوره کنترل فوران چاه و Well Intervention و چاه پیمایی در سطوح مختلف در مرکز آموزش محمود آباد برگزار خواهد شد.

شرکت بهینه‌سازی،سازمان تاکسیرانی تهران وشرکت خودروسازان جنوب با هدف جایگزینی تاکسی‌های فرسوده با تاکسی‌های برقی، تفاهم نامه همکاری امضا کردند.این تفاهمنامه با هدف اجرای طرح جایگزینی ۱۴۰ هزار تاکسی فرسوده با تاکسی‌های گازسوز/هیبریدی برقی به منظورورود تاکسی‌های برقی به‌ناوگان حمل‌ونقل عمومی پایتخت به‌صورت آزمایشی، میان محسن دلاویز، مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، علیرضافنادان،مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر تهران و سیامک حجت،مدیرعامل شرکت خودروسازان جنوب امضا شد.تاکسی‌های برقی دارای مزیت کاهش مصرف سوخت، کاهش آلایندگی زیست محیطی و توسعه کمی و کیفی ناوگان پاک برقی در تاکسیرانی شهر تهران است. پس ازاجرای آزمایشی، این طرح درمقیاس بزرگ‌تر از نظر تعداد و گستره جغرافیایی در سطح استان تهران و کشور در چارچوب اجرای بخشی از تهیه‌های «طرح جایگزینی ۱۴۰هزار تاکسی فرسوده با تاکسی‌های گازسوز/هیبریدی برقی» مصوب شورای اقتصاد،اجرای خواهد شد.

● پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز

آزمون نشر صوت در جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی

سازمان استاندارد، بازرسی فنی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، کارشناسان واحد سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز و مجری طرح انجام و مقرر شد صحت‌سنجی آزمون اکوستیک‌امیشن با مقایسه دیگر آزمون‌های مرجع بررسی شود.توسلی با اشاره به این که هم‌اکنون آزمون هیدرو برای مخازن انجام می‌شود، اظهار کرد: در این روش باید همه مخازن در جایگاه بازو به‌شرکت‌های آزمون‌گیر منتقل و پس از تایید دوباره به جایگاه ارسال و نصب شود. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه البرز گفت: در روش «اکوستیک امیشن» آزمون درمحل انجام می‌شود و نیازی به جابه‌جایی مخازن، صرف هزینه و زمان زیاد نیست.

رئیس واحد مهندسی خوردگی فلزات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه جنوب شرق از به کارگیری سیستم روکش کامپوزیت تقویت ورق کف مخزن برای نخستین بار در این منطقه خبر داد. اصغر طالبی‌زاد با بیان این که کف مخزن سقف شناور ۴۰۳ مرکز انتقال نفت رفسنجان دچار خوردگی محیطی شده بود و تعویض ورق کف و تعمیر مکانیکی آن افزون بر هزینه زیاد، موجب تنش‌های مکانیکی، تغییر خواص متالورژی و در نتیجه از دست دادن مشخصات اولیه می‌شد، افزود: برای این منظور سیستم روکش کامپوزیتی برای تقویت ورق کف این مخزن استفاده شد و مخزن مذکور پس از اجرا و انجام تست کیفی و

کمی لازم در مدار بهره‌برداری قرار گرفت.وی کاهش هزینه تمام شده، ایمنی بالا، نبود نیاز به جوشکاری، همچنین سهولت در نصب، کاهش وزن افزایش عمر استفاده و کاربری بالا را از ویژگی‌های استفاده از پوشش کاپوزیت در مخازن انتقال فرآورده برشمرد. طالبی‌زاد تاکید کرد: سیستم روکش کامپوزیتی، روش تاییدشده حفاظت مخازن ذخیره‌سازی و دیوارهای فولادی انتقال فرآورده‌های نفتی در برابر آسیب‌های ناشی از خوردگی و عوامل محیطی به شمار می‌رود که برای نخستین بار به منظور تقویت ورق‌های کف مخازن، در حوزه عملیاتی شرکت خطوط لوله و مخابرات جنوب شرق استفاده شده است.

● خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه جنوب شرق

اجرای پوشش کامپوزیت در مخزن انتقال فرآورده

مدیرعامل شرکت گاز استان اصفهان با اشاره به سهم ۱۰ درصدی استان اصفهان از فروش گاز در کشور گفت: سالانه ۲۱ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در این استان توزیع و مصرف می‌شود. سیدمصطفی علوی با بیان این که هم‌اکنون ۸،۳درصدانشعابات گازکشور معادل یک میلیون و یکصد هزاران شعباب در استان اصفهان نصب شده است، اظهار کرد: بیش از ۸،۸ درصد مشترکان کشور، معادل یک میلیون و ۸۰۰ هزار مشترک در این استان از گاز طبیعی بهره‌مند هستند. وی همچنین با اشاره به اجرای ۸،۱ درصدی

● شرکت گاز استان اصفهان

سهم ۱۰ درصدی از مصرف گاز کشور

شبکه گاز کشور (۲۶ هزار کیلومتر) در استان اصفهان تصریح کرد: هم‌اکنون از یک هزار و ۴۴۵ روستای مشمول گاز رسانی، ۱۳۳۹ روستا واز ۱۰۷شهرستان، ۱۰۴ شهر گازسانی شده است. علوی با اشاره به این که ۹۹،۶ درصد از خانوارهای شهری و ۹۵درصد خانوارهای روستایی استان اصفهان از گاز بهره‌مند هستند، افزود: ۳۵ درصد گاز این استان در بخش صنعت، ۳۵ درصد در بخش نیروگاهی، ۲۰ درصد در بخش خانگی، همچنین ۶درصد در حوزه پالایشگاه، دو درصددر بخش تجاری و دو درصد نیز در بخش حمل و نقل مصرف می‌شود.

● شرکت نفت مناطق مر کزی ایران

پیگیری روند توسعه فاز دوم میدان گازی تنگ بیجار

مدیریرنامهریزی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران از ادامه روند توسعه فاز دوم میدان گازی تنگ بیجار خبر داد. شه‌ریار آقایی با بیان این که پروژه توسعه فاز دوم منطقه عملیاتی تنگ بیجار براساس برنامه‌ریزی‌ها با حفاری پنج حلقه چاه جدید دنبال می‌شود، افزود: عملیات حفاری یک چاه پایان یافته، دو حلقه چاه در حال حفاری و دو چاه دیگر نیز در حال آماده سازی برای حفاری است.

وی بر استفاده از دانش و فناوری داخلی و تامین قطعات و تجهیزات مورد نیاز از شرکت‌های داخلی در انجام پروژه توسعه فاز دوم میدان گازی تنگ‌بیجار تاکید کرد.

● شرکت گاز استان اصفهان

● شرکت گاز استان کردستان

تامین ۹۵ درصد سوخت نیروگاه سنندج با گاز

مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان گفت: در طول سال،

بیش از ۹۵ درصد از سوخت نیروگاه تولید برق سیکل ترکیبی سنندج با گاز طبیعی تامین می‌شود. احمد فاعله‌گری با بیان این که تامین سوخت نیروگاه سیکل ترکیبی تولید برق شهرستان سنندج با گاز طبیعی است، اعلام کرد: پارسال مصرف گاز طبیعی استان کردستان در بخش‌های خانگی، تجاری، صنعتی و نیروگاهی حدود سه میلیارد مترمکعب بوده است. وی با اشاره به مصرف روزانه سه تا چهار میلیون مترمکعبی گاز این نیروگاه تاکید کرد: مصرف نیروگاه سنندج پارسال، حدود ۸۹۴ میلیون مترمکعب بوده است که ۳۰ درصد از کل گاز مصرفی استان را شامل می‌شود. مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان با تاکید بر تداوم تامین گاز طبیعی بخش نیروگاهی در تمام سال، گفت: ۹۵ درصد از کل سوخت مورد نیاز نیروگاه تولید برق سیکل ترکیبی سنندج با گاز طبیعی تامین می‌شود. به گفته فاعله‌گری، این نیروگاه تنها در مقاطع کوتاه و مدتی محدودی با مصرف کننده درص بسیار کمی از سوخت مایع است.

● پخش فرآورده‌های نفتی منطقه سبزو ار

احداث ۸ جایگاه عرضه بنزین و سی‌ان‌جی

معاون فنی و عملیاتی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه سبزو ار احداث هشت جایگاه عرضه بنزین و سی‌ان‌جی در این حوزه عملیاتی خبر داد.رضانیک‌نظر با بیان این که ساخت این مجاری عرضه سوخت با همکاری بخش خصوصی انجام می‌شود، دسترسی آسان شهروندان و زائران علی ابن موسی الرضا(ع) به فرآورده‌های نفتی، همچنین کاهش ترده‌های درون شهری را از اهداف مهم در ساخت این جایگاه‌ها عنوان کرد.وی در صد پیشرفت ساخت جایگاه‌های یاد شده را ۲۰ تا ۹۵ درصد عنوان و اظهار کرد: با توجه به روند پیشرفت عملیات در این جایگاه‌ها، پیش‌بینی می‌شود بهره‌برداری از پنج جایگاه امسال آغاز شود.نیک‌نظر درباره موقعیت جغرافیایی این هشت جایگاه نیز گفت: سه جایگاه در مسیر سبزو ار به بردسکن و چهار جایگاه نیز در شهرک‌های توخید و صنعتی خاوران، کمربندی جنوب سبزو ار و مسیر جاده روداب واقع شدند.به گفته معاون فنی و عملیاتی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه سبزو ار، یک جایگاه دیگر که دومنظوره است، در مسیر خروجی سبزو ار به خوشاب واقع شده است.

● شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون

آغاز ایمن‌سازی خطوط لوله نفت و گاز

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون از آغاز ایمن‌سازی چهار خط لوله مهم این شرکت به‌منظور افزایش ضریب ایمنی و پیشگیری از ریسک نشت این خطوط خبر داد. حمید کلویان گفت: براساس گزارش بازرسی فنی و خوردگی فلزات مبنی بر لزوم ایمن‌سازی چهار خط از خطوط لوله انتقال نفت و گاز شرک مارون، این مهم در دستور کار قرار گرفت تا نگرانی از بیات تامین بودن خطوط و تاسیسات باقی نماند.وی افزود: ایمن‌سازی ۲۳۵۰ متر از خط ۱۸ اینچ چاه‌های مخزن خامی مارون، ۳۴۰۰ متر از خط ۱۲ اینچ گاز خروجی و خط ۶ اینچ انتقال مایعات گازی در ایستگاه تقویت فشار گاز مجتمع صنعتی شماره ۵ مارون، همچنین خط ۲۰ اینچ انتقال گاز واحدهای شرق مارون به واحد گاز و گاز مایع ۴۰۰ در دستور کار قرار گرفته است. کلویان با بیان این که در فرایند این عملیات ۳۵۵۵ مترمکعب خاکبرداری انجام شده است، مقاومت‌سازی و غلاف‌گذاری را از دیگر اقدام‌های ایمن‌سازی خطوط لوله یاد شده بر شمرد.

● پالایشگاه تبریز

نبود آلایندگی در واحد قیر سازی

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تبریز گفت: واحد قیر سازی پالایشگاه تبریز به هیچ عنوان آلایندگی ندارد و یکی از واحدهای تکمیلی این پالایشگاه نیز همسو با تکمیل زنجیره تامین، توزیع و محصولات راه‌اندازی شده است. غلامرضا باقری دبیز گفت: این واحد یکی از راهکارهای جایگزین برای مقابله با طرح‌های تحریمی بوده و با توجه به این که جایگزین تولید نفت کوره است، طرحی زیست محیطی نیز به شمار می‌آید. وی افزود: واحد قیر سازی پالایشگاه نفت تبریز با رعایت کامل اصول و قوانین فعالیت می‌کند و پس از انجام کنترل‌ها و بازدهی‌های کارشناسی لازم، مجوزهای قانونی از مراجع ذی‌صلاح استانی و کشوری دریافت کرده است. مدیر عامل شرکت پالایش نفت تبریز با اشاره به این که واحد قیر سازی پالایشگاه تبریز توجه زیست محیطی، امنیتی، فنی و اقتصادی دارد، تصریح کرد: پالایشگاه نفت تبریز برای دوسال بیابای رتبه نخست زیست محیطی را در میان پالایشگاه‌های کشور به دست آورد که گواه پراهمتام جدی آن در صیانت از محیط زیست و حرکت در مسیر توسعه پایدار است.

رمضان و روزه در کلام مقام معظم رهبری

عید فطر و پرهیز از کج راه‌ها

هر عید فطری، برای انسان مسلمان آگاه هوشیار، می‌تواند یک روز عید حقیقی باشد. روز شروع دوباره زندگی معنوی و روحی؛ مثل بهار برای گیاهان و درختان. انسانی که ممکن است در طول سال دچار انواع الودگیها و گناهان شود و آسبانی که بر اثر هوای نفس و خصلت‌ها و صفات زشت، خود را تدریجاًز ساختِ رحمتِ الهی دور کرده‌است، هر سال از طرف پروردگار عالم از یک فرصت استثنایی برخوردار می‌شود و آن فرصت، ماه مبارک رمضان است. در طول ماه رمضان، دل‌ها نرم می‌شود، روح‌ها تازگُو و درخشندگی پیدا می‌کند، انسان‌ها آماده قدم نهادن در وادی رحمتِ خاصه الهی می‌شوند و هر کس به قدر استعداد، همت و تلاش خود، از ضیافت عظیم الهی برخوردار می‌شود. بعد از آن که این ماه مبارک به پایان رسیده، روز شروع سال جدید، روز عید فطر است. یعنی روزی که انسان می‌تواند با استفاده از دستاوردهای ماه رمضان، راه مستقیم الهی را پیش گیرد و از کج‌راه‌ها پرهیز کند

زالل احکام

- پرسش**: آیا پرداخت زکات فطره به کسی که توان مالی ندارد، واجب است؟
- پاسخ**: اگر فقیر باشد، زکات فطره بر او واجب نیست و اگر سه کیلو گندم و مانند آن و یا قیمت آنها را دارد، مستحب است آن را به عنوان زکات فطره بدهد و چنانچه افرادی تحت تکفل دارد، می‌تواند آن را به قصد فطره، بین نفقات خانواده دست گردان کند و بهتر است نفر آخر، آن را به کسی بدهد که از خودشان نباشد.
- پرسش**: زکات فطره را باید از قوت متعارف داد، یا قوت شرعی؟
- پاسخ**: اگر از گندم، جو، خرما، برنج و مانند اینها داده شود، کفایت می‌کند و منحصر به قوت غالب نیست.
- پرسش**: مقدار فطره چقدر است؟
- پاسخ**: شخص باید برای خودش و کسانی که نان خور او محسوب می‌شوند، برای هر نفر سه کیلو از خوراک مردم (مانند گندم، جو، خرم کشمش، برنج، ذرت و یا مانند اینها) و یا پول یکی از آنها را به مستحق بدهد.
- پرسش**: اگر شخص فطره را کنار بگذارد، می‌تواند از آن استفاده کند و بعد به جای آن مال دیگری بگذارد؟
- پاسخ**: خیر، باید همان را که کنار گذاشته، برای فطره بدهد.

معرفی کتاب و نرم افزار

کتاب روزهای شادی مسلمانان

کتاب «روزهای شادی مسلمانان»، توصیف و تحلیلی از «عید اسلامی» است. نویسنده وجود عیدهای مختلف در اسلام را بسنجی به‌نیازهای طبیعی بشر به‌شادی و تفریح دانسته و معتقد است اعیاد این امکان را فراهم می‌آورد که مسلمانان همدیگر را ملاقات و به یکدیگر نیکی کنند و از احوال هم مطلع شوند که رضایت خلدن را به دنبال خود دارد این کتاب در پنج فصل با عناوین عید فطر، عید قربان، عید جمعه، عید مبعث رسول خدا(ص) و عید غدیر سلمان داده شده و در هر کدام از فصل‌ها درباره فلسفه نام‌گذاری، علت فضیلت و اعمال عبادی مخصوص آن مطالبی آورده شده است

واژه «تأویل» در اصل، از ماده «وَلَّ» به‌معنای بازگشت است که به باب تفعیل رفته و معنای «بازگرداندن» را می‌دهد. صاحب قاموس می‌نویسد: «کلام او را تأویل نمود» یعنی: آن را برگردانید و ارزیابی و تفسیر کرد. کلمه تأویل به‌معنای تعبیر خواب و به معنای رجوع و برگرداندن به یک مرجع و مأخذ است. بنابراین، تأویل قرآن یعنی: مرجع و مأخذی که معارف قرآن از آنجا گرفته شده و مآل و مرجع قران به آن است.

کلمه تأویل در آیات قرآن

واژه تأویل در شانزده آیه قرآن کریم آمده است. موارد استعمال تأویل را در این آیات می‌توان چنین برشمرد:

۱- تأویل قران: البته آیه‌ای که در آن تأویل به قرآن نسبت داده شده، به دو صورت است: در آیه ۷ سوره آل عمران، تأویل به آیات متشابه نسبت داده شده و در آیه ۵۳ سوره اعراف و آیه ۳۹ سوره یونس تأویل به کل قرآن نسبت داده شده است.
۲- تعبیر خواب: در سوره یوسف چند مرتبه این کلمه به‌معنای رؤیا و خواب آمده و تأویل رؤیا به‌معنای تعبیر خواب استعمال شده است.

قرآن در قرآن

تأویل در کلام‌الله

۳- حقیقت و واقعیت اعمال: در آیاتی، کلمه تأویل به حوادث و اتفاقات نسبت داده شده و به‌معنای «بازگرداندن» را می‌دهد. صاحب قاموس می‌نویسد: «کلام او را تأویل نمود» یعنی: آن را برگردانید و ارزیابی و تفسیر کرد. کلمه تأویل به‌معنای تعبیر خواب و به معنای رجوع و برگرداندن به یک مرجع و مأخذ است. بنابراین، تأویل قرآن یعنی: مرجع و مأخذی که معارف قرآن از آنجا گرفته شده و مآل و مرجع قران به آن است.

معنای تأویل

با دقت و توجه در آیاتی که لفظ «تأویل» در آنها آمده، معلوم می‌شود که «تأویل» از قبیل معنا و مدلول لفظ نیست. به‌عنوان مثال، حضرت یوسف(ع) در خواب دید که خورشید، ماه و یازده ستاره بر او سجده کردند. بعدها که پدر، مادر و برادرانش در پیشگاه او سجده شکر برای خدا به جا آوردند، این کار آنان را تأویل خواب خود دانست و حال آن‌که ماجرای خواب او هیچ‌گونه دلالت ظاهری بر این واقعه ندارد. یا مثلاً، پادشاه مصر در خواب، هفت سال قحطی را به این صورت

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی

تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

عبارت، آزاد و از مرحله حس بالاتر است.

تأویل قرآن

اگر در آیات نزول قرآن دقت کنیم، درمی‌یابیم که آیات کریمه برای قرآن دو مقام اثبات می‌کند: مقام مکنون که از مَسّ مس کنندگان (جز مطهرین) مصون است و مقام تنزیل (نازل شده) که برای مردم قابل فهم است. به آیات ذیل توجه کنید

«وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدِينًا لَّغَلِيٌّ حَكِيمٌ»

سوگند به کتاب مبین، ما آن را قرآنی فصیح و عربی قرار دادیم تا شاید شما تعقل کنید و آن در ام‌الکتاب (لوح محفوظ) نزد ما بلند پایه و استوار است.

«إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

این کتاب مقدس از حقیقت و معنویتی سرچشمه می‌گیرد که از قید ماده و جسمانیت و لفظ و

عَلَمَه طَبَاطِبَائِي ذَبِلَ اِیْن اَیَه شَرِیْفَه می‌نویسد: منظور از احکام آیات، ربط آیات جدا شده از یکدیگر به هم و ارجاع آیات آخر به اولش است؛ به‌گونه‌ای که بازگشت همه به امر واحد بسیطی است که دارای اجزا و ابعاض نیست. سپس می‌نویسد: این آیات می‌خواهد بفرماید که قرآن کریم نزد خدای تعالی، مرتبه‌ای بالاتر از سطح افکار بشری داشته و خدای تعالی برای این‌که ما انسان‌های عادی آن را بفهمیم، به مرتبه‌ای پایین آورده که قابل فهم و تفقه بشر عادی باشد. بنابراین، تأویل قرآن یعنی: حقیقت بلندمرتبه‌ای که مافوق فهم بشر است و در کتاب مکنون، محفوظ و مصون است و اصل و مآل و مرجع آن در کتاب شریف است. در آیه ۷ سوره آل عمران، علم به تأویل قرآن، مختص خدا شمرده شده است، اما در آیاتی دیگر، مثل آیه ۸۰ سوره واقعه، «مطهرون» رامس‌کننده و دریابنده حقیقت قرآن معرفی می‌کند و مطهرون هم مطابق آیه تطهیر عبارتند از: پیامبر (ص) و اهل بیت او (علیهم‌السلام) بنابراین، علاوه بر خداوند، پیامبر (ص) و اهل بیت (علیهم‌السلام) نیز عالم به تأویل هستند، اما خداوند بالذات و به‌طور استقلالی و پیامبر(ص) و اهل بیت (علیهم‌السلام) به‌خواست خدا، همان‌گونه که علم غیب‌که استقلاً منحصر به خداوند است، اما به اذن او، پیامبر(ص) و اهل بیت (علیهم‌السلام) نیز علم به غیب دارند.

عید فطر، روز جشن و جایزه

حق آنان روا دارد که گمان نیز نمی‌برند.»

روز اول ماه شوال را به این سبب عید فطر خوانده‌اند که در این روز، امر امساک و صوم از خوردن و آشامیدن برداشته و رخصت داده شد که مؤمنان در روز افطار کنند و روزه خود را بشکنند. فطر و فطور

به معنای خوردن و آشامیدن، ابتدای خوردن و آشامیدن است و نیز گفته شده است که به معنای آغاز خوردن و آشامیدن است، پس از مدتی از نخوردن و نیاشامیدن، ابتدای خوردن و آشامیدن را افطار می‌نامند و از این رو است که پس از اتمام روز و هنگامی که مغرب شرعی در روزهای ماه مضان، شروع می‌شود انسان افطار می‌کند یعنی اجازه خوردن پس از امساک از خوردن به او داده می‌شود. عید فطر دارای اعمال و عباداتی است که در روایات معصومین(ع) به آنها پرداخته شده و ادعیه خاصی نیز آمده است.

از سخنان معصومین(ع) چنین مستفادی‌شود که روز عید فطر، روز گرفتن مزد است. در این روز مستحب است که انسان بسیار دعا کند و به یاد خدا باشد و روز خود را به بطالت و تبلی نگذراند و خیر

دید که هفت گاو چاق به‌وسیله هفت گاو لاغر خورده می‌شوند.

بنابراین، معلوم می‌شود که تأویل حقیقتی است خارجی که به‌صورت خاصی برای بیننده جلوه می‌کند

در قصه حضرات موسی و خضر (علیهم‌السلام)، تأویلی که حضرت خضر(ع) اظهار می‌کند، حقیقتی است که کارهایی را که او انجام داده از آن سرچشمه می‌گیرد.

همچنین آیه‌ای که به درستی و راستی در کیل

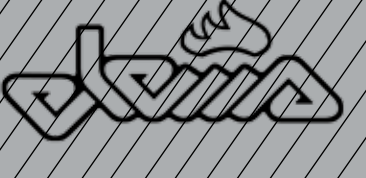
دنیا و آخرت را بطلبد.

و در قنوت نماز عید می‌خوانیم:

بارالها! به حق این روزی که آن را برای مسلمانان عید و برای محمد(ص) ذخیره و شرافت و کرامت و فضیلت قرار دادی از تو می‌خواهم که بر محمد و آل محمد درود بفرستی و مرا در هر خیری وارد کنی که محمد و آل محمد در آن وارد کردی و از هر سوء و بدی خارج سازی که محمد و آل محمد را خارج ساختی، درود و صلوات تو بر او و آنها، خداوند! از تو می‌طلبم آنچه بندگان شایسته‌ات از تو خواستند و به تو پناه می‌برم از آنچه بندگان خالصت به تو پناه بردند.

در صحیفه سجاده‌به نیز دعایی از امام سجاده(ع) به مناسبت وداع ماه مبارک رمضان و استقبال عید سعید فطر وارد شده است:

پروردگارا! بر محمد و آل محمد درود فرست و مصیبت ما را در این ماه جبران کن و روز فطر را بر ما عیدی مبارک و خجسته بگردان و آن را بهترین روزهایی قرار ده که بر ما گذشته است که در این روز بیشتر ما را مورد غفور قرار دهی و گناهانمان را بشوئی

معرفت

ماه رمضان و اهمیت آن

همراه با امام رضا (ع) در نماز عید فطر ناتمام

در روز عید فطر مأمون از حضرت رضا (ع)خواست که بر مرکب سوار شوند و در مجلس عید حاضر شوند و خطبه بخوانند تادل مردم مطمئن شود و مقام آن جناب را دریابند و بواسطه این دولت مبارک خوشحال شوند. در جواب حضرت رضاع(ع) فرمود تو می‌دانی ما با هم چه قرار داریم؟ مأمون بی‌بغام داد من می‌خواهم مابین کار موضوع ولیعهدی پیش سپاهیان و فرماندهان و سربازان ثابت شود و مطمئن و خوشحال شوند سرانجام در این باره چند مرتبه بیغام فرستاد.

وقتی خیلی اصرار کرد حضرت رضاع(ع) فرمود: اگر مرا معاف داری بهتر است در صورتی که معذورم نداری همان طوری که پیغمبر اکرم (ص) و علی مرتضی (ع) خارج می‌شد، خارج خواهیم شد. مأمون گفت: هر طور مایلی، خارج شو. مأمون به فرماندهان و مردم دستور داد که صبح زود در خانه حضرت رضا (ع) جمع شوند. مرد سر راه حضرت رضا (ع) نشستند، از زن و مرد و بچه‌ها حتی روی پشت بام‌ها رفتند. سرلشکران نیز درب خانه ایستادند.

خورشید که طلوع کرد، حضرت رضاع(ع) غسل کرد و عمامه‌ای سفید از پنبه به سر بست و یک سر آن را روی سینه انداخت و یک سرش را بین دو شانه، دامن به کمر زد و بعد به غلامان خود دستور داد که مثل من بکنید عصابی به دست گرفت و خارج شد. ما جلوی آن جناب بودیم، پایایش برهنه بود که شلوار خود را تا نصف ساق پا بالا زده بود.

همین که از جای خود حرکت کرد و ما مقابلش ایستاده بودیم، صورت به طرف آسمان بلند کرد و چهار مرتبه گفت: الله اکبر چنین به نظر ما آمد که در و دیوار و آسمان با او هم صدا شدند. سپاهیان و سبهداران بر در خانه خود را در لباس زمین آراسته و غرق در سلاح به زیباترین صورت آماده بودند همین که ما از منزل خارج شدیم، پای برهنه با دامن و شلوار بالا زده، حضرت رضاع(ع) بر در خانه ایستاده فرمود: «الله اکبر الله اکبر الله اکبر علی ما هدانا الله اکبر علی ما رزقنا من بهیمه»-الانعام و الحمد لله علی ما ابلانا»

صدا با این تکبیرها بلند کرد و ما نیز با صدای بلند هم آهنگ شدیم.مر و از گریه و ناله به لرزه آمد. سه مرتبه این تکبیر را گفت. تمام فرماندهان از اسپها به زیر آمده چکمه های خویش را از پا در آوردند وقتی چشمشان به حضرت رضا (ع) افتاد، مرو یکه‌پار چه گریه شد مردم نمی‌توانستند از گریه و ناله خودداری کنند. حضرت رضاع(ع) در هر ده قدم می‌ایستاد و چهار تکبیر می‌گفت. مثل اینکه در و دیوار و آسمان با او هم صدا هستند. این خبر به مأمون رسید. فضل بن سهل ذو الریاستین به او گفت: اگر حضرت رضا (ع) به این وضع تا مصلی برود، مردم فریفته او می‌شوند، صلاح این است که تقاضا کنی بر گردد. مأمون کسی را فرستاد و تقاضا کرد که بر گردد حضرت رضاع(ع) کفش های خود را خواست پوشید و برگشت.

پیشینه توجه به اسناد و مدارک آرشیوی و بایگانی صنعت نفت را باید از زمان صدور بخشنامه ۱۵ بهمن سال ۱۳۴۸ و پس از آن تصویب دستورعمل «ارز شیایی اسناد و مدارک» در سال ۱۳۷۵ مبنی بر «جلوگیری از تراکم تدریجی اسناد و مدارک، پرونده‌ها، اوراق زائد و راکد» بررسی کرد؛ اما لزوم ایجاد تشکیلاتی در وزارت نفت تا بتواند فراتر از حیطه این دستورعمل با شناسایی، گردآوری، حفاظت و نگهداری، پردازش و ساماندهی مجموع اسناد نفت، از هویت تاریخی و جایگاه بلند مجموعه صنعت نفت پاسداری کند، احساس می‌شد. در همین زمینه، وزیر وقت نفت، بیژن زنگنه طی بخشنامه ۱۸۹۹۴-۱/۱ تا ۲۸ به تاریخ ۹۳/۴/۲۶، دستور راهاندازی مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت را صادر کرد. اکنون، اسناد صنعت نفت به عنوان بخش مهم این مدیریت، با بهره‌گیری از تجارب مدیران، کارشناسان و صاحبان حوزه اسناد کشور، در حال گردآوری، ساماندهی، پردازش و اطلاع‌رسانی در سطح وزارت نفت و شرکت‌های اصلی و فرعی است. در گزارش پیش رو، اهم فعالیت‌های مرکز اسناد ایدو تأسیس تا پایان فروردین ۹۸ ارائه شده است. یکی از مهم‌ترین و در عین حال دشوارترین فعالیت‌ها در این مرکز، شناسایی اسنادها از طریق برقراری ارتباط از دور و نزدیک با شرکت‌های زیر مجموعه صنعت نفت است. از بدو تأسیس این مرکز، مکاتبات و ارتباطات گسترده‌ای با مراکز نفتی و اسنادی کشور برقرار شده که حاصل آن، تهیه و ارسال بیش از ۷۰۰ مورد نامه و گزارش به مبادی ذی‌ربط بوده است. در کنار آن، مأموریت‌ها و بازدیدهای انجام شده، منجر به شناسایی حجم وسیعی از اسنادی متنی و غیر متنی موجود در صنعت نفت شد. بررسی این حجم وسیع، مرکز را به اسنادهای ارزشمندی با قدمت بیش از یکصد سال رساند. در ادامه، نتایجی که از این مکاتبات و بازدیدها به دست آمده است، ارائه می‌شود.

نگاهی به فعالیت‌های مرکز اسناد صنعت نفت از سال ۱۳۹۳ تا پایان فروردین ۹۸

نفت با سند و مدرک

طی پنج سال گذشته، مرکز اسناد صنعت نفت، اقدام به شناسایی و انتقال بیش از ۳۲ هزار و ۱۶۷ پرونده از شرکت‌های نفتی کرده است. عمده این اسنادها، از پالایشگاه آبادان منتقل شده که بالغ بر ۲۰ هزار پرونده است و حاوی اسناد ذی‌قیمتی از تاریخ یکصدساله نفت ایران و پالایشگاه آبادان است. پس از آن، دفتر وزارتی با ۳ هزار و ۶۰۰ پرونده و پرونده‌های موضوعی مناطق نفت‌خیز جنوب با ۲ هزار و ۷۰۶ پرونده، بیشترین اسناد این مرکز را شامل می‌شود. عمر قدیمی‌ترین اسنادهای منتقل شده، بالغ بر ۱۱۵ سال و مربوط به تیم اکتشاف و حفاری داری در ایران است. هم‌اکنون با تعدادی از شرکت‌ها نیز مذاکراتی برای بازدید از بایگانی‌های راکد انجام شده تا پیش از رسیدن آسیب‌یافته‌تر به اسناد باقیمانده، شناسایی، آرشیو و به‌مرکز

اسناد صنعت نفت منتقل شوند.

ساماندهی و فهرست نویسی اسناد
پس از فراهم‌آوری اولیه اسناد از شرکت‌های مختلف نفتی، ارزیابی، مجموعه‌سازی و فهرست‌نویسی اسنادهای مجموعه، از بهار سال ۹۶ آغاز شد. تاکنون یک میلیون و ۶۳۰ هزار و ۵۷۳ برگ از این اسناد (فارسی و انگلیسی) فهرست‌نویسی شده است. در حال حاضر، ۷ نفر فهرست‌نویس در دو بخش فارسی و لاتین مشغول به کار هستند. با توجه به اهمیت این اسناد و همچنین لزوم ساماندهی الکترونیکی آنها در یک بانک اطلاعات به روز و کارآمد برای استفاده پژوهشگران داخلی و خارج، نرم‌افزار پارس آدرخش خریداری شده که مراحل نصب و راهاندازی آن در دست انجام است.

دیداری و شنیداری
آرشیو عکس بخش دیداری-شنیداری مرکز اسناد صنعت نفت، یکی از غنی‌ترین و منحصر به فردترین مراکز نگهداری

عکس‌های صنعت نفت است. تاکنون بیش از ۲۲۵ هزار فایل دیجیتالی و اقلام فیزیکی دیداری و شنیداری از طریق این مرکز جمع‌آوری شده است. از مهم‌ترین آنها می‌توان به عکس‌هایی با قدمت اکتشاف نفت تا تحولات پیش از انقلاب، نقش نفت در جنگ تحمیلی و دستاوردهای پس از انقلاب اشاره کرد. بخش عمده‌ای از این فایل‌های دیجیتال از روابط عمومی وزارت نفت به این مرکز منتقل شده است. قدمت فیلم‌های موجود در این بخش، به پس از انقلاب بازمی‌گردد. عکسبرداری از نشست‌ها و نمایشگاه‌ها، اسکن نگاتیوها و خدمات دهی به مراجعان، از دیگر کارهای در دست انجام در این بخش است.

طی ۵ سال گذشته، بالغ بر ۱۹۹ هزار و ۱۱ برگ از اسناد این مرکز اسکن شده است. تا پایان فروردین اسناد تنها یک نیروی انسانی و یک دستگاه در این بخش مشغول به کار بود. با افزایش امکانات این بخش اعم از نیروی انسانی و دستگاه‌های مورد نیاز، سرعت اسکن اسنادهای موجود برای آرشیو و بارگذاری در نرم‌افزار بانک اطلاعاتی، افزایش قابل توجهی پیدا خواهد کرد.

کتابخانه تخصصی تاریخ نفت
در کنار مرکز اسناد صنعت نفت، وجود یک کتابخانه تخصصی با محوریت تاریخ نفت، می‌تواند به محققان و پژوهشگران کمک کند تا با ابعاد مختلف این صنعت عظیم بهتر آشنا شوند. به همین منظور کتابخانه تخصصی تاریخ نفت در درون مرکز اسناد شکل گرفت و تاکنون بیش از یک هزار و ۷۰۴ عنوان کتاب با محوریت تاریخ نفت ایران و بیش از ۷۴ نشریه نفتی، از ابتدای کشف نفت تاکنون گردآوری و ساماندهی و آرشیو الکترونیک بخش‌ی از کتاب‌ها، مقالات و نشریات

آن روز که نفت فوران کرد...

سحرگاه پنجم خرداد سال ۱۳۸۷ خورشیدی، مته حفاری در چاه شماره یک مسجد سلیمان، به نفت رسید. این واقعه به عنوان نخستین فوران نفت در ایران و خاورمیانه که جنبه اقتصادی داشت و استحصال نفت را به صورت تجاری ممکن می‌ساخت، در تاریخ ثبت شد. به همین بهانه مطلب زیر با اقتباس از گزارش هفتگی حفاری چاه شماره یک در نفتون مسجد سلیمان در هفته منجر به اکتشاف نفت به تاریخ می ۱۹۰۸ نگاشته شده است. اصل این سند در مخازن مرکز اسناد صنعت نفت نگهداری می‌شود. با هم می‌خوانیم:

در سال ۱۲۸۰ خورشیدی (۱۹۰۱ میلادی) و با وساطت «انتوان کتابچی خان» تبعه گرجی‌الاصل ایرانی، قراردادی بین دربار ایران و شخصی به نام ویلیام ناکس داری در تهران امضا شد. به موجب این قرارداد که به امضای مظفرالدین شاه نیز رسید، اکتشاف و بهره‌برداری از نفت ایران به استثنای پنج استان شمالی، به مدت ۶۰ سال به داری واگذار شد. داری بلافاصله با مشارکت شرکت انگلیسی نفت برمه، شرکتی را با نام شرکت نفت انگلیس و ایران تأسیس کرد. به موجب این قرارداد، شاه ۲۰ هزار پوند نقد و ۲۰ هزار پوند دیگر به صورت سهم دریافت می‌کرد، همچنین ۱۶ درصد از سود خالص سالانه به او تعلق می‌گرفت؛ هر چند این شرط اخیر بعدها موجب اختلاف و منازعه شد.

پس از تأسیس شرکت و استقرار امکانات فنی در ایران، مهندسان شرکت در بخش‌های غربی و جنوب غربی ایران، شروع به اکتشاف و حفاری کردند. ابتدا در سال ۱۹۰۲ چاه شماره یک را در منطقه چیاسخ حفر کردند که نتایج حاصل از آن ناامید کننده بود. سال بعد چاه شماره (۲) حفر شد که به شناسایی یک میدان نفتی انجامید؛ اما گویا مقدار آن، اقتصادی نبود. داری در سال ۱۹۰۳ با نگرانی گفت: «هر کیسه ظرفیتی دارد و من دارم ته کیسه خود را می‌بینم». در سال ۱۹۰۵، تقریباً چهار سال پس از کسب امتیاز از شاه در تهران، وصلت بین نفت برمه و داری در لندن انجام شد که توافق آنان «سندیگای امتیاز» را به وجود آورد. عملیات داری تبلیغ شرکت نفت برمه شد و خود داری هم مدیریت شرکت جدید را به عهده گرفت.

پس از تأسیس سندیکای امتیاز، کوشش و اکتشاف نفت به جنوب باختری ایران منتقل شد. با نظارت جرج رینولدز، چاه‌های منطقه چیاسخ بسته و کارگاه تعطیل شد و اکتشاف ابتدا به منطقه ماماتین در نزدیکی رامهرمز و سپس به میدان نفتون در مسجدسلیمان انتقال یافت. کار حفاری و عملیات در مسجدسلیمان بسیار سخت و طاقت‌فرسای بود. رینولدز در توصیف آب و خوراک آنجا گفته بود: «مدفوع گاو و گوسفند روی آب شناور است. هضم مولدی که برای تهیه خوراک در اینجا وجود دارد، آنقدر سخت است که برای حفظ سلامت و بهداشت لازم است شخص دندان‌های طبیعی بسیار محکم با دندان‌های مصنوعی داشته باشد». منطقه حفاری جدید، چراگاه زمستانی ایل بختیاری بود. در سال ۱۹۰۵ رینولدز با عداوتی از بختیاری‌ها قرار گذاشت که در برابر دریافت مبلغی هنگفت و سهمی از منافع، حفاظت عملیات امتیاز را عهده‌دار شوند.

مسجدسلیمان، منطقه حفاری، آخرین تیر ترکش تیم رینولدز بود. رینولدز دچار بزرگترین دشواری تدارکاتی بود. نخست، مشکل نبودن جاده وجود داشت. باید با قبول انواع

تیمه گزارش از: مرکز اسناد صنعت نفت

موزه نفت
no { 925
29
نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

”

پس از تأسیس سندیکای امتیاز، کوشش و اکتشاف نفت به جنوب باختری ایران منتقل شد. با نظارت جرج رینولدز، چاه‌های منطقه چیاسخ حفر کردند که نتایج حاصل از آن ناامید کننده بود. سال بعد چاه شماره (۲) حفر شد که به شناسایی یک میدان نفتی انجامید؛ اما گویا مقدار آن، اقتصادی نبود. داری در سال ۱۹۰۳ با نگرانی گفت: «هر کیسه ظرفیتی دارد و من دارم ته کیسه خود را می‌بینم». در سال ۱۹۰۵، تقریباً چهار سال پس از کسب امتیاز از شاه در تهران، وصلت بین نفت برمه و داری در لندن انجام شد که توافق آنان «سندیگای امتیاز» را به وجود آورد. عملیات داری تبلیغ شرکت نفت برمه شد و خود داری هم مدیریت شرکت جدید را به عهده گرفت.

گام به گام تا گشایش موزه پمپ بنزین در روزه دولت

«نفت سفید» به عنوان یکی از سوخت‌های پُر کاربرد در زندگی روزمره مردم، در اتاقکی در پمپ بنزین دروازه دولت تهران توزیع می‌شد. این پمپ بنزین قدیمی تهران که در حال حاضر آخرین مراحل بازسازی را از سر می‌گذراند، بزودی برای بازدید عموم گشایش خواهد یافت. در فروردین‌های نفت مستقر در پمپ‌بنزین‌ها به طور معمول غیر از نفت سفید، محصولات دیگری با پایه‌های نفتی از جمله روغن موتور، حشره‌کش‌ها (با نشان امشی و...) و موارد دیگر نیز عرضه می‌شد. فضای این فروردین‌ها با استفاده از المان‌ها و ماکت‌ها بازسازی شده است.

عکس از: مسلم عباسی

چشمه‌های خودجوش نفت وگاز

برای بررسی کاربردهای نفت در ایران باستان باید به این نکته توجه داشته باشیم که استفاده از این سیال ارزشمند آن هم در روزگار باستان منوط به در دسترس بودن آن در آن روزگار بوده است و طبیعتاً می‌بایست ایرانیان باستان برای استفاده از نفت اصولاًبدان دسترسی داشته‌باشند.هر چنداکتشاف و بهره‌برداری از منابع نفتی امری مربوط به قرون جدید است.اما برخی منابع از بهره‌برداری و اکتشاف نفت در چین باستان خبر می‌دهند در این زمینه در کتاب رئیس نفت می‌خوانیم:

«چینی‌ها در ۶۰۰سال قبل از میلاد توانسته بودند نوعی ساده‌از حفاری ضربه‌ای راابداع کنندوبعدهابا تکامل آن امکان حفاری تا عمق دوهزار پامیسر گردید.» آنچه باعث شد ایرانیان باستان و همچنین ساکنان بین‌النهرین به این سیال ارزشمند دسترسی داشته باشند چشمه‌های خودجوش نفت بوده است؛ چشمه‌هایی طبیعی از نشت نفت بر روی سطح زمین.

همچنان‌که از ریشه واژهٔنفت مشخص است، به‌عقیدهٔزبان‌شناسان نفت‌از کلمه

اوستایی (پنتا) گرفته شده است که کلدانیان واعراب آن را زبان مادری گرفته و (نفتا) خوانده‌اند. پترولیوم (petroleum) واژه لاتین هم از نفت است که‌از دو کلمه پترا (petra) به‌معنی سنگ و (oleum) به‌معنای روغن گرفته شده‌است.

نفت در زبان‌های مختلف به شکل ذیل است:

Petrol: کاتالایی

Petrelai: یونانی

Petroleum: لاتین

همان‌گونه که پیش‌تر گفتیم،نفت در واقع از مواد هیدروکربنی است که به صورت طبیعی عمدتاً در سنگ‌های رسوبی واقع می‌گردند. پترولیوم می‌تواند به صورت فازهای مختلف، از جمله فاز گازی، نظیر گاز طبیعی، فاز مایع، نظیر نفت خام و فاز جامد، مانند قیر در خلل و فرج وشکستگی‌های سنگ‌ها تجمع یابد.

نفت خام، مخلوطی طبیعی از هیدروکربن‌های مایع است که هم در مخازن زیرزمینی و هم در سطح، بعداً گذر از تفکیک‌کننده‌های مختلف به‌صورت مایع باقی می‌ماند.

داستان چشمه

اما این مایع ارزشمند چگونه به صورت چشمه جریان می‌یابد؟

خواص فیزیکی و شیمیایی هیدروکربن برای مهندسن مخزن و تولید بسیار مهم‌است زیرا خواص فیزیکی و شیمیایی و هیدروکربن، بر روی حرکت سیالات درون مخزن ومقدار واقعی تولید هیدروکربن تأثیر خواهد گذاشت.آینباشته‌شدن مواد هیدروکربنی در زیر سطح زمین در سنگ‌هایی صورت می‌گیرد که توانایی نگهداری وانتقال سیالات را داشته‌باشند. این سنگ‌ها، مخزن نامیده می‌شوند. تجمع مواد هیدروکربنی به صورت اقتصادی در سنگ مخزن منوط به وجود عوامل متعددی است. به‌طور کلی وجود پنج عامل برای تجمع اقتصادی نفت و گاز لازم و ضروری است. این پنج عامل عبارتند از:

۱-سنگ منشأیالغ که تولید هیدروکربن کرده است که سنگ دانه ریز غنی از مواد آلی که در حرارت معینی به بلوغ رسیده و دارای نفت و گاز قابل بهره‌برداری است.

۲-سنگ مخزن که بتواند هیدروکربن را در داخل خود جادهد و دارای تخلخل (توان ذخیره) و تراوایی (توان انتقال) باشد.

۳-مهاجرت هیدروکربن بین سنگ منشأ و سنگ مخزن عملی باشد.

۴-پوشش سنگ ناتراوا که از خروج نفت از داخل سنگ مخزن جلوگیری کند.

۵-تله نفتی که در آن نفت به صورت اقتصادی متمرکز گردد.

نفت پس از تولید و تجمع به صورت‌های مختلفی گسترش می‌یابد. در کل توده‌های نفتی بر حسب آن که در سطح زمین ظاهر شوند یا در داخل طبقات زیرزمینی مدفون ومحسوس شده‌باشند به گروه‌های مختلفی تقسیم می‌شوند. در سطح زمین مواد نفتی در محل‌های مساعد از طریق شکستگی‌ها و

بازشدگی‌ها، همواره به سطح زمین رسیده و بر آن جاری می‌شوند و از آنجا گسترش‌های سطحی گاز یا مایع را تشکیل می‌دهند. در این گسترش‌های سطحی مواد هیدروکربنی به‌صورت مایع و گاز، همراه مواد تجزیه‌یافته سر راه، به سطح می‌رسند و از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

سر چشمه نفت: مواد نفی ممکن است به صورت گاز یا مایع از طریق درزها، شکاف‌ها، سطوح گسلی، سطوح دگرشیبی و یا سطوح چینه‌بندی طبقات به صورت چشمه‌نفت، در سطح زمین ظاهر می‌شوند.

گل‌فشان‌ها و جریان‌های گلی: گل‌فشان‌ها گاز‌های پر فشار در حال فورانی هستند که همراه آب، گل، خرده سنگ‌ها و گاهی اوقات هم نفت مایع، از مجاری‌ای که به سطح زمین راه باز کرده‌اند، خارج می‌شوند.

در پارهای دیگر از موارد گسترش‌های سطحی به صورت مایعات بسیار غلیظ و گاهی هم‌به‌شکل خمیری دیده می‌شوند. این قبیل نفت‌ها، تحت‌نام‌های مختلف از قبیل تار، آسفالت، موم، پیچ و قیر‌های سخت و شکننده معرفی می‌شوند و شامل موارد زیر هستند:

نفت‌های جامد پراکنده: نفت آغشته‌به مواد رسوبی، به‌طور مختلف در مجاورت آتمسفر قرار گرفته و به تدریج اکسید و به مرور سخت‌تر شود.

مجموع‌های نفتی رگه‌ای: رگه‌هی از هیدروکربن‌های جامد، به صورت رگه‌هایی حفره‌ها و فضاهای خالی داخل طبقات االشغال کرده‌اند.

بیرون آمدن گاز‌های طبیعی زیرزمینی به سطح زمین نیز همانند بروز نفت به سطح زمین، از پدیده‌های مهم بوده‌است و توسط میزان بیرون آمدن گاز طبیعی، می‌توان در مورد پتانسیل کانسارهای هیدروکربنی، اطلاعات بارز و مهمی به دست آورد. ولی تشخیص و تفکیک این گاز‌ها خیلی ساده نیست تا بدانیم آیا این گاز مربوط به گاز مردابی یا گاز زغال سنگ و یا گاز مربوط به نفت است. از وجود هیدروکربن‌های ردیف باللامی توان گفت که این گاز از نوع زیرزمینی است. چشمه‌های خودجوش نفت و گاز که قدیمی ترین مظاهر این سیالات را در مقابل چشم ایرانیان باستان قرار داده است با چنین روشی ایجاد شده بودند.

فشار گاز، نیروی محرکه و بالا آورنده سیال در تمامی چشمه‌های خودجوش نفت است. در غالب مخازن نفت و گاز موجود در مخازن، تحت فشار به خصوص آن مخزن قرار دارند. یعنی وقتی که چاهی در یک مخزن نفتی حفر می‌شود، در نتیجه فشار موجود در جامد نفت بالای چاه حتی تا سطح زمین نیز می‌تواند بالا

بیاید که به اینگونه مخازن در اصطلاح مخازن خود تولید می‌گویند. در این رابطه چون گاز نسبت به نفت قدرت گسترش زیادی دارد در نتیجه کاهش فشار مخزن ممکن است گاز مایع را به حالت گازی شکل در آورد و گاز حل شده در نفت از حالت محلول خارج می‌شود. لذا حجم قسمت گاز افزاینش می‌یابد و این حالت به نگهداری و تنظیم فشار چاه در موقع استخراج به مدت طولانی کمک می‌کند به این‌گاز اصطلاحاً گاز چهنده می‌گویند. اگر چند نوع فاز گازی یا مایع در سنگ‌های ذخیره وجود داشته باشد، به طوری که تعریف شرح داده شد، نفوذپذیری از اندازه خلل و فرج و تخلخل تبعیت نخواهد کرد بلکه به میزان ارتباط سایر فازها نیز بستگی خواهد داشت. نفوذپذیری موثر در واقع نفوذپذیری یک فاز در ارتباط با سایر فازها را برای ما نشان می‌دهد. مثلاً اگر در خلل و فرج

۴۰ درصد آب و ۶۰ درصد نفت موجود باشد در آن صورت نفوذپذیری نفت کمتر از زمانی خواهد بود که تمامی خلل و فرج از نفت پر شود، یعنی ۱۰۰ درصد اشباع از نفت باشد.

”

رینولدز در گمانه‌زنی وشناسایی مناطقی که احتمال وجودنفت در آنجا می‌رفت، تمامی نشانه‌ها وعلام را در نظر می‌گرفت، او حتی به افسانه‌ها، خرافات و باورهای گاه‌دور از عقل ساکنان بومی مناطقی که در آنجا کار می‌کرد نیز توجه داشت و شاید به همین دلیل بوده‌نگامی که از عشایر بومی منطقه صحبت‌هایی مبنی بر وجود مسجدی در فاصله‌ای نه چندان نزدیک از ماعتین شنید که دیوان را برای سلیمان پیامبر ساخته‌اند ه‌چنین از آتشی شنید که مدت‌ها به صورت لایزال در آن منطقه روشن بوده‌است، سر‌بعابه منطقه عزیمت کرد و در منطقه مورد نظر در حوالی شوشتر نشانه‌هایی از یک بنای باستانی یافت که می‌توانست یک آتشکده باستانی باشد.

خلیج فارس یا حوضه قفقاز در آذربایجان.

هر گاه تعدادی مخزن و میدان در یک محیط زمین‌شناسی قرار داشته باشند، به این مجموعه ابالت یا ناحیه و یا حوضه گفته می‌شود. اصطلاح اخیر از دیدگاه زمین‌شناسان در نواحی مختلف متفاوت است. این توضیحات از آن روضوری آمده تا بیان تمایم چشمه‌های نفت چگونه شکل گرفته و جریان یافته‌اند. چشمه‌های نفت و گاز و قیر طبیعی در جاهای مختلف ایران و خصوصاً مناطقی که بعدها به مناطق نفت‌خیز ایران موسوم شدند بسیار قابل توجه است. مهم‌ترین این چشمه‌ها را می‌توانیم در منطقه مسجدسلیمان ببینیم. جایی که همین چشمه‌های نفت کاوشگران را تشویق نمود به اکتشاف نفت در منطقه بپر دارند و سرانجام اولین چاه نفت ایران و خارومیانه در آن به بهره‌برداری رسید. مسجدسلیمان در شمال شرقی استان خوزستان و در ۱۲۵ کیلومتری اهواز واقع شده است. ارتفاع متوسط در محدوده این شهر ستان ۲۶۲ متر از سطح در یاست.

جنوب در دوران باستان

در کاوش‌های باستان‌شناسی، آثاری کهن مربوط به زندگی غارنشین و دوران ماقبل تاریخ در این سرزمین کشف شده است. ضمناً برخی اعتقاد دارند که در همین مکان بوده که هوشنگ پیشدادی در اثر پر خورد دو سنگ چخماق با هم نشست گاز در سطح زمین، شعله و آتش را برای اولین بار کشف کرده است. این صدای نامانوس چاه بیدار شد. اندکی بعد نفت با فشار زیاد فوران کرد. حفران اشکانبیان و ساسانیان دارای اهمیت فراوانی بوده است. برخی معتقدند مسجدسلیمان زادگاه جیش پیش بوده است. این شهر در قرن هشتم قبل از میلاد جزو سرزمین عیلام بوده و در دوران پارس‌ها «پار سوماش» نامیده می‌شد. در قرون وسطی نیز «تلقر» نامیده می‌شد، سپس به «چهانگری» و «میدان نفتون» معروف شد.بعد از اینکه آثار آتشکده سر مجسد مشخص شد و پس از بازدید رضاخان از این اثر تاریخی در سال ۱۳۰۵ خورشیدی به

کوه سوخته

به عنوان نمونه دیگری در این زمینه می‌توانیم به کوه سوخته در امیدیه آغاچاری اشاره کنیم. میدان آغاچری یکی از مشهورترین میدان‌های نفتی خاورمیانه است که در سال ۱۳۱۵ به وسیله شرکت سابق نفت انگلیس و ایران کشف شد. چهره سطحی میدان آغاچاری از یکسری لایه‌های چین خورده در سازنده‌های گچسارن، میشان و آغاچاری تشکیل شده است. به همین علت گاز در لایه‌های غیرمخزنی سازند گچساران تجمع حاصل کرده یا به سطح زمین راه یافته است. کوهی در این ناحیه وجود دارد که محل نشت گاز به سطح زمین بوده است. این میدان در ۹۰ کیلومتری جنوب شرقی اهواز واقع شده و در این میدان مخازن نفت و گاز است. مردم محلی اعتقاد دارند که کوه سوخته امیدیه قبلاً آتش جاودان بوده است. آنها این کوه را زوهیت می‌نامند که با واژه آتش زوهر در باور باستانی زرتشتیان قابل مقایسه است. این کوه بنا به گفته معتمدان وریش سفیدان محلی نامش زوهیت بوده و از گذشته دور تاکنون بارها آتش گرفته است. در حال حاضر روستایی در مجاورت این کوه به نام حیط زبید (زهیت) ساخته شده است. آنها اظهار می‌دارند که در سال‌های گذشته از بالای این کوه شعله‌های آتش به ار تفاع بسیار بلند به رنگ آبی مایل به سبز زبانه می‌کشیده است (در فصل زمستان و در حین بارندگی‌ها اثر این آتش نمایان تر بوده است). در بازدید از بالاترین نقطه این کوه آثاری از اجر و سفال زمان پیش از اسلام و آثاری از دیوار مخروبه ساختمانی (احتمالاً آتشکده یا آتشگاه) به چشم می‌آید که گویای قدمت وجود و شناسایی این محل در دوره پیش از اسلام است. کوه سوخته امیدیه در ۱۳۰ کیلومتری شهر اهواز و ۱۳ کیلومتری شمال شرق امیدیه در کنار جاده این شهر به بندر ديلم واقع شده و ارتفاع آن از سطح دریا حدوداً ۱۱۰ است. کارشناسان گروه سطح الارضی معاونت زمین‌شناسی گسترش شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب (NISOC) در همین ماه سال ۱۳۸۴ و آذر ماه سال ۱۳۸۵ موفق شدند از نزدیک به تماشای عجایب و شگفتی‌های کوه سوخته بشتینند. مشاهدات این گروه به این شرح در سایت مناطق نفت‌خیز جنوب منتشر شد:

«سر و صورت این کوه از دور سوخته و دودزده است، به همین دلیل آن را کوه سوخته می‌نامند.

- در قلّه کوه در اثر زمین‌لرزه یا رانش زمین شکاف باز و عمیقی ایجاد شده که دهانه اصلی خروج گاز بوده و آتشی شعله‌ور است.

- علاوه بر شکاف اصلی، دهانه‌های کوچک متعدد دیگری حول و حوش دهانه اصلی وجود دارد که از آنها گاز به خارج راه پیدا می‌کند.

- سازندهای تشکیل‌دهنده کوه (سازند تیغیری گچساران و سازند ماری میشان) در اطراف دهانه اصلی خروج گاز تا شعاع زیادی سوخته و پخته شده، به طوری که بای فردی به راحتی در آن فرو می‌رود (سنگ‌ها پوک و کم‌وزن شده‌اند).

- بلورهای زر درنگ کوگرد در محل‌های خروج گاز متبلور شده‌اند که یکی از پدیده‌های نامشایی آن است.

- در برخی مکان‌ها رشته‌هایی از بلورهای کوگرد زر درنگ، لایه‌های تیره زیرین خود را مفروش کرده‌اند.

- از کمر گش کوه تا آج آن زمین گرم و داغ است.

- دود داغ و سفید سازندهای زمین‌شناسی بیرون می‌زند.

- بوی گاز سولفید هیدروژن شبیه بوی تخم‌مرغ گندیده در جهت ورزش باد به مشام می‌رسد.

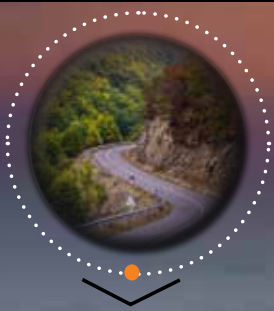
- از سمت شمال غرب به سمت جنوب شرق همانطور که به فعالیت تراست آغاچاری افزوده می‌شود، گچ ترش‌های غیرفعال به گچ ترش‌های فعال تبدیل می‌شود.

- در محل‌هایی که گچ ترش غیرفعال گسترش بیشتری دارد، رنگ کوه‌به سفیدی گراپیده است.

- فسیل‌های درون آهک‌های ماری سازند میشان در اثر حرارت سوخته شده و رنگی متفاوت از متن اصلی سنگ به خود گرفته‌اند.»

چشمه‌های طبیعی قیر در منطقه ماماتین واقع در ۲۵ کیلومتری شمال شرق رامهرمز، یکی دیگر از مظاهر این چشمه‌های طبیعی در استان خوزستان هستند از رودخانه‌ای که در بسترش به جای آب، قیر طبیعی می‌بینید، تبه‌هایی که صدها شعله رنگی آتش در جای‌جای آن چشم‌هر بیننده‌ای را خیره می‌کند. چشم‌انداز طبیعی ناشی از تلفیق چشمه آب گوگردی در هم‌جواری با چشمه قیر مواد نفتی، ترکیب رنگی زیبایی را ساخته است. در همان محل نیز، کوره‌های سنگی ساخته شده‌اند. انگلیسی‌ها، نخستین بار برای اکتشاف نفت و ساخت نخستین چاه به این منطقه آمدند، اما به دلیل محدودیت فناوری منطقه موفق به کشف نفت نشدند، سپس به مسجدسلیمان رفتند و چاه شماره یک نفت را در آنجا ساختند.

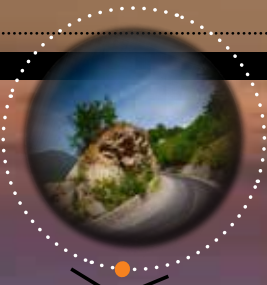
از دیگر نمونه‌های این نوع چشمه‌ها در اندیکای مسجدسلیمان و منطقه اوقیلک بهبهان به چشم می‌خورد. در جای دیگر، اهالی روستای قلند از منطقه بهبهان هنوز هم برای آندود کردن بعضی ظروف دست‌ساز خود از جمله ظروف بزرگ، نگهداری نان خشک و همچنین طبیان محلی برای گرفتگی عضلات و پاک‌سازی از محتویات این نه‌ها استفاده می‌کنند. در مناطق مختلف خوزستان، بوشهر، لرستان و... از این نمونه چشمه‌های خوچوش فراوان هستند. چشمه‌هایی که می‌توانیم احتمال فراوان بهییم از روزگار باستان وجود داشته‌اند و نخستین نمونه‌های آشنایی مردمان آن روزگار یافت، گاز و قیر محسوب می‌شوند

جاده مرزی ارس - جلفا

این جاده که در شمال غربی و در امتداد رود ارس قرار دارد، از محدوده ارسباران آغاز می‌شود و در جلفا به پایان می‌رسد. در طول مسیر این جاده مرزی شما در یک سمت خود جنگل‌های انبوه و زیبا را می‌بینید و در طرف دیگر رود ارس که حس زندگی به آدم منتقل می‌کند. دیدنی‌ها، مناظر بکر و دست نخورده، جاده کوهستانی و پر از گردنه در کنار رودخانه با عظمت ارس، احساسی را در شما ایجاد می‌کند که شاید تا به حال آن را تجربه نکرده باشید. در جاده مرزی ارس - جلفا، جاذبه‌های تاریخی و طبیعی زیادی دیده می‌شود که لذت گشت و گذار را دوچندان می‌کند.

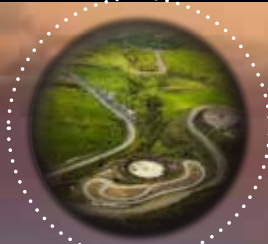
★ در این جاده مرزی می‌توانید از کلیساهای تاریخی، آبشار ماهاران، پارک کمتال، روستای اشتبین، بازارچه مرزی جلفا و... دیدن کنید.

جاده ساحلی چابهار - بريس

آنچه در بدو ورود به این جاده ساحلی جلوه‌گری می‌کند، سواحل صخره‌ای است که در ابتدای مسیر دیده می‌شود. صخره‌هایی که سوراخ‌های عمیقی در آنها بر اثر فرسایش آب ایجاد شده است. بر خورد امواج دریا به این صخره‌ها و پرتاب آب به آسمان منظره‌ای وصف‌نشدنی را خلق کرده که به آن موج‌افشان می‌گویند. جاده ساحلی چابهار - بريس دنیایی از شگفتی‌های تاریخی، مناظر طبیعی و گونه‌های جانوری خاص است. غروب دیدنی این جاده در کنار بافت قدیمی آن و وجود کوه‌های سر به فلک کشیده مینیاتوری و دریای زیبایش پیوندی میان دریا و طبیعت به وجود آورده که برای هر مسافری شگفت‌انگیز است.

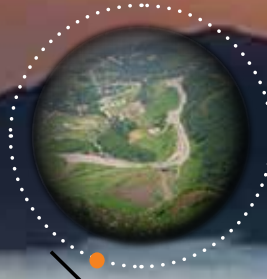
★ جاذبه‌های این مسیر تالاب لیپار، جنگل حرا و کوه‌های مینیاتوری است که می‌توانید در این منطقه از آنها دیدن کنید.

گردنه حیران

این گردنه محاصره شده در مه، منطقه‌ای تماشایی است که در میانه‌های جاده آستارا به اردبیل قرار گرفته است. به این دلیل نام حیران بر آن نهاده‌اند که با ورود به این جاده از زیبایی‌های چشم‌نوازش حیرت‌زده می‌شوید و زمان از دستتان در می‌رود. اولین چیزی که هنگام عبور از گردنه حیران نظرتان را به خود جلب می‌کند، پوشش جنگلی آن است که رفته‌رفته و در طول مسیر، مراتع و کلبه‌های زیبایی دیده می‌شود که با مه احاطه شده‌اند. منظره‌ای زیبا که شما را غرق در رویا می‌کند.

★ از جاذبه‌های این منطقه هم می‌توان به پارک ملی هیرکان، روستای حیران، روستای کشفی، جنگل فندقلو و... اشاره کرد.

جاده گردنه غرب - بابا یادگار

جاده‌های کوهستانی استان کرمانشاه با طبیعت متفاوتی که دارند، یکی از دیدنی‌ترین جاده‌های ایران به شمار می‌آیند. بکرترین مسیری که در این استان می‌توانیم به آن اشاره کنیم، خروجی بابا یادگار از جاده کرند غرب به سرپل ذهاب است. با ورود به این جاده در دو سمت خود، درختان زیبای بلوط و تپه‌های سبز و زردنگی می‌بینید که شما را محو تماشای خود می‌کند. دیواره‌های سنگی عجیبی در این مسیر وجود دارد که شکلی اسطوره‌ای به جاده داده‌اند. در این جاده خطرناک کوهستانی، می‌توانید با ایستادن در کنار انبوه درختان میوه پرننگ و لعاب، عکس‌های به یادماندنی بگیرید.

★ در این مسیر اسطوره‌ای، دیدن آبشار گمنام ریجاب را که کنا جاده بابا یادگار است، از دست ندهید.

جاده اسالم - خلخال

این جاده که در هر فصلی از سال زیبایی‌های منحصر به فرد خود را دارد، یکی دیگر از جاده‌های زیبای ایران است. بهشتی غیرقابل توصیف که برای درک آن، باید حتما سری به این جاده بزنید. جاده‌ای که با چشم‌اندازهایی مسحورکننده، رانندگی را از هر زمان دیگری برایتان لذت‌بخش تر می‌کند تا قدم به قدم مجبور به توقف شوید و زیبایی‌های بی‌بدیل این جاده جنگلی را در دوربین تان ثبت کنید. با ورود به جاده همیشه مه آلود اسالم - خلخال گویا پا به منطقه‌ای رویایی گذاشته‌اید که لحظه به لحظه چهره‌ای متفاوت پیش‌روی شما قرار می‌دهد. با دور شدن از اسالم و در پیچ و خم‌های جاده دشت‌های سرسبز، مناظر شگفت‌انگیز و درختان سر به فلک کشیده‌ای می‌بینید که لذت سفر جاده‌ای را برایتان دوچندان می‌کند. رودخانه همیشه خروشان این جاده هم بر جذابیت‌های آن افزوده است.

★ در گذر از این جاده و در مسیرهای فرعی آن، جاذبه‌هایی همچون دریاچه، آبشار، گلزار و حیات‌وحش دیده می‌شود که در نوع خود بی‌نظیر است. در چشمه آبگرم کیوی هم که در نزدیکی خلخال قرار گرفته، می‌توانید تنی به آب بزنید.

جاده کرج - چالوس

وقتی حرف از جاده‌های زیبای ایران به میان می‌آید، اولین جاده‌ای که به ذهنمان می‌رسد، جاده چالوس یکی از زیباترین و محبوب‌ترین جاده‌های ایران است؛ مسیری که انتخاب بسیاری از مسافران برای رفتن به شمال است. این جاده با آن پیچ‌وخم‌های خطرناک، کوه‌ها، قله‌ها و رودخانه‌های زیبایش به اندازه‌ای جذاب و دیدنی است که خود به تنهایی یک جاذبه طبیعی محسوب می‌شود. آنچه جاده چالوس را از دیگر جاده‌های ایران متمایز کرده، تلاش کارگرانی بود که به سختی و با زحمت زیاد توانستند تونل‌هایی در مسیر کرج - چالوس حفاری کنند. شاید ندانید که حفاری و ساخت تونل کندوان سه سال طول کشید.

★ در مسیر این جاده زیبا می‌توانید از جاذبه‌هایی همچون باغ لاله گچسر، سد امیرکبیر، تونل دست‌کند کندوان، رود چالوس، دهکده پوش و سیاه‌بیشه دیدن کنید.

زیباترین جاده‌های ایران (قسمت اول)

مسیرهای مه‌آلود رویایی

شینم اعماری | سرزمین پنهاور و زیبایمان ایران به کشور چهار فصل مشهور است؛ کشوری که در زمان‌های مختلف سال در هر گوشه از آن می‌توان فصلی متفاوت را تجربه کرد و از دیدن مناظر و جاذبه‌های لذت‌برد. سفر جاده‌ای برخلاف سفر با قطار یا هواپیما، یکی از ارزان‌ترین و بهترین سفرهاست که انتخاب پیشتر مردم ایران است. در این مطلب قصد داریم شما را با سفرهای جاده‌ای و زیباترین جاده‌های ایران آشنا کنیم. پس اگر اهل گشت و گذار و جاده‌گردی هستید، خواندن این مطلب را از دست ندهید.

نگاهی به رسم‌های رمضانی در ایران

آیین‌های روزه‌داری

هفته پیش به بخش‌هایی از آیین‌های زیبای ایرانیان در ماه رمضان اشاره کردیم؛ آیین‌هایی که با تلفیق هنر مندانه دین و فرهنگ، آداب و رسوم زیبایی را در ماه مهمانی خداوند خلق کرده‌اند. رسو می که هر کدامشان حکایت گر مهمان نوازی، نوع دوستی و علاقه مندی به توحید و خداپرستی را در تمام ایرانیان نمایان می‌کند. چه ماهی برای نمایش بندگی و عبودیت خداوند بالاتر و بهتر از رمضان است. بخش دوم و پایانی آیین‌های روزه‌داری را با هم می‌خوانیم.

استان مازندران

رسم سحر خیزی

هنوز آداب و رسومی چون سحری خوانی در مازندران وجود دارد. سحری خوانان با حرکت در کوچه پس کوچه‌های روستا، مردم را برای سحر بیدار می‌کنند و در قدیم، سحر خوانان با به راه افتادن در کوچه و محلات بانوای خوش، روزه‌داران را بیدار می‌کردند و می‌خواندند. «سحر شد بیا خیز هنگام نماز است» و همسایه‌های نیز با این آواز دیگران را برای سحری بیدار می‌کردند. در قدیم به علت نبود امکانات مانند برق، روشنایی، دستگاه‌های رسانه‌ای و خستگی مردم به خاطر کار در شالیزار و فعالیت‌های کشاورزی ممکن بود که عده‌ای، سحر را خواب بمانند؛ بنابراین بعضی از مؤمنان با گرفتن حلب خالی در یکدست و چوب در دست دیگر با چوب روی حلب می‌کوبیدند و با فریاد «سحر بر خیز»، «سحر بر خیز که صبح صادق آمد»، مردم را برای خوردن سحر و روزه گرفتن از خواب، بیدار می‌کردند و اگر همسایه‌ای چراغ یا به گفته مازندرانی‌ها، لیمپ یا چراغ گردسوز یا فانوس همسایه را خاموش می‌دید، بلافاصله بر در خانه می‌کوبیدند و او را از سحر، آگاه می‌کردند. در مناطق کوهستانی استان مازندران و در روستاهای دوردست شهرستان سوادکوه و کوه‌های دوهزار شهرستان تکاب و منطقه بندپی شهرستان بابل و به ویژه در چهار دانگه و دودانگه و روستاهای اتو، لاجیم، ولویی، پیر نعیم، امیر کلا، ولوکش، سی پی سوادکوه و روستاهای دیگر، سنت حسنه سحر خوانی همچنان ادامه دارد.

نذر حلوا

بسیاری از مردم مازندران برای بر آورده شدن آرزوها و ارتباط معنوی با خدا سه روز مانده به ماه مبارک رمضان روزه می‌گیرند. در مازندران افرادی که حاجتی داشته باشند، برای بر آورده شدن آن نذر ختم انعام کرده و برای این کار از کسانی که در قرائت قرآن تبحر دارند، دعوت می‌کنند و هنگام خواندن قرآن مقداری نمک، چند قرص نان و چند ظرف آب در سینی بزرگی می‌گذارند و در مجلس قرار می‌دهند. نذر حلوا از دیگر نذورات مردم این منطقه است که در شب ۱۵ مبارک رمضان همزمان با میلاد امام حسن مجتبی (ع) زنان به عنوان نذر، قند، چای، خرما و زغال به مسجد می‌برند که این کار تا پایان ماه مبارک رمضان ادامه دارد. مازندرانی‌ها سحر را نمی‌خوانند، زیرا نماز نافله شب می‌خوانند و به ویژه مناجات حضرت امیر (ع) در مسجد امیر رایه نام «مولای مولای» زمزمه می‌کنند.

استان قم

کلوخ اندازان

یکی از آیین‌های قدیم قمی‌ها «کلوخ اندازون» است. طبق این رسم، در شب آخر ماه شعبان، مردم در جوی آب که کنار امامزاده شاه محمد قاسم (ع) وجود داشت و به «خندق» معروف بود، کلوخ‌هایی پرت می‌کردند و از خداوند برای روزی گسترده و کمک در ماه مبارک رمضان مدد می‌گرفتند.

پیشخولی

در زمان‌های گذشته به این صورت ساختمان‌سازی نبود و معمولاً از درشکه برای رفت و آمد استفاده می‌کردند. یکی از دلایل ایجاد گلدسته‌ها این بوده که چراغ‌هایی روی آن می‌گذاشتند تا کسانی که گم شده‌اند، راهشان را پیدا کنند. در ایام ماه مبارک رمضان کسانی که صدای بلندی داشتند، بالای همین گلدسته‌ها دعای سحر و اذان و مناجات می‌خواندند که در اصطلاح به آنها «پیشخوان» گفته می‌شد.

طبل زنی در سحری

در قدیم عده‌ای از مردم قم به صورت داوطلبانه برای بیدار کردن همسایه‌ها و اهالی محل طبل زنی می‌کردند. سحر خیزی در ایام ماه رمضان عادت زیبایی بود که همه اهالی خانواده با هم در آن شریک بودند و سحر تنها مختص افراد روزه دار نبود.

استان بسمان

شو خوانی

یکی از زیباترین آیین‌های معنوی در شاهرود و مچن، شو خوانی (شب خوانی) یا سحر خوانی است که متأسفانه امروز به دلیل از تقای وسایل ارتباط جمعی و پیشرفت زندگی مدرن، کمرنگ شده است. شو خوانی رسمی دیرین است که طی آن، مردم از ساعتی مانده به اذان صبح روی پام خانه‌ها و مساجد رفته و با صدای دل‌نشین شو خوانی یا سحر خوانی، مردم را بیدار می‌کنند. البته در اکثر نقاط شهرستان، شوخوان‌ها، بانواختن طبل و شبپور، شو خوانی خود را تکمیل می‌کردند و از ابیات و اشعار کهن و مذهبی برای بیدار کردن مردم بهره می‌بردند تا به این شکل ایام ماه رمضان، یاد دیگر ایام سال تفاوت داشته باشد. شو خوانی را همراه با طبل و شبپور زمانی انجام می‌دهند که همه برای تناول سحری بیدار شوند، روزگاری با روشن

کردن آتش بر پشت‌بام‌ها و نوای اشعار مذهبی و طبل زدن، فرارسیدن زمان تناول سحری در ماه مبارک رمضان به مردم اعلام می‌کردند.

دوخت کیسه مراد

یکی دیگر از آیین‌های معنوی شاهرود، دوخت کیسه مراد همزمان با روز بیست و هفتم ماه مبارک رمضان است. زنان شاهرودی در این روز و در فاصله بین نماز ظهر و عصر مساجد، کیسه‌ای کوچک را می‌دوزند و یک سکه به عنوان تبرک در آن قرار می‌دهند تا این کیسه مراد، برایشان ذخیره‌ای بابرکت در طول سال و در سفرهای زیارتی باشد. افرادی که حاجت آنها بر آورده می‌شود، در سال بعد حتماً مقداری پارچه و نخ و سوزن می‌آورند و بین دیگر خاتم‌های حاضر در نماز جماعت تقسیم می‌کنند. از سوی دیگر برداخت زکات فطره به فقرای محله و همچنین توزیع خرما نذری همزمان با نماز مغرب و عشاء در مساجد از دیگر رسوم ماه رمضان است.

استان زنجان

سه مفهوم برای سه دهه

مردم زنجان روزه گرفتن در دهه اول ماه مبارک رمضان را «یوقوشادشینان- چیخماق» (حرکت در سر بالایی تند کوه با بار سنگ)، ده روز دوم این ماه را «یوقوشا کر پیچین چیخماق» (بالا رفتن از دامنه کوه با بار خشت) و روزه داری در دهه سوم این ایام پربرکت را «انیشه قاشماق سو ایچماق کیمیندی» (پایین آمدن از دامنه کوه مثل آب خوردن است) تعبیر می‌کنند.

ثواب کله گنجشکی

به اعتقاد مردم زنجان، در ماه مبارک رمضان اعضای بالغ خانواده‌ها از ثواب روزه‌های کله گنجشکی (به زبان محلی «طیقه اوروجی») کودکان و افراد نابالغ برخوردار می‌شوند. زنجانی‌ها معتقدند ثواب روزه‌های کله گنجشکی کودکان و افراد نابالغ به پدر و مادرها هم می‌رسد؛ به همین دلیل والدین، کودکان خود را به گرفتن روزه‌های نصفه روز تشویق می‌کنند و در مقابل هر روزه کله گنجشکی مبلغی را به عنوان جایزه به فرزند خود می‌دهند و در اصطلاح آن ثواب را می‌خرند.

عزاداری ماه رمضان

زنجانی‌ها در شب‌های قدر نیز همچون حالا که به پایتخت نشینان شور و شعور حسینی شهرت یافته‌اند در سوگ پدر پی‌نظیر سید و

سالار شهیدان می‌نشستند و با بریایی آیین‌های ویژه و خاصی از قبیل دعا و نیایش، شرکت در محافل معنوی دعای جوشن کبیر، اقامه نماز هفت قل هو اللهی، حضور در مساجد و تکایا و قرآن سرگرفتن، ۱۹، ۲۱ و ۲۳ ماه مبارک رمضان را عزاداری می‌کنند.

استان گیلان

شیرینی ۳۰۰ ساله

شاید نتوان خیلی دقیق درباره قدمت شیرینی «شته خوشکار» نظر داد اما بر اساس اطلاعات موجود، این شیرینی با قدمتی ۳۰۰ ساله در منطقه گسگرکات به ویژه بخش «طاهر گوراب» صومعه‌سرا طبخ می‌شود و بهترین رشته ریزان- اصطلاحی برای افرادی که رشته این شیرینی را آماده می‌کنند- در این منطقه وجود دارد و حتی در برخی خانواده‌ها رشته ریزی به عنوان شغل آبا و اجدادی در آمده است. ماه رمضان که شروع می‌شود نه تنها در منطقه طاهر گوراب که در تمام نقاط استان به ویژه شهر رشت بساط رشته خوشکار پزی علم می‌شود و بیسته به کیفیت محصولی که ارائه می‌شود، هر مغازه مشتریان خاص خود را دارد. این شیرینی مخصوص سفره‌های افطار و بیشترین تولید آن هم در همین ایام است، اما نوع و کیفیت مواد تشکیل دهنده آن، تأثیر زیادی در استقبال مشتریان دارد. رشته خوشکار از دو محصول رشته و خوشکار تشکیل شده که معمولاً به صورت پیوسته نام برده می‌شود. «رشته» همان ترکیب آرد و برنج و آب و شیر به تنهایی است که روی سینی مسی ریخته می‌شود و «خوشکار» به رشته میان پر می‌گویند. قدیم ترها برنج را خیس کرده و وقتی نرم شد، آن را آسیاب می‌کردند تا آرد برنج یکدستی به دست آید و همان آرد برنج را برای تهیه رشته مورد استفاده قرار می‌دادند اما امروزه بیشتر از آرد برنج آماده استفاده می‌کنند.

استان خراسان رضوی

محافل تفسیر قرآن

خراسانی‌ها اغلب در مساجد و تکایا و بسیاری از منازل جلسه‌های ختم قرآن برگزار می‌کنند، هر چند جلسه‌های ختم قرآن تنها به ماه رمضان اختصاص ندارد و در تمام ماه‌های سال برپای می‌شود، اما در ماه رمضان انگار صفا و جلوه‌ای دیگر دارد. مشهدی‌ها معتقدند قرائت قرآنی را که در ماه رمضان آغاز می‌کنند باید

حتماً تا آخر ماه تمام کنند و گرنه مقروض می‌شوند و هر کس در جزء آخر قرآن نوبتش به سوره توحید رسید، به سایر شرکت کنندگان در دوره قرآن شیرینی می‌دهد.

نوای نقاره زنی

در روزگاران قبل، نه تنها در خراسان رضوی بلکه در بسیاری از نقاط ایران، برای بیدار شدن در سحرهای ماه رمضان و تشخیص وقت سحر از وسایل و روش‌های گوناگون از جمله ستارگان، بانگ خروس، صدای نقاره، طبل و شبپور، توپ در کردن استفاده می‌کردند که غیر از این موارد کوبیدن به دیوار همسایه و بخش صدای مناجات از گلدسته‌های مساجد از دیگر روش‌های بیدار شدن در سحر بود. اگر چه امروز از وسایل الکترونیکی برای بیدار شدن در سحرگاه استفاده می‌شود، اما آنچه سالیان درازی است با اهالی خطه خورشید همراه و مهمان لحظات سحر آنهاست، نوای جان افزای نقاره زنی حرم رضوی است و هنوز هم جسم و جان زائران و مجاوران را جلا می‌دهد.

شله مشهدی

بازار طبخ شله مشهدی، شله زرد، آش رشته، سوپ و پخش آن بین اهالی محل و نیازمندان در ماه مبارک رمضان در خراسان رضوی داغ است، در این میان اما شاید شله مشهدی برای مردم در سایر نقاط ایران جذاب تر باشد. شله مشهدی، غذای معروف مشهدی هاست که سایر مردم ایران نیز کم و بیش با آن آشنا هستند و در ایامی همچون ماه رمضان پای ثابت برخی سفره‌هاست و بیشتر برای وعده افطار مورد استفاده روزه‌داران قرار می‌گیرد. زیرا مردم معتقدند شله غذایی سنگین بوده و سبب تشنگی روزه‌دار در طول روز می‌شود.

شب خوانی

در سال‌های گذشته به دلیل نبود وسایل نوین ارتباطی همانند تلویزیون و رادیو، مردم از شب خوانی برای بیدار کردن یکدیگر در سحر استفاده می‌کردند؛ به این ترتیب که با مشت کوبیدن به دیوار همسایه و در آوردن صدای طبل، دهل و صدای ظروف یکدیگر را مطلع می‌کردند. در شب خوانی‌ها، همسایه‌ای که زودتر بیدار می‌شد، همسایه‌های دیگر را نیز بیدار می‌کرد، برخی‌ها نیز با صدای خروس بیداری می‌شدند و اصطلاحاً «خروس خوان» از خواب بر می‌خواستند و با روشن شدن چراغ‌ها که نشانه بیدار شدن روزه‌داران بود، دیگر طبلی زده نمی‌شد.

تاریخچه تولید سرکه به یک هزار سال پیش برمی گردد. یکی از فراورده‌های طبیعی که در بیشتر خانه‌های ایرانی پیدا می شود. بیشترین کاربرد سرکه در ایران، استفاده از آن به عنوان چاشنی غذا و تهیه انواع ترشی‌ها و سالادهاست. سرکه مصلح بسیاری از غذاهاست و طبیعتی سرد و خشک دارد. مصلح آن نیز شیرینی‌های طبیعی و روغن بادام شیرین است. در روایت‌ها و احادیث مختلف در منابع طبی جامع ایرانی بر استفاده از سرکه تاکید شده است. فراموش نکنید که سرکه کاربردهای درمانی زیادی دارد. همانطور که می‌دانید، سرکه به دوروش مختلف تولید می‌شود: در روش اول، سرکه را از میوه‌ها تهیه می‌کنند. میوه‌هایی که دارای کربوهیدرات بالایی هستند مثل سیب، خرما و انگور و... در روش دوم کارخانه‌ها برای تهیه این محصول از همان ابتدا ترنجیب می‌دهند از الکل کمک بگیرند که از آن به عنوان سرکه صنعتی یاد می‌شود. باین مقدمه کوتاه در ادامه به انواع سرکه و کاربردهای آن اشاره خواهیم کرد. چاشنی پرطرفداری که در تمام خانه‌ها پیدا می‌شود و مصارف زیادی دارد.

از رفع شدن تا رفع جرم دندان

- استفاده از سرکه در کنار وعده‌های غذایی باعث رقیق شدن خون می‌شود و به تجزیه چربی‌ها و دفع سموم کمک می‌کند و کلسترول بد خون را کاهش می‌دهد.
- اسید سیتریک موجود در سرکه، به هضم و جذب کلسیم موجود در مواد غذایی کمک می‌کند و در سوخت و ساز بدن بسیار موثر است.
- مصرف سرکه باعث از بین بردن باکتری‌های مضر سیستم گوارشی می‌شود. بنابراین افرادی که در سیستم گوارشی خود با مشکلاتی مثل نفخ، یبوست، دل درد و... مواجه هستند، می‌توانند با مصرف سرکه به رفع این مشکلات کمک کنند.
- سرکه می‌تواند ترشح اسید معده را متعادل و از بروز گاز معده جلوگیری کند.
- سرکه در رفع جرم دندان و التهاب لثه موثر است. همچنین برای رفع بوی بدن دهان و سفیدی دندان‌ها می‌توان هفته‌ای یکبار دندان‌ها را با مسواک آغشته به سرکه مسواک زد.
- سرکه در کاهش وزن نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد، البته به شرط آنکه فرد رژیم غذایی مناسبی جهت کاهش وزن پیروی کند.

از رفع سرماخوردگی تا مراقبت از دیابت

- بخور سرکه رقیق شده در رفع سرماخوردگی و گرفتگی بینی ناشی از آن موثر است و سردردی را که در اثر بدی هوای محیط، بخار حمام و زیادی صفر ایجاد شده است، رفع می‌کند.
- سرکه تأثیر زیادی در از بین بردن بوی عرق بدن، قارچ و زورم با دارد. همچنین از سرکه می‌توان برای رفع احساس گرفتگی پاها استفاده کرد.
- این ماده یک ضد عفونی کننده قوی است و می‌تواند به عملکرد سم‌زدایی کبد کمک کند و صفرا را از بین ببرد.
- سرکه دوامی نامحدود دارد. این ماده حتی اگر بعد از مدتی کدر شود و رسوب کند، باز هم خاصیت خود را از دست نمی‌دهد.
- سرکه دارای خواص ضد میکروبی است و به عنوان یک عامل پاک کننده طبیعی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- یکی از خاصیت‌های مهم سرکه، افزایش سطح حساسیت به انسولین در افراد مبتلا به دیابت نوع دوم و افرادی است که در آستانه ابتلا به دیابت قرار دارند.
- سرکه در حفظ سطح قند خون موثر است و اسید استیک موجود در این ماده به پایین آوردن قند خون کمک می‌کند.

سرکه سیاه، برنج، مالت و نیشکر

سرکه انواع مختلفی دارد که از جمله آنها می‌توان به سرکه سیاه چینی (نوعی سرکه کهنه حاصل از برنج، گندم، ارزن و ذرت خوشمای یا مخلوطی از آنها که سیاه‌رنگ است و مزه مالت دارد)، سرکه برنج (در آشپزی شرق و جنوب شرقی آسیا بسیار معمول است و به رنگ‌های سفید، زرد کم‌رنگ، قرمز یا سیاه وجود دارد)، سرکه مالت (از جو تهیه می‌شود و رنگ قهوه‌ای روشن دارد)، سرکه نیشکر (از عصاره گیاه نیشکر تهیه می‌شود و در فیلیپین، فرانسه و آمریکا معمول است. رنگ آن زرد پررنگ یا قهوه‌ای طلایی است که مزه‌های مطبوع دارد).

از پایین کردن کلسترول تا کاهش آفتاب‌سوختگی

- سرکه به پایین آمدن سطح تری‌گلیسرید کمک می‌کند. با مصرف سرکه می‌توان از برخی مشکلات ناشی از کلسترول بالا مانند حمله قلبی و سکته مغزی جلوگیری کرد.
- مصرف سرکه به این دلیل که در افزایش سلامت مغز موثر است، بسیار توصیه شده است.
- سرکه سرشار از مواد مغذی از جمله ویتامین B1، ریبوفلاوین و نمک‌های معدنی است. اگر می‌خواهید بدن‌تان عملکردی داشته باشد، مصرف سرکه را فراموش نکنید.
- سرکه به کاهش خارش و درد شہرت است. سرکه سفید را به آب حمام خود اضافه کنید تا خارش پوست را کاهش دهد.
- یکی از بهترین خواص سرکه، کمک به کاهش آفتاب‌سوختگی است. برای کاهش آفتاب‌سوختگی، ترکیبی از سرکه سفید و آب را بر پوست آسیب‌دیده بمالید.

توصیه‌ها

- مصرف سرکه برای مبتلایان به ضعف اعصاب، درد مفاصل و زخم معده توصیه نمی‌شود.
- سرکه صنعتی در مقایسه با سرکه طبیعی خاصیت چندانی ندارد. رنگ اصلی این سرکه‌ها سفید است که با رنگ مصنوعی کاراملی، برخی از آنها را به رنگ سرکه‌های خانگی درمی‌آورند. برای اینکه این سرکه‌ها مدت زمان بیشتری بمانند، در تهیه آنها از مواد نگهدارنده استفاده می‌کنند.
- استفاده از سرکه‌های صنعتی برای مصارف خانگی و تهیه انواع ترشی به هیچ وجه توصیه نمی‌شود.

سرکه‌های خاورمیانه

سرکه کشمش (در ترکیه تولید می‌شود، در آشپزی خاورمیانه مصرف دارد و دارای رنگ قهوه‌ای کدر با مزه ملایم است). سرکه خرما (به طور سنتی در نواحی خاورمیانه تهیه می‌شود، سرکه عسل (کم‌یاب است) و... علاوه بر سرکه‌هایی که به آنها اشاره کردیم، انواع دیگری هم وجود دارد. مثل سرکه بالزامیک، سرکه انگور، سرکه سیب و... که مصارف استفاده از آنها در بسیاری از خانواده‌های ایرانی متداول است. بالزامیک: این سرکه خوش طعم کمی گران است. دلیل گرانی این محصول هم مدت زمان طولانی تهیه آن است. سرکه هر چه شیرین تر باشد، عمر طولانی تری دارد. سرکه بالزامیک بیشتر برای سالادهای استفاده می‌شود. از این سرکه گران برای چاشنی انواع سالاد سبزی، پیش غذاها و پنیرها استفاده می‌شود.

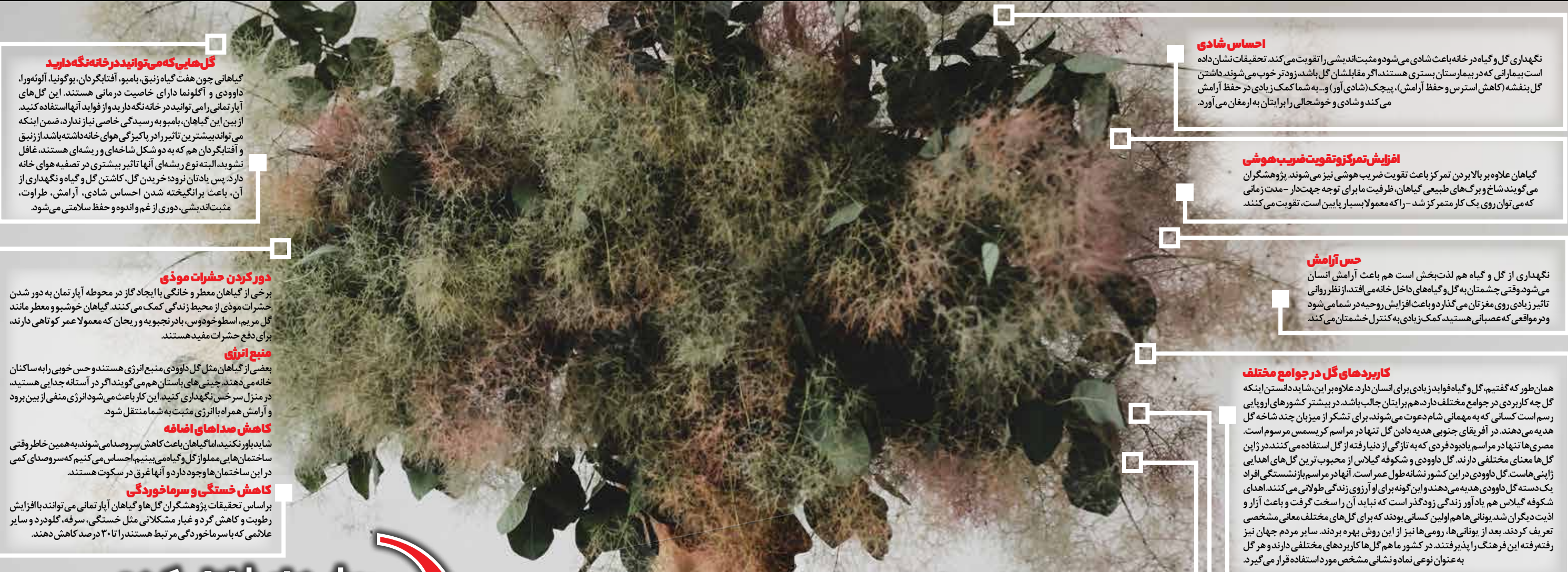
- سرکه سفید و قرمز: معروف‌ترین سرکه در دنیا سرکه سفید و قرمز است. چاشنی که از انگور تهیه می‌شود. از سرکه انگور می‌توان برای درست کردن انواع ترشی، به عنوان چاشنی غذا و انواع سالادها استفاده کرد. سرکه سفید و قرمز به بسیار اقتصادی و ارزان، از گذشته تاکنون در میان خانواده‌های ایرانی از محبوبیت زیادی برخوردار بوده است.
- سرکه سیب: این سرکه که از سیب به دست می‌آید، از سرکه‌های ارزان است و طعم بسیار دلچسبی دارد. همچنین گزینه مناسبی برای بهداشت پوست و مویز محسوب می‌شود.
- سرکه علاوه بر اینکه مصرف خوراکی دارد و بیشترین کاربرد آن هم تهیه انواع ترشیجات است، اما از خواص دارویی اش نباید به راحتی گذشت. یک لیوان سرکه سرشار از املاح معدنی و ویتامین هاست و ۳۳ کالری انرژی دارد.
- استفاده از سرکه در تهیه انواع ترشی‌ها و سالادهای فصل باعث خوشمزگی، تحریک اشتها و ترشح بیشتر شیره گوارشی می‌شود و به هضم غذا کمک می‌کند. از سوی دیگر، سالادهایی که با ترشیجاتی نظیر سرکه طعم می‌گیرند، سالم‌ترین و مغذی‌ترین نوع سالاد هستند. چون این طعم‌ها باعث جذب بیشتر مواد ویتامینی و پروتئینی موجود در مواد سالاد می‌شوند؛ از این رو استفاده از سرکه در تهیه سالادهای فصل توصیه می‌شود.

سرکه و فواید آن

باین گیاهان سرفه را درمان کنید

مطمئناً برایتان پیش آمده که گاهی اوقات از سرفه‌های گاه و بی‌گاه و البته بی‌دلیل خسته شده باشید. سرفه‌هایی که اعصاب‌تان را بهم می‌ریزد و مشکلاتی را برایتان ایجاد می‌کند. در ادامه گیاهانی را به شما معرفی می‌کنیم که به شما کمک می‌کند تا از شر این سرفه‌ها خلاص شوید.

- شنبلیله:** تنگی راه‌های تنفس را از بین می‌برد و سرفه‌های خلط‌آور را کاهش می‌دهد.
- ریشه شیرین بیان:** سرفه‌ها و گلودرد ناشی از بیماری یا حساسیت را تسکین می‌دهد.
- فراسیون سفید (گیاهی گلدار از خانواده نعناعیان):** شما می‌توانید با این گیاه سرفه خود را درمان کنید. فراسیون سفید به عنوان ماده‌ای خلط‌آور گرفتگی راه تنفس را برطرف می‌کند و سرفه‌های خشک را تسکین می‌دهد.
- لیم و عسل:** محلول آب ولرم، لیمو و عسل، تسکین‌دهنده و رفع‌کننده سرفه است.
- جینسنگ:** این گیاه از بروز سرماخوردگی و آنفلوآنزا پیشگیری می‌کند و شدت علائم آن را کاهش می‌دهد.
- رازیانه:** در طب هندی، از رازیانه برای درمان بیماری‌های متعددی استفاده می‌شود. از جمله سرفه به علت برونشیت، آنفلوآنزا و بیماری ریوی. پس شما با استفاده از این گیاه می‌توانید سرفه‌تان را درمان کنید.
- آویشن:** آویشن یکی دیگر از سبزیجاتی است که دمنوش آن برای رفع سرفه خشک مفید است.
- تجلیل:** تجلیل یکی از گیاهانی است که فواید بسیاری دارد از مهم‌ترین خواص آن می‌توان به درمان سرفه خشک و درمان سرماخوردگی اشاره کرد.
- اکالیپتوس یا نعناع:** یکی از موثرترین روش‌ها برای درمان سرفه خشک بخور است. استفاده از بخور باعث مرطوب شدن بینی، گلو و سیستم تنفسی می‌شود و با ایجاد مخاط، سرفه خشک مزمن و شدید را از بین می‌برد. بخور اکالیپتوس علاوه بر درمان سرفه خشک و سرماخوردگی، هوای خانه را هم ضد عفونی می‌کند.

احساس شادی
نگهداری گل و گیاه در خانه باعث شادی می‌شود و مثبت‌اندیشی را تقویت می‌کند. تحقیقات نشان داده است بیماری که در بیمارستان بستری هستند، اگر مقابلشان گل باشد، زودتر خوب می‌شوند. داشتن گل بنفشه (کاهش استرس و حفظ آرامش)، پیچک (شادی آور) و... به شما کمک زیادی در حفظ آرامش می‌کند و شادی و خوشحالی را برایتان به ارمغان می‌آورد.

افزایش تمرکز و تقویت ضرب‌هوشی
گیاهان علاوه بر بالا بردن تمرکز باعث تقویت ضرب‌هوشی نیز می‌شوند. پژوهشگران می‌گویند شاخ و برگ‌های طبیعی گیاهان، ظرفیت ما برای توجه جهت‌دار - مدت زمانی که می‌توان روی یک کار متمرکز شد - را که معمولاً بسیار پایین است، تقویت می‌کنند.

حس آرامش
نگهداری از گل و گیاه هم لذت‌بخش است هم باعث آرامش انسان می‌شود. وقتی چشمتان به گل و گیاه‌های داخل خانه می‌افتد، از نظر روانی تاثیر زیادی روی مغزتان می‌گذارد و باعث افزایش روحیه در شما می‌شود و در مواقعی که عصبانی هستید، کمک زیادی به کنترل خشم‌تان می‌کند.

کاربردهای گل در جوامع مختلف
همان‌طور که گفتیم، گل و گیاه فواید زیادی برای انسان دارد. علاوه بر این، شاید دانستن اینکه گل چه کاربردی در جوامع مختلف دارد، هم برایتان جالب باشد. در بیشتر کشورهای اروپایی رسم است کسانی که به مهمانی شام دعوت می‌شوند، برای تشکر از میزبان چند شاخه گل هدیه می‌دهند. در آفریقای جنوبی هدیه دادن گل تنها در مراسم کریسمس مرسوم است. مصری‌ها تنها در مراسم یادبود فردی که به تازگی از دنیا رفته از گل استفاده می‌کنند. در ژاپن گل‌ها معنای مختلفی دارند. گل داوودی و شکوفه گیلاس از محبوب‌ترین گل‌های اهدایی ژاپنی‌هاست. گل داوودی در این کشور نشانه طول عمر است. آنها در مراسم بازنشستگی افراد یک دسته گل داوودی هدیه می‌دهند و این گونه برای او آرزوی زندگی طولانی می‌کنند. اهدای شکوفه گیلاس هم یادآور زندگی زودگذر است که نباید آن را سخت گرفت و باعث آزار و اذیت دیگران شد. یونانی‌ها هم اولین کسانی بودند که برای گل‌های مختلف معانی مشخصی تعریف کردند. بعد از یونانی‌ها، رومی‌ها نیز از این روش بهره بردند. سایر مردم جهان نیز رفته‌رفته این فرهنگ را پذیرفتند. در کشور ما هم گل‌ها کاربردهای مختلفی دارند و هر گل به عنوان نوعی نماد و نشانی مشخص مورد استفاده قرار می‌گیرد.

پاکسازی هوا
کمتر کسی است که نداند گیاهان باعث تصفیه هوا می‌شوند و تاثیر زیادی بر سلامت دارند. گل‌های آپارتمانی با جذب دی‌اکسید کربن و تبدیل آن به اکسیژن می‌توانند نقش مهمی در پاکسازی هوای خانه ایفا کنند. گیاهان این توانایی را دارند که ۷۸ درصد از سموم موجود در هوا را از بین ببرند. در محیط‌های بسته سمومی مثل فرمالدئیدها، مونواکسید کربن و... وجود دارد که از طرق مختلف (لاک ناخن، رنگ‌ها، چرم‌های مصنوعی، جوهر پرینتر و...) وارد زندگی ما می‌شوند، سمومی که در طولانی مدت سلامت‌متان را به خطر می‌اندازند، اما با نگهداری گیاهان آپارتمانی در محل زندگی می‌توان اثرات زیانبار آنها را کاهش داد. نگهداری بامبو، پیچک، فیکوس، زنبق نخل مرادب در پاکسازی هوا کمک‌شایان توجهی می‌کند.

مفید برای ذهن
نگهداری از گیاهان و مراقبت از آنها برای ذهن بسیار مفید است. مهربانی و عشق ایجاد می‌کند و در درمان استرس و جلوگیری از پر خاشگری بسیار تاثیرگذار است. روان‌شناسان زیست‌محیطی بر این باورند که وجود گیاهان سبز در خانه و محل کار نه تنها باعث می‌شود افراد کارشان را به بهترین شکل انجام دهند، بلکه به شادتر بودن آنها در محیط کار نیز کمک می‌کند. کاهش حواس پرتی، افزایش خلاقیت، بهبود حالات روحی و روانی و... از مزایای دیگر نگهداری از گل و گیاه است.

تاثیرهای باورنگردنی گیاهان در زندگی

حیات بخشی به روح

گیاهان علاوه بر زیبایی محیط باعث سلامت جسم و روح انسان می‌شوند و همه کسانی که اطراف خود از گل و گیاه بهره می‌برند، انرژی خوبی از گیاهان دریافت می‌کنند. نگهداری گل و گیاه در خانه‌های آپارتمانی و کوچک امروز، بدون آن حیاط‌های خاطره‌انگیز دیروز که پر از شمعدانی‌های رنگارنگ بود، شاید نتواند جای خالی باغچه‌های قدیمی پر از گل و درخت را بر ایمان پر کند، اما می‌تواند باعث شادابی شود و حس آرامش را به ما منتقل کند. همین دلیل کافی است تا در آپارتمان‌های کوچک بی‌رحمان جایی را برای نگهداری گل و گیاه در نظر بگیریم و از فواید آن سود ببریم.

گل‌هایی که می‌توانید در خانه نگه دارید

گیاهانی چون هفت‌گانه زنبق، بامبو، آفتابگردان، بوگونیا، آئونه‌ورا، داوودی و آگلونما دارای خاصیت درمانی هستند. این گل‌های آپارتمانی را می‌توانید در خانه نگه‌دارید و از فواید آنها استفاده کنید. از بین این گیاهان، بامبو به رسیدگی خاصی نیاز ندارد، ضمن اینکه می‌تواند بیشترین تاثیر را در پاکیزگی هوای خانه داشته باشد. از زنبق و آفتابگردان هم که به دو شکل شاخه‌ای و ریشه‌ای هستند، غافل نشوید، البته نوع ریشه‌ای آنها تاثیر بیشتری در تصفیه هوای خانه دارد. پس یادتان نرود؛ خریدن گل، کاشتن گل و گیاه و نگهداری از آن، باعث برانگیخته شدن احساس شادی، آرامش، طراوت، مثبت‌اندیشی، دوری از غم و اندوه و حفظ سلامتی می‌شود.

دور کردن حشرات موذی

برخی از گیاهان معطر و خاکی با ایجاد گاز در محوطه آپارتمان به دور شدن حشرات موذی از محیط زندگی کمک می‌کنند. گیاهان خوشبو و معطر مانند گل مریم، اسطوخودوس، بادرنجبویه و ریحان که معمولاً عمر کوتاهی دارند، برای دفع حشرات مفید هستند.

منبع انرژی

بعضی از گیاهان مثل گل داوودی منبع انرژی هستند و حس خوبی را به ساکنان خانه می‌دهند. چینی‌های باستان هم می‌گویند اگر در آستانه جدایی هستید، در منزل سرخس نگهداری کنید. این کار باعث می‌شود انرژی منفی از بین برود و آرامش همراه با انرژی مثبت به شما منتقل شود.

کاهش صداهای اضافه

شاید باور نکنید، اما گیاهان باعث کاهش سروصدای می‌شوند. به همین خاطر وقتی ساختمان‌هایی مملو از گل و گیاه می‌بینیم، احساس می‌کنیم که سروصدای کمی در این ساختمان‌ها وجود دارد و آنها غرق در سکوت هستند.

کاهش خستگی و سرماخوردگی

بر اساس تحقیقات پژوهشگران گل‌ها و گیاهان آپارتمانی می‌توانند با افزایش رطوبت و کاهش گرد و غبار مشکلاتی مثل خستگی، سرخه، گلودرد و سایر علائمی که با سرماخوردگی مرتبط هستند را تا ۳۰ درصد کاهش دهند.

روش‌های شاداب کردن

گیاهان پژمرده

برای کسانی که در کلانشهرها زندگی می‌کنند، هیچ چیز مثل دیدن گل و گیاه در خانه، اطراف آن و محل کار لذت‌بخش نیست؛ لذتی که البته با دیدن گل‌ها و گلدان‌های پژمرده خیلی زود رنگ می‌بازد. روش‌هایی وجود دارد که می‌توان با استفاده از آنها به شاداب کردن گیاهان پژمرده کمک کرد. در ادامه برخی از این روش‌ها را آورده‌ایم.

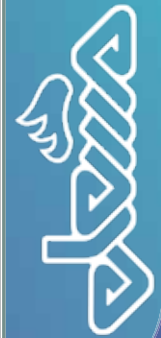
تعویض گلدان: گیاه خود را به یک گلدان با خاک تازه منتقل کنید. بهتر است گلدان جدید کمی بزرگ‌تر از قبلی باشد. این فضا به ریشه‌های گیاه فضای کافی برای رشد را می‌دهد.

غذارسازی بهتر: گیاهان هم مانند تمام موجودات زنده به غذای نیاز دارند. جایگزینی خاک جدید با خاک قدیمی و با کیفیت‌تر روش مناسبی است. بر اساس راهنمای پیشنهادی روی بسته غذایی گیاه به آن غذارسازی کنید. مراقب باشید بیش از حد نیاز گیاه به آن غذارسازی نکنید.

نور خورشید: با اینکه نور خورشید برای گیاه خوب است، اما گیاه پژمرده را نباید یک‌دفعه مقابل نور قرار دهید. نور ۱۰۰ درصد غیرمستقیم خورشید تا زمانی که گیاهتان از پژمردگی درآید کافی است.

آب زیاد: ریحتر بن اشتباهی که افراد انجام می‌دهند این است که نمی‌دانند زمان خواب گیاهان چه زمانی است، از این رو همیشه به آن آب می‌دهند. از آب دادن بیش از حد به گیاه بپرهیزید تا گل مورد علاقه‌تان خراب نشود.

از بین بردن آفت: اگر برگ یا ساقه گیاه شما ضعیف یا خال‌دار دیده می‌شود، شاید آفت به آن زده باشد. به آرامی محلول آب و صابون را روی برگ‌ها بکشید تا از شر آفت گیاه راحت شوید.

مشعل | این روزها نگاه ورزش در نفت فقط به ورزش قهرمانی و همگانی معطوف نیست؛ بلکه به دنبال تحولاتی بنیادی است که به طور حتم ضمن توزیع عادلانه سرانه ورزش، استفاده بهینه از اماکن و تجهیزات ورزشی و ... سلامت، شادابی و پویایی را نیز برای خانواده بزرگ صنعت نفت به ارمغان خواهد آورد. اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی وزارت نفت، به عنوان بانی ورزش در این وزارتخانه خواستار تحقق این موضوع است و حتی با نظارت بر عملکرد ادارات ورزش و رصد کردن آنها به دنبال تحقق زود تر این موضوع است. به همین منظور نگاه اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی به گزارشی که در هفته نامه «مشعل» از عملکرد ورزش نفت و گاز گچساران در سال ۹۷ به چاپ رسید، نشان می دهد که این اداره چه میزان در کار خود مصمم است.

نگاه جدید در ورزش نفت

نخبه پروری و استعدادیابی به جای مدال آوری

اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی در گزارش خود در این خصوص به نکات قابل توجهی اشاره دارد که با نگاه این اداره به برنامه سال ۹۸ ورزش گچساران شروع می شود:

به نظر می رسد سال ۱۳۹۸ در ورزش نفت و گاز گچساران، سال تحول ورزش نفت در زمینه ورزش همگانی و کارکنان در کنار توجه به مسؤولیت اجتماعی در مقوله بومی پروری باشد که امیدواریم این چشم انداز با برنامه ریزی و همت مدیران و دست در کاران ورزش نفت و گاز گچساران، نتایج درخشانی را به ارمغان آورد.

توزیع عادلانه سرانه ورزش، استفاده بهینه از اماکن و تجهیزات ورزشی

از دیگر نکاتی که از سوی شاهرخ داودی، رئیس امور ورزش شرکت بهره برداری نفت و گاز گچساران، در گزارش شماره ۹۲۱ «مشعل» مورد اشاره قرار گرفته، توجه به مقوله سلامت کارکنان است. وی در این باره گفته است: «در این زمینه در تدارک اجرای طرح پایش سلامت کارکنان و خانواده های آنها در سطح منطقه گچساران هستیم که در راینی های اولیه، اجرای آن آغاز شده و طی هفته های آینده، اعتبار سنجی و نحوه دقیق این پایش، بیشتر مورد بررسی کارشناسی قرار خواهد گرفت و تلاش می شود در سال جاری به مرحله عملیاتی برسد.»

طرحی که رئیس امور ورزش شرکت بهره برداری نفت و گاز گچساران از آن سخن گفته، از اولویت های سیاست گذاری شده در شورای عالی ورزش وزارت نفت است (حلقه سلامت، شناسنامه ورزشی کارکنان و خانواده آنها) که طی مدت اخیر از سوی اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی به شرکت اصلی ابلاغ و به طور جدی نظارت و پیگیری می شود.

درخشش چهره های مستعد شرکتی و بومی در تیم های ورزشی

طرح استفاده از ورزشکاران بومی و شرکتی در ترکیب تیم های قهرمانی از سال ۱۳۹۰ در اداره کل ورزش وزارت نفت با جدیت بیشتری نسبت به سال های گذشته دنبال شد تا اینکه در سال ۱۳۹۱ طی ابلاغیه ای به شرکت اصلی و شرکت های تابعه تکلیف شد که این سیاست را به طور کامل به مرحله اجرا برسانند. بنابراین از سال ۱۳۹۱ تاکنون اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی همواره با برگزاری کارگروه های تخصصی متعدد و با حضور متخصصان ورزش وزارت نفت و همچنین نظارت تام بر اجرای طرح، جزئیات اجرایی شدن آن را مورد تأکید قرار داده است.

اکنون بسیاری از شرکت ها، شاهد نتایج این طرح و درخشش چهره های مستعد شرکتی و بومی، در تیم های رسمی ورزشی هستند. شرکت نفت و گاز گچساران که در این گزارش مورد اشاره قرار گرفته، تنها یکی از شرکت های است که این طرح را به مرحله اجرا درآورده و دیگر شرکت ها هم به دلیل ارائه گزارش های حاصل از نظارت و پیگیری های مستمر امور ورزش شرکت ملی نفت به اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی وزارت نفت و تأکید بر استعدادیابی به جای در اولویت قرار دادن مدال آوری، چهره های مستعد بسیاری را شناسایی کرده اند.

تأکید بر استعدادیابی ورزشکاران شرکتی و بومی هم به عنوان برنامه ای در حوزه ورزش و هم به عنوان ایده ای در زمینه مسؤولیت اجتماعی، اکنون در شرکت های مختلف در حال اجراست و از نقاط تمرکز فعالیت های معاونت تربیت بدنی اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی هم محسوب می شود.

به عبارت دیگر، ایجاد وحدت رویه و نهادینه کردن روش های علمی و استاندارد در زمینه شناسایی، پرورش و حمایت مادی و معنوی از استعداد های ورزشی در خانواده صنعت نفت (ورزش همگانی) به منظور پشتوانه سازی برای ورزش قهرمانی، یکی از نقاط

تحولاتی که در صورت اجرای کامل طرح های مورد تأکید اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی، به طور حتم ضمن توزیع عادلانه سرانه ورزش، استفاده بهینه از اماکن و تجهیزات ورزشی و ... سلامت، شادابی و پویایی را برای خانواده بزرگ صنعت نفت به ارمغان خواهد آورد.

طرحی که رئیس امور ورزش شرکت بهره برداری نفت و گاز گچساران از آن سخن گفته، از اولویت های سیاست گذاری شده در شورای عالی ورزش وزارت نفت است (حلقه سلامت، شناسنامه ورزشی کارکنان و خانواده آنها) که طی مدت اخیر از سوی اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی به شرکت اصلی ابلاغ و به طور جدی نظارت و پیگیری می شود.

آغاز مقدمات تدوین طرح پایش سلامت کارکنان صنعت نفت

با حضور کارشناسان خبره حوزه های ورزش، سلامت، ایمنی و روابط کار و مددکاری اجتماعی، کارگروه های تخصصی و نشست های متعددی در اداره کل ورزش وزارت نفت (اداره کل سلامت، تربیت بدنی و مسؤولیت اجتماعی وزارت نفت) با عنوان حلقه سلامت و به ریاست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت برگزار شد و در سال ۱۳۹۴ با ابلاغ راهبردهای صنعت نفت در ورزش از سوی وزیر نفت، تدوین و اجرای شناسنامه و حلقه سلامت در دستور کار شرکت های اصلی و تابعه قرار گرفت.

طرح پایش و سنجش سلامت، به عنوان اولین قدم در فرایند حلقه سلامت شناخته می شود که در تعدادی از شرکت ها در حال اجراست و در برخی شرکت ها هم مقدمات اجرایی شدن را پشت سر می گذارد.

همان طور که نویسنده گزارش «مشعل» در شماره ۹۲۱ اشاره کرده، ورزش وزارت نفت در سال پیش رو به مدد فعالیت ها و طرح های که در سال های گذشته آغاز شده یا در مرحله اجراست، با تحویلی بنیادین روبه رو خواهد شد.

تقدیر از پیشکسوت فوتبال

قدیمی فوتبال در سخنانی گفت: پیشکسوتان ورزشی، ولی نعمت ما هستند و حضور آنها در میادین ورزشی موجب تشویق جوانان به محیط و میادین ورزشی می شود.

دیدار با پیشکسوتان عرصه ورزش، همگان را به وجد می آورد و به هنگام ملاقات آنها احساس می کنیم که دارای پشتوانه محکمی هستیم و امیدواریم این امر پسندیده که از سوی این باشگاه در دستور کار قرار گرفته، همچنان تداوم داشته باشد. یزدی در ادامه با تقدیر از پیشکسوتان ارزنه ورزش صنعت نفت در رشته های مختلف، گفت: باید از توانمندی و تجربیات پیشکسوتان استفاده حداکثری شود؛ زیرا این موضوع برای رسیدن به اهداف مهم در عرصه ورزش لازم است.

همچنین باید حضور پیشکسوتان در کنار ورزشکاران و جوانان در میادین ورزشی پررنگ باشد و برای رسیدن به اهداف جامعه ورزش، استفاده حداکثری از توانمندی های این قشر با تجربه و میدان دیده ضروری است. برقراری ارتباطی دائمی و تعامل با پیشکسوتان از مهمترین اولویت های این باشگاه محسوب می شود و باید اهتمام ویژه ای وجود داشته باشد و با برنامه ریزی دقیق، برای تحقق این موضوع گام های موثری برداشته شود. در ملاقات و تجلیل از اسماعیل گرمسیری، چهره های نامدار ورزش استان و صنعت نفت در سال های نه چندان دور نیز حضور داشتند.

پیشکسوت فوتبال نفت اهواز در مراسمی با حضور مدیر عامل باشگاه فرهنگی-ورزشی مناطق نفت خیز جنوب و تعدادی از پیشکسوتان فوتبال مورد تجلیل و قدردانی قرار گرفت.

تجلیل و قدردانی از سال ها تلاش، تحمل سختی ها و زحماتی که چهره های قدیمی ورزش مناطق نفت خیز جنوب در سال های دور برای رشد و پیشرفت این عرصه مهم اجتماعی در زمینه های همگانی و قهرمانی متحمل شده اند، سنت پسندیده ای است که باشگاه فرهنگی-ورزشی مناطق نفت خیز جنوب انجام می دهد. به همین منظور در طول سال با حضور مدیر عامل این باشگاه، ملاقات های مختلفی با قدیمی های تمام رشته های ورزشی که اکنون پیشکسوتان ورزش نفت و کشور محسوب می شوند، یاد و خاطره حضور موثر آنها در ورزش زنده نگه داشته شده و به رسم یادبود، از آنان قدردانی می شود. اسماعیل گرمسیری، یکی از چهره های قدیمی ورزش مناطق نفت خیز جنوب در رشته پر مخاطب و پرطرفدار فوتبال است که به پاس یاد آوری سال ها خدمات ارزنده وی به ورزش صنعت نفت بویژه رشته فوتبال، مدیر عامل و معاونان باشگاه مناطق نفت خیز در محل تمرین های وی حضور یافته و از گرمسیری تجلیل کردند. هدایت یزدی، مدیر عامل باشگاه فرهنگی-ورزشی مناطق نفت خیز جنوب در جمع پیشکسوتان ورزش و در حضور این پیشکسوت

با هدف شناخت استعداد های بومی و نیز فرزندان شرکتی برای رشد و توسعه ورزش نفت، یک دوره جشنواره استعدادیابی تنیس خاکی در مدارس صنعت نفت گچساران برگزار شد.

شاهرخ داودی، رئیس امور ورزش نفت و گاز گچساران با تأیید این خبر گفت: این جشنواره با همکاری امور ورزش، اداره آموزش نفت گچساران و هیات

جشنواره استعدادیابی تنیس خاکی در نفت گچساران

تنیس خاکی شهرستان برگزار شد که با استقبال خوبی از سوی رده های سنی مختلف بخصوص فرزندان نفتی مواجه شد. داودی در ادامه با اشاره به هدف از برگزاری این جشنواره عنوان کرد: از آنجاکه در ورزش نفت هدف، شناخت و پرورش استعدادها از سنین پایین است، این طرح با هدف شناسایی استعداد های بومی و فرزندان نفتی در این رشته برگزار می شود و نقرات برگزیده به عضویت تیم های رده های سنی تنیس خاکی نفت در خواهند آمد تا زیر نظر مربیان مجرب، آموزش های لازم را ببینند و برای تیم های نفتی افتخار آفرینی کنند.

03

هندبالیست نفتی در اردوی تیم ملی

تیم هندبال آقایان نفت و گاز گچساران، طی سال های گذشته به یکی از قطب های هندبال ایران تبدیل شده و همواره در کورس قهرمانی قرار داشته است تا جایی که حتی در آسیا به عنوان نماینده ایران، پرچمدار هندبال کشور بوده و هندبالیست های زیادی را به تیم ملی معرفی کرده است. این تیم در آخرین اردوی تیم ملی، بازم سهمیه دارد. میلاد قلندری، بازیکن هندبال نفت و گاز گچساران که فصل خوبی را با این تیم در لیگ برتر سپری کرد، به تیم ملی بزرگسالان دعوت شد. این اردو برای اعزام به مسابقات المپیک ۲۰۲۰ قطر در تهران برگزار می شود.

”

فیر و کریم:
من شرایط را به مسوولان در
مسجد سلیمان اعلام کردم،
گفتم اگر شرط‌های من را
بپذیرند، تیمی را در میان
جدول تحویل خواهیم داد
که دیگر استرس افتادن
به تیم‌ها را نخواهند
داشت

از استعفا و ابقای مدیرعامل تا انتخاب سرمربی جدید و خروج تیم از مسجد سلیمان

حاشیه‌ها بلای جان نفت

تیم فوتبال نفت مسجد سلیمان، فصل پر فراز و نشیبی را در لیگ برتر فوتبال ایران سپری کرد. از تعویض چند باره سرمربی گرفته تا مدیرعامل و مشکلات مالی همه و همه دست به دست هم داد تا این تیم تا آستانه سقوط پیش برود. البته حواشی و مشکلات بعد از پایان فصل هم دست از سر این تیم بر نداشت و قرار نیست تمام شدنی باشد. در حالی که همه تیم‌ها در حال استراحت و تجدید قوا برای حضوری بهتر در فصل آینده به سر می‌برند، حواشی جدید این تیم با استعفای مدیرعامل شروع شد و سپس انتخاب سرمربی جدید و اظهار نظرهای متفاوت در این ارتباط و نیز خروج تیم نفت از مسجد سلیمان به خاطر وضعیت زمین و نبود هتل، بلای جان نفتی‌های مسجد سلیمان شد.

هنوز خوشحالی بقا در مسجد سلیمان به پایان نرسیده بود که خبر استعفای مدیرعامل همه را شوک زده کرد. مهران نصیریان دوست که همزمان با عنوان مدیر توسعه منابع انسانی، مدیرعامل باشگاه نفت مسجد سلیمان هم است، به دلیل پاره‌ای از مشکلات از سمت مدیرعاملی خود در نفت مسجد سلیمان استعفا کرد. نصیریان دوست می‌گوید: خودم را مدیون مردم و هواداران تیم نفت مسجد سلیمان می‌دانم، اما به دلیل خستگی کار، بیشتر از این نمی‌توانم به فعالیت خود به عنوان مدیرعامل و عضو هیات مدیره ادامه بدهم و به طور رسمی استعفا کردم؛ البته اکنون بیشتر از این نمی‌توانم توضیحاتی ارائه دهم؛ اما اگر لازم باشد در آینده همه حرف‌هایم را بیان می‌کنم. مدیرعامل باشگاه نفت مسجد سلیمان با اشاره به اینکه دین خود را به تیم نفت مسجد سلیمان ادا کردم، افزود: زمانی که مسوولیت این تیم را قبول کردم، نفت مسجد سلیمان شرایط خوبی در لیگ یک نداشت؛ اما با تلاش سایر دوستان عنوان قهرمانی لیگ یک را به خود اختصاص دادیم و امسال توانستیم جایگاه مان را در لیگ برتر حفظ کنیم و تا حدی به اهدافمان برسیم؛ اگر چه در این فصل برخی چالش‌ها به وجود آمد. وی با بیان اینکه نفت مسجد سلیمان متعلق به مردم است و امیدوارم هواداران مثل همیشه پشتیبان این تیم باشند، گفت: با توجه به اینکه مدیر منابع انسانی شرکت نفت مسجد سلیمان هستم، همچنان از این تیم پشتیبانی می‌کنم؛ اما دیگر نمی‌خواهم مدیرعامل این تیم باشم و انتظار دارم که اعضای هیات مدیره با استعفای من موافقت کنند و بپذیرند که دیگر من نباشم.

نفت از مسجد سلیمان می‌رود!

مدیرعامل در سمت خود ابقا؛ اما حاشیه بعدی گریبانگیر تیم شد. گویا نفتی‌ها نباید زیاد خوشحال شوند. خبری در رسانه‌ها منتشر شد که نفت از مسجد سلیمان می‌رود و به اهواز منتقل خواهد شد و علت آن، زمین نامناسب و نبود هتل عنوان شد. مدیرعامل باشگاه نفت مسجد سلیمان در واکنش به این موضوع گفت: این مسأله صحت ندارد. متأسفانه فضای مجازی با همه محاسنی که دارد، معایب زیادی هم دارد که یکی از آنها همین انتشار اخبار بی‌پایه و اساس است. تیم نفت مسجد سلیمان برای مردم شهر است و این تیم از سال‌ها قبل برای این مردم درست شده و قرار نیست به جای دیگری منتقل شود. اگر قرار باشد این تیم به شهر دیگری منتقل شود که دیگر نامش نفت مسجد سلیمان نخواهد بود. اینها تصورات ذهنی برخی افراد است که عملی نخواهد شد.

۴ گزینه برای سرمربیگری نفت مسجد سلیمان

حالا مدیرعامل تثبیت شده و تیم نفت در مسجد سلیمان می‌ماند؛ ولی تیم سرمربی ندارد. در همین باره خبری منتشر شد که گزینه‌های هدایت تیم نفت مسجد سلیمان در لیگ برتر نوزدهم مشخص شدند. قرارداد فیروز کریمی که موفق شد نفت را در لیگ برتر نگه دارد، با این تیم تا پایان لیگ برتر بود و حالا مسوولان این باشگاه در تلاش هستند تا بتوانند جانشین مناسبی برای کریمی پیدا کنند. به همین دلیل باب مذاکره با چند مربی را باز کردند. فیروز کریمی، سرمربی پیشین نفت مسجد سلیمان، محمود فکری که این تیم را به لیگ برتر آورد، مهدی تارنار سرمربی تیم پارس جنوبی و سیروس پورموسوی سرمربی اسبق تیم استقلال خوزستان از جمله گزینه‌های این تیم هستند تا یک نفر از بین این نفرات هدایت نفت مسجد سلیمان را بر عهده بگیرد.

گزینه‌ها نه تأیید شدند نه تکذیب!

مدیرعامل تازه ابقا شده بعد از تکذیب اولین خبر، حالا به انتخاب سرمربی جدید واکنش نشان داد. نصیریان دوست درباره انتخاب سرمربی نفت مسجد سلیمان گفت: تا ۱۰ روز آینده در این باره جمع‌بندی نهایی را انجام خواهیم داد. باید برنامه‌ریزی خوبی داشته باشیم و به همین دلیل تلاش خواهیم کرد که سرمربی تیم انتخاب و معرفی شود. ما فعلاً گزینه خاصی مدنظر نداریم؛

گروه کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران با هدف توسعه ورزش همگانی و نیز با هدف تقویت قوای جسمانی کارکنان در چهارمین برنامه کوهپیمایی از تقویم ورزشی خود که با ماه مبارک رمضان همزمان شد، در تاریخ هشتم خرداد به ارتفاعات رشته کوه البرز (قله پهنه حصار) در ارتفاع ۳۷۵۰ متری از سطح دریا صعود کرد.

۱۰ نفر از کوهنوردان شرکت ملی نفت ایران با هماهنگی‌های به عمل آمده از ساعت ۱۷ به سمت ارتفاعات پهنه حصار حرکت کردند و پس از ۳ ساعت کوهپیمایی به قله رسیدند. کوهنوردان پس از رسیدن به قله در همان ارتفاع مراسم افطار را بجا آوردند. کوهنوردانی که به ارتفاعات پهنه حصار صعود کردند عبارتند از:

عبدالله امامی، فریدون ابوقدره، سید بهرام صفوی، اله یار الیاسی، مهدی دینانی، بهروز نوروزی، ابوالفضل اردستانی، رضا قاسمی، بهنام جداییان (مربی گروه) و حسین باقرزاده (سرپرست گروه)

سرمربی فوتسال حفاری: اسکلت اصلی تیم را حفظ کردیم

سرمربی تیم فوتسال حفاری اهواز می‌گوید: بودجه‌شان نسبت به سال گذشته کمتر شده و تصمیم باشگاه استفاده از بازیکنان بومی است. یعقوب مراغی، سرمربی جدید تیم فوتسال ملی حفاری اهواز، در مورد آخرین وضعیت این تیم گفت: از روز شنبه هفته گذشته ما تمرین‌های خود را از نظر بدنسازی و تست آمادگی جسمانی از بازیکنان شروع کردیم و انشاءالله تا روز سه‌شنبه همین هفته در اردو هستیم و سپس قرار است به مدت یک هفته در شهر بروجن چهارمحال و بختیاری اردوی خود را برپا کنیم.

سرمربی ملی حفاری در پاسخ به این سوال که آیا توانسته‌اند بازیکن مدنظر خود را جذب کنند، گفت: بله، تقریباً با ۸۰ درصد از بازیکنان فصل قبل به توافق رسیدیم و با توجه به اینکه باشگاه به جوانگرایی و استفاده از بازیکنان بومی روی آورد، سعی کردیم تمام بازیکنان خود را از لیگ یک و آنهایی که خدمت سربازی‌شان به اتمام رسیده و بازیکنانی مثل فرید نمازی از تیم الوصل عراق، محسن محمدزاده از مقاومت البرز و محمد ربیع حاوی از رسالت مازندران را از سراسر کشور جذب کنیم.

سرمربی حفاری اهواز همچنین در رابطه با بودجه باشگاه گفت: بودجه باشگاه نسبت به سال گذشته کمتر شده و ما توانستیم با بازیکنان هم با همان بودجه در نظر گرفته شده باشگاه به توافق برسیم. امیدوارم بتوانیم سال خوبی داشته باشیم و مثل گذشته به مرحله پلی آف صعود کنیم.

حمایت از تیم‌های وزنه برداری و کشتی‌نفت

داریم شما ورزشکاران با تلاش و درخشش در این تمرین‌ها، علاوه بر حفظ سلامت، در میادین مختلف نیز حضور پیدا کرده و برای کشور و صنعت نفت افتخار آفرین باشید.

هدایت یزدی، مدیرعامل باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب با حضور در سالن وزنه برداری ونیز سالن کشتی مجموعه ورزشی شهرک نفت اهواز از نزدیک تمرین تیم‌های نوجوانان، جوانان و تیم کشتی بزرگسالان باشگاه نفت را زیر نظر گرفت.

مدیرعامل باشگاه فرهنگی ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب ضمن بازدید از تمرین تیم نوجوانان و جوانان گفت: بداند که شما قهرمانان آینده این باشگاه و کشور هستید که باید پرچم ایران را در میادین و رقابت‌های بین‌المللی بالا ببرید و مسوولان ورزش مناطق نفت‌خیز در هر شرایطی از امیدها و آینده‌های وزنه برداری حمایت و پشتیبانی خواهند کرد. او در ادامه با حضور در تمرین تیم کشتی، ضمن

محمود فکری گزینه اول هدایت نفت M.I.S

با وجود صحبت‌های مدیرعامل نفت، محمود فکری یکی از ۴ گزینه‌های شانس بیشتری برای هدایت تیم دارد، چرا که در مسجد سلیمان از مقبولیت بالایی برخوردار است. او در شرایطی گزینه اول هدایت این تیم در نظر گرفته شده که توانسته این تیم را در رقابت‌های فصل گذشته لیگ یک به مقام قهرمانی برساند؛ اما در عین ناپوری همراه با این تیم ادامه نداد. به همین دلیل او از پایگاه مردمی بسیار قوی در شهر مسجد سلیمان برخوردار است و به احتمال زیاد ساکن هدایت این تیم را به عهده خواهد گرفت. فکری در این زمینه می‌گوید: هنوز به صورت رسمی صحبت خاصی انجام نشده

اما هم مسوولان شرکت نفت و هم مردم شهر مسجد سلیمان به من لطف زیادی دارند و ارتباط خوبی بین ما برقرار است؛ اما از جاهای دیگر فشار می‌آورند که من به نفت مسجد سلیمان نروم. این مسأله باعث شده تا مسوولان شرکت نفت بابت انتخاب من تحت فشار باشند. اگر قسمت باشد، من به نفت مسجد سلیمان بروم، با تمام وجود تلاش می‌کنم مردم شهر و مسوولان شرکت نفت را خوشحال و سربلند کنم و اگر هم قسمت نبود، به این تیم بروم دعای خیر من پشت این تیم خواهد بود.

کریمی: شرایط را اعلام کردم، منتظر جواب هستم

آخرین سرمربی تیم نفت مسجد سلیمان که موفق شد این تیم را در لیگ برتر نگه دارد، بعد از فکری شانس بالایی برای هدایت نفتی‌ها دارد. فیروز کریمی در این خصوص می‌گوید: من برای ادامه حضور، شرایط را اعلام کردم و دیگر انتخاب با خودشان است. کریمی در حالی که پنج هفته به پایان مسابقات باقی مانده بود، تیم را در اختیار گرفت و به هر حال اجازه نداد تا نفت مسجد سلیمان به لیگ یک سقوط کند. کریمی درباره اینکه آیا کارش با نفت مسجد به اتمام رسیده است، گفت: من شرایط را به مسوولان در مسجد سلیمان اعلام کردم. گفتم اگر شرط‌های من را بپذیرند، تیمی را در میانه جدول تحویل خواهیم داد که دیگر استرس افتادن به لیگ یک را نخواهند داشت و در عین حال در جایگاهی قرار خواهیم گرفت که در شان فوتبال مسجد سلیمان است، اگر هم نتوانستند که دیگر حرفی بقی نمی‌ماند.

به بهانه ۲۴ خرداد، روز جهانی اهدای خون

اهدای خون

مشعل در جوامع بشری، بسیاری از رفتارهای حمایتی وجود دارد که ممکن است در هر کشور، با شرایط متفاوت، سخت و یا همراه با هزینه سنگین صورت گیرد؛ یکی از این رفتارهای حمایتی اهدای خون است که در کشور ما، به عکس بسیاری از کشورها، رایگان بدون هزینه‌های جانبی انجام می‌شود و هموطنان مان این کار را نه تنها با رضایت انجام می‌دهند؛ بلکه در مواقع خاص و حوادث بحران‌های اجتماعی، این کمک چند برابر می‌شود. گفته شده که در هر ۳ ثانیه، یک نفر به دریافت خون نیاز دارد که ۲۰ درصد از دریافت‌کنندگان آن، کودکان مبتلا به سرطان، تصادفی یا بیماران تحت عمل جراحی هستند. بنابراین فرد اهداکننده خون به وسیله یک سوزن و در مدت زمانی کم، می‌تواند زندگی ۳ انسان را نجات دهد. مهم‌ترین نکته در انتقال خون، اطمینان از سلامت فرد اهداکننده خون است تا از انتقال ناخواسته بیماری از اهداکننده به گیرنده خون جلوگیری شود. با وجود انجام تمامی آزمایش‌های طبی که برای اطمینان از صحت و سلامت خون اهدایی صورت می‌گیرد، خود فرد اهداکننده نیز باید از سلامت خود آگاهی و اطمینان کامل داشته باشد.

سلامت شیر در اهدای خون

افرادی که دچار بیماری‌هایی همچون ایدز، هپاتیت، ابولا و سایر بیماری‌های خطرناک قابل انتقال از طریق خون هستند، نباید خون اهدا کنند که تعداد این افراد نسبت به سایر افراد جامعه، زیاد نیست و بیشتر مردم می‌توانند برای اهدای خون اقدام کنند؛ چرا که این کار، علاوه بر کمک و نوع دوستی، مزایایی هم برای سلامت فرد اهداکننده دارند که در ادامه به برخی از آثار اهدای خون می‌پردازیم:

– هموگروماتوز، نوعی عارضه است که به علت جذب بیش از حد آهن در بدن ایجاد می‌شود. این عارضه با علل ارثی و ژنتیکی دارد یا ممکن است بر اثر کم‌خونی یا اختلالات دیگر ایجاد شود که اهدای منظم خون می‌تواند به کاهش مقدار اضافی آهن خون کمک کرده و از بروز این عارضه در فرد جلوگیری کند.

– اهدای خون خطر ابتلا به انواع سرطان را کاهش می‌دهد؛ زیرا از این طریق، بدن پاکسازی می‌شود و مواد سمی و ایجادکننده سرطان تا حد زیادی تولید نمی‌شوند.

– اهدای خون، خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی و کبدی ناشی از میزان زیاد آهن در بدن کاهش می‌یابد. داشتن رژیم غذایی غنی از آهن بویژه پروتئین‌های حیوانی می‌تواند سطح آهن را در بدن افزایش دهد و از آنجا که تنها مقدار محدودی از آهن می‌تواند جذب بدن شود، آهن اضافی در قلب، کبد و پانکراس ذخیره می‌شود که این خود سیروز و نارسایی کبد، آسیب به پانکراس یا اختلالات قلبی مانند ریتم نامنظم قلب را به دنبال دارد. بنابراین اهدای منظم خون کمک می‌کند تا سطح نرمال آهن خون حفظ شود و در نتیجه ریسک ابتلا به بیماری‌های مختلف کاهش پیدا کند.

– اهدای خون منظم سبب کاهش وزن اهداکنندگان می‌شود. به همین دلیل افراد چاق یا دارای اضافه وزن می‌توانند از اهدای خون به عنوان یک روش کمک‌درمانی برای کاهش وزن خود بدون هیچ خطری استفاده کنند تا خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی و عروقی در آنها کاهش پیدا کند.

– پس از اهدای خون، بدن شروع به فعالیت برای پر کردن گویچه‌های خونی و تامین مقدار مورد نیاز خون می‌کند که این کار باعث تولید سلول‌های جدید خونی و کمک به افزایش سلامت بدن می‌شود.

شرایط اهدای خون

بسیاری از افراد در مورد شرایط اهدای خون اطلاعات کافی ندارند یا حتی در این مورد ترس هم دارند؛ اما خوب است بدانید که اهدای خون درد یا مشکل خاصی به همراه ندارد و زمان کمی را از شما می‌گیرد. برای اهدای خون باید حداقل سن ۱۸ سال تمام و حداکثر ۶۰ سال و حداقل وزن هم ۵۰ کیلوگرم باشد. فواصل اهدا خون هر ۸ هفته یکبار است؛ البته مشروط به آنکه تعداد دفعات آن در طول یکسال برای آقایان از ۴ بار و برای خانم‌ها از ۳ بار تجاوز نکند. برای اهدای خون باید اصل کارت شناسایی (شناسنامه، گواهینامه، گذرنامه) را به همراه داشته باشید. همچنین در صورتی که آزرژی خاصی دارید یا داروی خاصی مصرف می‌کنید یا تزریق فرآورده‌های خونی، عمل جراحی داشته‌اید، باید با پزشک مشورت کنید. در صورتی که فرد، سابقه رفتارهای پرخطر (تماس جنسی خارج از چارچوب خانواده) خالکوبی، حجامت، تاتو، زردی یا یرقان در خود یا خانواده و یا مسافرت به مناطق آندمیک مالاریا داشته باشد، باید برای اهدای خون با پزشک خود مشورت کند.

حجامت اهدای خون

در مورد اهدای خون نگاهی سنتی وجود دارد که حجامت را با اهدای خون یکی می‌داند و حتی در مواردی حجامت را بهتر از اهدای خون برمی‌شمارد. در ادامه این دو مقوله را با هم مقایسه می‌کنیم. در حجامت، خون از پشت کمر و از مویرگ‌ها در سطح پوست خون گرفته می‌شود، ولی اهدای خون از رگ اصلی و از دست گرفته می‌شود. در کشورها و فرهنگ‌های مختلف، تکنیک‌های متفاوتی از حجامت وجود دارد. اولین روش، این‌گونه است که خون قسمتی از بدن را که آسیب دیده، می‌گیرند و از بیمار مراقبت می‌کنند؛ اگر چه مزایای حجامت، در علم پزشکی شناخته شده نیست؛ اما این روش می‌تواند در بسیاری از بیماری‌ها بسیار موثر باشد، چینی‌ها هم از این روش برای پاکسازی بدن خود استفاده می‌کنند.

حجامت باعث می‌شود تا بافت‌هایی که در زیر فتجان قرار می‌گیرد، آزاد شود و به آرام کردن عضلات آنها کمک می‌کند و جریان خون بخوبی افزایش می‌یابد. همچنین حجامت و گرفتن خون از قسمت‌های شکمی بدن بیمار، در بهبود تنش و استرس نیز به فرد کمک می‌کند.

خون حاصل از حجامت از بافت‌ها استخراج می‌شود، پس سمی است و دور ریخته می‌شود؛ اما در اهدای خون، خون کاملاً تازه و خالص است و می‌توان آن را به شخص بیمار تزریق و اهدا کرد. در فرایند حجامت، معمولاً فشار روی مویرگ‌های پوستی افزایش می‌یابد و خون از قسمت مکش یا همان ساکشن، خارج و درون فتجان جمع می‌شود. در این شرایط، مویرگ‌های انتهایی پاره می‌شوند. اما در اهدای خون، سوزن کوچکی در رگ‌های بزرگ خونی وارد می‌شود.

بنابراین به طور کلی می‌توان گفت که با اهدای خون به افراد و بیماران کمک می‌شود؛ اما در حجامت بسیاری از بیماری‌ها در بدن فرد درمان می‌شود.

چه ببینیم؟

کلاه قرمزی و پسر خاله

کلاه قرمزی و پسر خاله، یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های کم‌دی دهه ۷۰ بود که هنوز هم طرفداران خود را دارد. کلاه قرمزی که بزرگ شده، مشغول تحصیل است، اما بازیگوشی هایش سبب می‌شود تا از مدرسه اخراج شود. تلاش او برای اینکه شغلی به دست آورد نیز نتیجه‌ای عاید او نمی‌کند تا اینکه از طریق تماشای تلویزیون و دیدن برنامه آقای مجری، تصمیم می‌گیرد رفته تهران و تلویزیون شود. کلاه قرمزی به تهران، نزد پسر خاله می‌رود و با کمک او راهی تلویزیون می‌شود و در آنجا به خاطر علاقه زبانش به آقای مجری سعی می‌کند تا موانع از نواچ او را از بین ببرد؛ اما خود باعث مشکلاتی دیگر می‌شود. این فیلم به کارگردانی ایرج طهماسب در سال ۱۳۷۳ تولید شد.

نفت و زندگی

داستان کوتاه

مدیر مدرسه‌ای در کلکته هندوستان، این نامه را چند هفته قبل از شروع امتحانات برای والدین دانش‌آموزان فرستاده است:

والدین عزیز
امتحانات فرزندان شما بزودی آغاز می‌شود. من می‌دانم شما چقدر اضطراب دارید که فرزندان تان بتوانند به خوبی از عهده امتحانات بر آیند. اما لطفاً در نظر داشته باشید که در بین این دانش‌آموزان یک هنرمند وجود دارد که نیازی به دانستن ریاضیات ندارد. یک کارآفرین وجود دارد که نیازی به درک عمیق تاریخ یا ادبیات انگلیسی ندارد. یک موزیسین وجود دارد که کسب نمرات بالا در شیمی برایش اهمیتی ندارد. یک ورزشکار وجود دارد که آمادگی بدنی و فیزیکی برایش بیش از درس فیزیک اهمیت دارد. اگر فرزندان نمرات بالایی کسب کرد، عالی است. در غیر این صورت، لطفاً اعتماد به نفس و شخصیتش را از او نگیرید. به آنها بگویید مشکلی نیست، آن فقط یک امتحان بود و آنها برای انجام چیزهای بزرگ‌تری در زندگی به دنیا آمده‌اند. به آنها بگویید فارغ از هر نمره‌ای که کسب کنند، شما آنها را دوست خواهید داشت و آنها را قضاوت نخواهید کرد. لطفاً این را انجام دهید تا ببینید چگونه فرزندان تان جهان را فتح خواهند کرد. یک امتحان یا نمره پایین نباید آرزوها، استعداد و اعتماد به نفس آنها را افدا کند و در پایان، لطفاً فکر نکنید که دکترها و مهندسان تنها انسان‌های خوشحال و خوشبخت روی زمین هستند.

با احترام فراوان / مدیر مدرسه

چه بخوانیم؟

چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم

زویا پیرزاده، نویسنده این کتاب متولد ۱۳۳۱ آبادان است. این کتاب، اولین رمان پیرزاده است که تا امروز جزو پرفروش‌های سال‌های مختلف بوده و جایزه هوشنگ گلشیری را برای «بهترین رمان سال» به خاطر کیفیت زمینه و شخصیت‌های رمان، دریافت کرده است.

داستان کتاب درباره زن ارمنی-ایرانی به نام کلاریس است که داستان روزمره زندگی خصوصی‌اش را روایت می‌کند. زنی ارمنی که به عنوان یک اقلیت در ایران و همچنین در میان اطرافیان خود، محسوب می‌شود. او وظایف روزانه خانه‌داری‌اش را بخوبی انجام می‌دهد؛ اما احساس می‌کند در زندگی‌اش گمشده است. زمانی که همسایه جدید آنها یک مادر بزرگ اشراف زاده، همه را پسر و نواش از راه می‌رسند، زندگی خانوادگی‌اش نیز دچار نوسان می‌شود. زبان ساده، نثر گویا و انتقال احساس زبانی، این کتاب را به رمانی محبوب در نزد مخاطبان و منتقدانش تبدیل کرده است. شیوه پیرزاد در شخصیت پردازی این رمان، به صورت ارائه صریح شخصیت‌ها، با یاری گرفتن از شرح و توضیح مستقیم از سوی شخصیت‌های اول داستان یعنی کلاریس است. او با تحلیل و شرح رفتار شخصیت‌های رمان، آنها را به خواننده معرفی می‌کند. گفت‌وگوهای رمان نیز براساس نقل قول‌هایی است که کلاریس از سوی شخصیت‌های داستان مطرح می‌کند. کلاریس، بی‌وقفه در حال حرف زدن است. او در زمان حال زندگی می‌کند و با دنیای پیرامون خود در ارتباط است، نقش خود را در زمان و مکان حال می‌داند و ما را از تمام جزئیات زندگی روزمره‌اش آگاه می‌سازد. در بخشی از کتاب می‌خوانیم: «برده را کشیدم و دوباره رفتم کنار آتش نشستم. «سیمونیان‌رامی شناسی؟» گفت: «میل سیمونیان؟» از زیر یکی از تشک‌چشم‌های راحتی لنگه جوراب چرمی را کشیدم. مال آرمن بود. «هم کوچکش را نمی‌دانم.» بعد یاد افتاد که شاید هم خودش باشد. «هم دخترش امیلی است.» روزنامه ورق خورد. «از مسجد سلیمان منتقل شده قسمت ما، زنش مرده. با مادر و دخترش زندگی می‌کند. بعد از گارتیک چشممان به این یکی روشن.» به روزنامه نگاه کردم، منتظر که حرفش را ادامه بدهد. خبری که نشد لنگه جوراب به دست رفتم توی راحتی چرم سبز، کنار پنجره نشستم. چند لحظه بعد به صدای یکنواخت کولر هاگوش دادم»

چه بشنویم؟

شبانگاهان

شبانگاهان، نام یکی از آلبوم‌های معروف موسیقی کلاسیک ایرانی اثر عبدالحسین مختاباد است که در سبک سنتی ایرانی تهیه شده و دارای ۸ آهنگ است و بسیاری از مردم، مختاباد را با همین آلبوم می‌شناسند. این آلبوم یکی از معروف‌ترین آلبوم‌های مختاباد است که بیشتر با شعرهای حافظ تنظیم شده است. پرویز یاحقی، آهنگساز این آلبوم و فریدون شهبازیان هم آن را برای ارکستر تنظیم کرده است.

شاعرانه‌ها

در انتظار دیدار

در انتظار تو چشمم ستاره باران است
چگونه صبر کنم دردی تو بودن را
در این دور ووزه عمر از چه روز هم دوریم
بدون عشق کجایم توان شکوفاشد
به باغ مهر و محبت جهان ماز سیاست
کویر تشنه دل‌های ما چه می‌خواهد
کجایی ای مه‌مهر آشنای «آزده»
بسیاه دیدن من ای بهار جان پرور

غلامرضا شادمانی، بازنشسته صنعت نفت

اپلیکیشن های ورزش در خانه

Home Workouts

چند دقیقه ورزش ساده در روز می تواند چند کیلوگرم کاهش وزن برایتان به ارمغان آورد. Home Workouts مجموعه ای از این ورزش های ساده خانگی را به شما آموزش می دهد که می توانید بدون وسیله یا با تکیه بر صندلی و دیوار منزل انجام بدهید. برای آنکه حین ورزش تمرکزتان روی صفحه موبایل نباشد، اپلیکیشن به صورت صوتی راهنمایی تان می کند تا از ریتم حرکت نیتید. Home Workouts ورزش های هفت دقیقه ای و کوتاه آموزش می دهد و پیش و پس از انجام ورزش ها به شما می گوید که چگونه بدن تان را گرم کنید و حرکات کششی انجام دهید. خانم های خانه دار، سالمندان و میانسالان کم تحرک، مخاطبان اصلی این اپلیکیشن هستند. هر چند که تمام افراد دارای اضافه وزن هم می توانند از آن برای رسیدن به تناسب اندام کمک بگیرند. نصب و برنامه های این اپلیکیشن رایگان است و روی سیستم عامل اندروید فعال می شود.

30Day Fitness Challenge

30Day Fitness Challenge از سوی مربیان ورزش حرفه ای طراحی شده و تلاش می کند که با آموزش حرکات درست، شما را به وزن و اندام ایده آل برساند. ورزش های این اپلیکیشن دارای سه سطح هستند، آسان و متوسط و حرفه ای. بسته به شرایط جسمی که دارید، باید سطح مناسب را برای خودتان برگزینید. اپلیکیشن، زمان ورزش کردن را به شما یادآوری می کند و می توانید پس از هر بار ورزش، وزن تان را در آن وارد کرده تا پیشرفت خود را روی نمودار ببینید. نصب این اپلیکیشن، مراحل و برنامه های آن رایگان است و روی سیستم عامل iOS و اندروید فعال می شود.

داستان عکس

مراسم راهپیمایی روز جهانی

قدس سال ۱۳۹۸ روز جمعه

۱۰ خردادماه علاوه بر شهر

تهران در بیش از ۹۵۰ شهر و

مسیرهای منتهی به

میعادگاه های نماز جمعه برگزار

شد.

عکس: محمدرضا عباسی

خبرگزاری مهر

مشعل: کودکان کار، دیگر به بخشی از المان های شهری تبدیل شده اند و شهرهای بزرگ و چراغ های قرمز و چهارراه های اصلی بدون این کودکان در حالی که دستفروشی می کنند، گل می فروشند و با آویزان خودروهایی عبوری هستند، قابل تصور نیستند. این بچه ها ساعت کاری ندارند؛ از صبح تا شب در خیابان ها دیده می شوند و برنامه ای برای زندگی جز پول در آوردن در طول روز برای جبران محرومیت و یا حتی کتک نخوردن از کارفرمایان ندارند. کتک خوردن از پدر و مادر یا کسی که کارفرمایان شده و به آنها کار و جای خواب داده، برایشان عادی است. این کودکان، معمولا دچار ضعف جسمی و مبتلا به انواع بیماری های پوستی هستند و علاوه بر این در معرض انواع آسیب های جسمی و روحی و بیماری های خطرناک قرار دارند. بر اساس آمار اعلام شده از سوی مراکز رسمی، نرخ ابتلای کودکان کار و خیابان به ایدز ۴۵ برابر نسبت به افراد عادی در جامعه بیشتر است. بر اساس آمار سازمان بهداشتی، بیشترین آمار کودکان کار و خیابان مربوط به گروه سنی ۶ تا ۱۱ سال است. بنابراین می توان گفت که اغلب کودکان خیابانی، به دلیل اینکه از ستین پایین کودکی زندگی در خیابان را تجربه می کنند، از شانس یک زندگی رشد دهنده در کنار خانواده محروم شده اند و فرصت رشد و تکامل در کنار خانواده را از دست داده اند.

بسیاری از این کودکان حق اصلی خود در تحصیل را نیز به دلیل الزام به کار از دست می دهند و همین بی سواد، عاملی قطعی برای ماندگاری آنها در خیابان است. شاید اگر این کودکان شرایط تحصیل داشته باشند، بتوانند متفاوت از زندگی والدین خود، شرایطشان را تغییر دهند؛ اما این بی سواد مهربی بر تکرار زندگی تاسف آور والدینشان می شود. در سال های گذشته، گروه های مختلف مردمی و دانشجویان تلاش کردند تا خلأهای ناشی از اجرا نشدن درست قانون در مورد کودکان کار و حق تحصیل آنها را بر کنند. بسیاری از این کودکان فاقد شناسنامه و والدین مشخص و قابل اتکا هستند، به همین دلیل، شرایط و توان تحصیل ندارند. در عین حال بسیاری از آنها هم از مهاجران غیر ایرانی هستند. این مراکز غیر رسمی آموزشی توانسته برای کودکان کار بخشی از این شرایط را جبران کند. به عنوان نمونه انجمن حمایت از کودکان کار، طرح آموزش با هدف سواد آموزی، مهارت آموزی، توانمندسازی، بالا بردن عزت نفس و خودباوری در کودکان کار را در دستور کار دارد و کودکان تحت پوشش انجمن هر روز به مدت ۴ ساعت در کلاس های درسی و مهارتی شرکت می کنند. هزینه های این دوره ها نیز از سوی خیراتی که با آنها در ارتباط هستند، جمع می شود و در عین حال معلمان و کادر آموزشی هم افرادی داوطلب هستند. بسیاری از این مراکز مردمی و غیر دولتی، دوره های مختلف کلاس های آموزشی فوتبال، موسیقی، تئاتر، مجسمه سازی و... را در کنار دوره های آموزشی و سواد آموزی بر اساس توانایی کودکان کار برایشان برگزار می کنند تا شاید یکی از استعداد های آنها، جدا از تحصیل شکوفا شود و بتوانند شغلی برای خود به دست بیاورند. در بسیاری از موارد دیده شده که این کودکان پس از تحصیلات ابتدایی، به دلیل شرایط سخت زندگی ادامه تحصیل را مناسب خود نمی دانند و یا بر این باورند که تحصیلات به درد زندگی آنها نمی خورد. از این رو در بسیاری از این مراکز آموزشی تلاش شده تا برای گروه های سنی نوجوان که تحصیلات ابتدایی دارند، آموزش فنی و حرفه ای مرتبط با کسب و کار و آموزشی که ایجاد یک شغل را به دنبال داشته باشد، در نظر گرفته شود، با این هدف که این کودکان اگر شرایط ادامه تحصیل ندارند، بتوانند با مهارت آموزشی در یکی از شغل ها وارد بازار کار شده و دیگر مجبور به حضور در خیابان ها نباشند. در بیشتر موارد هم تلاش شده تا کمک هایی که به کودکان کار می شود، با مشارکت خود آنها باشد و حتی خودشان در تامین هزینه ها و اجرای برنامه ها دخالت داشته باشند. از سوی دیگر با توجه به اینکه بسیاری از این کودکان در شرایطی نامساعد و غیر استاندارد زندگی کرده و بزرگ شده اند، از حداقل های آموزش و اطلاع از نیاز اجتماعی برخوردارند، به عبارتی روش صحیح زندگی کردن را نمی دانند. در جریان این آموزش ها این کودکان علاوه بر تقویت عزت نفس و اعتماد به خود، یاد می گیرند که به کسی اجازه ندهند از آنها به اشکال مختلف سوء استفاده کند. آنها معمولا به

دلیل شرایط پایین اجتماعی و محرومیت نسبت به احقاق حقوقشان، کوتاه می آیند، در صورتی که نباید اینگونه باشد. به همین دلیل در این مراکز به این کودکان موارد مختلف تزیین حقوق و زمینه های جلوگیری از آن را آموزش می دهند.

با کودکان کار چطور برخورد کنیم؟
اما وقتی با یک کودک کار و خیابان که حیثیت ظاهر و رفتار مورد قبول ما را هم ندارد، مواجه می شویم، باید چگونه برخورد کنیم تا علاوه بر رعایت احترام متقابل، این کودکان هم آسیبی نبینند؟ در ادامه برخی از موارد لازم در ارتباط با کودکان کار را باز گوی کنیم که هر کدام در شرایط متفاوتی کاربرد دارند.

• عکس گرفتن از آنها بدون اجازه کار درستی نیست، ولی می توانید با انداختن یک عکس دونفری، سلفی و شوخی کردن نشان دهید که از بودن با آنها خوشحالی و قصد ندارید از آنها به عنوان سوژه ای در شبکه های اجتماعی استفاده کنید.

• بهتر است لباس، خوراکی یا پول به آنها ندهید؛ چون این کار از سر دلسوزی است و به طور ناخود آگاه روحیه گدایی و وابستگی را در آنها تقویت می کند.

• دلسوزی بیجا نکنید و وارد فضای شخصی آنها نشوید. سوال هایی نپرسید که مجبور بشوند دروغ بگویند. درباره محل زندگی شان کنجکاوی نکنید. آنها حتی اگر خانواده هم داشته باشند، مجبورند دروغ بگویند و این سوالات آنها را بیشتر در شرایط تعارض قرار می دهد.

• ممکن است این کودکان رفتار ناهنجار داشته باشند؛ اما تا جایی که می توانید از رفتار خشن و تند با آنها یا ناسزا گویی جلوگیری کنید. یادتان باشد که این کودکان شیشه پاک کن یا کل فروش یا اسفند دود کن از ساعات اولیه روز در خیابان هستند و بیشتر عمرشان را در محیط هایی پر آسیب می گذرانند.

• آنها را نادیده نگیرید و بی اعتنا نباشید. این کار باعث می شود از مردم ناامید شوند و اعتمادشان به جامعه را از دست بدهند. این بچه ها در صورت بروز مشکل نمی دانند باید به چه فرد یا مرکزی مراجعه کنند. پس اگر در صورت بروز مشکل، شما هم بی توجه باشید، آنها هیچ پناهی ندارند.

• اگر آنها چیزی می فروشند یا کاری مثل شیشه پاک کردن انجام می دهند، با آنها مثل یک فروشنده برخورد کنید تا شخصیت و غرورشان حفظ شود.

• نگذارید از شما گدایی کنند. اگر به شما التماس می کنند، توضیح بدهید باید جنسی را که می فروشند، ببینید که لازم دارید یا نه؟ اجناس بی کیفیت را نخرید. یادتان باشد که شما مددکار اجتماعی نیستید و لاف مثل یک انسان می توانید با این بچه برخورد کنید.

• از کلمات مودبانه استفاده کنید. این کودکان در محیط نا امن و پر آسیب خیابان چیزی غیر از فحش و جمله هایی که مناسب سن آنها نیست، نمی شنوند و یاد نمی گیرند پس اگر ما با احترام برخورد کنیم، متوجه می شوند که همه مثل هم نیستند و افراد متفاوتی در اطرافشان زندگی می کنند.

بچه های روز جهانی کودکان کار و خیابان

قربانیان

بی تقصیر کف خیابان

چطور با کودکان کار و خیابان حرف بزنیم

و برای آموزششان تلاش کنیم؟